

Biz şimdi alçak sesle konuşuyoruz ya
Sessizce birleşip sessizce ayrılıyor ya
Anamız çay demliyor ya güzel günlere
Sevgilimizse çiçekler koyuyor ya bardağa
Sabahları işimize gidiyoruz ya sessiz sedasız
Bu, böyle gidecek demek değil bu işler
Biz şimdi yanyana geliyor ve çoğalıyoruz
Ama bir ağızdan tutturduğumuz gün hürriyetin havasını
İşte o gün sizi tanrılar bile kurtaramaz.

Cemal Süreya

SOLFASOL

Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi

Aylık Gazete
Ocak 2013
Yıl: 2 Sayı: 21
gazetesolfasol.com

“DAHA DA ODTÜ'YE GEL(E)MEM!”*

Bu ay Ankara'nın gündemi ODTÜ'ydü. Tahminen önümüzdeki günler ve aylarda da bu böyle olmaya devam edecek. Başbakan 18 Aralık'ta, ODTÜ'ye Göktürk-2 uydusunun fırlatma törenini izlemeye, yanında 3600 polis, 8 TOMA (tazyikli su püskürten "toplumsal olaylara müdahale aracı"), yüzlerce zırhlı araç ve binlerce gaz bombası ile geldi. ODTÜlülerin Başbakanı protesto girişimine Ankara polisi binlerce gaz bombası, cop ve tazyikli suyla karşılık verince olay Ankara'nın gündeminden Türkiye'nin gündemine taşındı. ODTÜ Rektörlüğü bir bildiri ile, eşine az rastlanır ama olması gerektiği gibi öğrencisine sahip çıktı.

Solfasol >> s.3

40 Paralık Adamlardan
5 Kuruşluk Belediyeler
Efecan Tan - Özge Altınyayla >> s.2

Akıllı Şehirler:
Zamanında Müdahale
Özsel Beleli >> s.5

Roma'da Ankara
Kazım Şahin >> s.10

İki Komşu, Oniki Fikir
Anıl Ilgaz - Fatma Korkut >> s.11

Türk İş Uzak Macerası
Gözdem Tubay, Mehmet O.Yılmaz >> s.14

Homofobiye Kırmızı Kart
Gülistan Aydoğdu >> s.17

Bir Ankara Bienali, Yok!
Özgür Ceren Can / Akın Atauz >> s.20

Tokat Gibi
Sevda Öndül >> s.21

Sibel Köse ile Ankara ve Caz Üzerine...

Aralık ayının ikinci günü... Güzel bir telaş var içimde. Çünkü Türkiye'nin en iyi caz vokallerinden biriyle, Sibel Köse'yle, onu, Ankara'yı ve ikisinin ilişkisini konuşacağız. Ama mekanımız onun yaşadığı şehir: İstanbul. İstanbul'da, Ankara'yı konuşmak ilginç olacak.

Söyleşi: Zeynep Ömür Yılmaz >> s.19

Mogan Gölü Hava Alanı Olamaz

Mogan Gölü'nü hava alanı olarak kullanmak ve bu yolla İstanbul'a deniz uçakları kaldırmak için *Seabird Havayolları* hummalı bir çalışma sürdürüyor. Oysa Mogan, resmen koruma altında olan bir kuş cenneti. Şehir Plancıları Odası bu çalışmayı durdurmak için dava açmaya hazırlanırken, Mogan Gölü'nü korumakla sorumlu *Orman ve Su İşleri Bakanlığı*'ndan bir ses yok.

Dicle Tuba Kılıç >> s.9

Toplu Taşıma Nedir?

Bu konuya ilişkin belediyenin, yerel yönetimlerin, kent plancılarının ve konuyla ilişkisi olan kurum ve kuruluşların daha teknik bazı tanımları olabilir. Benim içinse anlamı, bir yerden başka bir yere gidebilmek için kullanılan araç oluyor. Sadece bu kadar mı? Tabii ki değil. Eğer eski adı NATO Yolu, şimdiki hali, Ege Bölgesi'nde oturuyorsanız, anlamı çok farklılık kazanıyor.

Gülistan Aydoğdu >> s.2

Çizer: Ahmet Gürol Ünsür

“Allah Razı Olsun Komutan Çok İyiydi, Şimdiye Kadar Bizi Hiç Öldürmedi”

Söyleşi/Haber: Efecan Tan >> s.6/7

40 Paralık Adamlardan 5 Kuruşluk Belediyelere

Efecan Tan - Özge Altınyayla

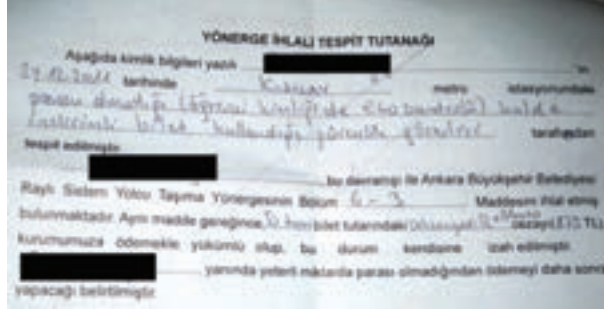
"40 paralık adamlar" deyimi nereden gelir bilir misiniz? Ya 40 paralık adamların mücadelesinin günümüz paso uygulamalarına zihinsel temel hazırladığını?

1924 İstanbul'unun ulaşımı Belçikalı bir firmanın elindedir. Firmanın 80 para olarak belirlendiği tramvay biletlerinin öğrenciler için 40 para olması gerektiğini savunan üniversiteli eylemciler, tramvaya her binişlerinde 40 para öderler. Belçikalı firmanın olumlu bakmadığı bu durum 15 Kasım 1924'te Harbiye'de çıkan olaylar sonucunda 2 tıp öğrencisinin sivil polisler tarafından vurulmasıyla tepkisiz kalınmayacak bir hal alır.

Olayların büyümesi sonucunda bir yasa çıkarılarak öğrencilerin ulaşımında %50 indirim hakkı talebi kabul edilir.

88 yıl önce ulaşımında %50 olan öğrenci indirim, günümüz Ankara'sında %20 sularına kadar düşmüş durumda. Üstelik Büyükşehir Belediyesi kısıkaç altındaki öğrencilerin, ulaşımından indirimli faydalanması için öğrenci kartlarının olması da yeterli olmuyor. Otobüslerde indirimden faydalanabilmeleri için o kartlara EGO Genel Müdürlüğü'nün belirlediği noktalardan bir meblağ karşılığında bandrol yaptırtmak zorundalar. Neden mi? Çünkü kendini bilmez veletler sahte öğrenci kartı basabilir ve sevgili EGO şoförümüz bunu fark edemeyebilir. Kıvrak zekalı yetkililerimizin, sahte öğrenci kimliği çıkarabilenin sahte bandrol de basabileceğini düşünmemiş olmalarını elbette ki çok yoğun belediye hizmetlerine odaklanmış olmalarına bağlıyoruz.

Bandrol meselesine devam edecek olursak, Türkiye'deki en pahalı pasoyu 24 TL ile Ankara'daki öğrencilerin kullandığını söyleyebiliriz. Bu uygulamaya İzmir'de 6 TL, İstanbul'da 10 TL fiyat biçilmiş durumda. Üstelik bandrollü öğrenci kartı olduktan sonra bile rahat edemiyor öğrenciler. Zira bu bandroller okuduğunuz ilin sınırları içerisinde geçerli. Başka bir şehirde bu bandrolle indirimli bilet alınmak istendiğinde ise ceberut güvenlik görevlileri karşılıyor öğrencileri.

Pasosu olmayan öğrencinin yediği 87 TL'lik cezanın belgesi

Gelelim kraldan çok kralcı metrodaki güvenlik görevlileri ve otobüs şoförlerine. Elbette sorunun muhatapları onlar değil, gelelelim sanki derin odaklar tarafından dünyayı kurtarmak amacıyla görevlendirilmiş ajan edasıyla pasosuz öğrenci avına çıkıyorlar. Kendilerine verilen statünün gücüne fazlasıyla kapılan görevliler öğrencilerle birçok kez karşı karşıya geliyor ve tartışmaların yaşanması kaçınılmaz oluyor. Nitekim 27 Aralık 2011'de, metrodaki turnikelerden geçmek isteyen öğrencilerin kartlarında paso olmadığı için kesilen 87,5 TL para cezası da bu avın en belirgin örneği

Özetle öğrencilerin kaderi iyi niyetli ve kötü niyetli güvenlik görevlileri ile şoförlerin ellerine tayin oluvarıyor.

Öğrenciler ise paso alıp almama konusunda iki pozisyon sahiplenmiş durumda. İlk grup "paso almıyorum bu uygulamaya karşı çıkıyorum" diyerek güvenlik görevlileriyle zaman zaman köşe kapmaca oynuyor, zaman zaman kora kor tartışmak durumunda kalıp turnike geçişlerinde ve EGO'ya binişlerde stres yaşıyor. İkinci grup ise "aman veririm 24 TL'yi keyfime bakarım" diyerek 1924'lerde kazanılmış hakkın şimdilerde kaybedilmesinin

nedenlerini temsil eden kesim oluyor.

Ve son olarak öğrencilerin sırtına yüklenen bu ağır, haksız maddi külfetin son bulmasını diliyor, ulaşımın bir hak olduğu, kar amacı güdülmeyen yapılması gerektiğini sözcüklerimizle eklemeyi istiyoruz.

Yılmaz Yücel - Gazi Üniversitesi Gazetecilik Bölümü

Sosyal devletin gangster devlete dönüştüğü alanlardan birisi de öğrencilerden alınan paso ücretleri. Devletin öğrencilere sahip çıkması, kollaması, geleceğe şekil vermesi için teşvik etmesi gerekirken bir gangsterden farkı olarak öğrencileri soyuyor. Öte yandan şehirler diğer şehirleri tanımıyor sanki. Bir şehrin pasosu başka şehirde geçerli olmuyor. Öğrencilerden öğrenciliklerini kanıtlamak için 'paso' adı altında para gasp edilmesini kabul edemem.

Sena Yıldız - Gazi Üniversitesi Radyo, Sinema, TV Bölümü

Toplu taşıma araçlarını kullanmamız için öğrenci olduğumuzu kanıtlamamız gerekiyor Ankara'da. Bunun için de bizden 24 TL talep ediliyor. Bu haksızlık. Ayrıca aldığımız pasolar tam 1 yıl geçerli değil. Ben bu durumun değişmesini istiyorum ve bu uygulamanın devletin hanesine bir leke gibi işlendiğini düşünüyorum.

Ömür Çağdaş Ersoy - Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

Toplu taşıma kamusal bir hizmet ama Melih Gökçek indirimli biletlerden zarar etmemek için böyle bir yöntem başvuruyor. Vergilerimizle finanse edilen otobüslerdeki indirimli biletler için ödenen fazladan para haksızdır. Yani, özetle, paso hırsızlıktır.

Dip not yerine: "Her ne kadar rengimizi belli edip pasoyu sevmediğimizi söylesek de haberin objektiflik terazisinde sınıfta kalmaması için EGO Genel Müdürlüğü Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı'na sayısız defa aradık. Paso uygulaması hakkında konuşmak istediğimizi söyledik, ne bize cevap veren oldu ne de bizi bir bilirkişiyeye yönlendiren."

Toplu Taşıma Nedir?

Gülistan Aydoğdu

Bu konuya ilişkin belediyenin, yerel yönetimlerin, kent plancılarının ve konuyla ilişkisi olan kurum ve kuruluşların daha teknik bazı tanımları olabilir. Benim içinse anlamı, bir yerden başka bir yere gidebilmek için kullanılan araç oluyor. Sadece bu kadar mı? Tabii ki değil. Eğer eski adı NATO Yolu, şimdiki hali, Ege Bölgesi'nde oturuyorsanız, anlamı çok farklılık kazanıyor.

Bir toplantıda BDP Milletvekili olan Ertuğrul Kürkçü; kendi seçim bölgesinde genellikle "Toplu taşıma araçlarını, yani dolmuş, otobüs kullanıyorum. Hiç rahatsız olmadan milletten nabzını tutmak mümkün oluyor." demişti. Evet! Halkımızın nasıl yaşadığını, nelerden şikâyetçi olduğunu, uygarlığını, kentli olup olmadığını vs. gibi daha birçok konuyu bu araçlardan takip etmek mümkün.

Ankara'da Ege Mahallesi'nde oturuyorsanız bu toplu taşıma araçları korkulu rüyanız. Hatta kâbusunuz olabilir.

Buralar mahalle olmadan önce, tek araç çöp kamyonları ve NATO'nun askeri araçları idi. Yani, dolmuş-otobüs hak getire. Kırk yılda gelen dolmuş ve otobüs. Bu nedenle tabanvay en çok kullandığımız araçtı. Son durak denilen yer çöplüğün olduğu yer. Daha sonra kömür deposu. Ardından da belediyenin yerleşim yeri oldu. Yazın kokudan, sinekten durulmazdı. Sonbahar ve ilkbaharda da rüzgarla uçuşup tellere takılan bezler, poşetler nedeniyle her taraf sanki bayrakla donatılmış gibi olurdu.

Olsundu, benim için derya denizdi. Keşfedilmesi, didiklenmesi, eşelenmesi

gereken, her an karşına çıkabilecek enteresan malzemelerle dolu yerd. Bazen gözü, kolu, eli olmayan bebek. Elbise. Kaşık. Aklınıza gelebilecek her türlü eşya ve obje bulabilirdiniz. Belki de oradan kalma bir alışkanlık, hala kentin çöplüğüdür gözüm. Özellikle de zenginlerin oturduğu semtlerdeki çöplerdedir. Evim olursa ahdim var çöpten toplayacağım eşyaları.

Kızılay'da uzun, üç sıra olmuş kuyruk görürseniz, bilin ki Ege otobüs durağıdır orası. Evlere temizliğe giden kadınlar yorgunluklarına aldırmdan, bir an önce otobüse binip evdeki işlerine yetişme telaşındadır. Fakat ne menem şeyse, çeneleri hiç yorulmaz. İki ayak üzeri hem dedikodu yaparlar, hem yemek tarifi verirler birbirlerine, hem de iş paslarlar.

Her akşam ve sabah, sürekli aynı uyarı; hem şoför tarafından hem yolcular tarafından. "Biraz daha ilerleyelim. Dışarıda soğuk var, yağmur var, işe geç kaldık" vs. gibi. Sürekli kavga olur sıra yüzünden. Bu yıllardır aynı şekilde yaşanan bir çile. Kimse de belediyeden daha insani talep olan daha çok otobüs istemez. Yapılan eylemlere katılmaz. İmza vermez ama sürekli şikâyet edip, ya birbirimizle, ya da şoförle kavga ederiz. İki kez otobüsler işgal edilerek daha çok otobüs talep edildiğinde ise Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek tarafından Abidinpaşa, Tuzluca, Şirintepe, Şahintepe, Misket, Cengizhan da dahil olmak üzere, bu mahallelere cezalandırıldı. Fi tarihinden kalma, egzoz gazını içeri veren, kaloriferleri yanmayan, kapıları kapanmayan eski otobüsleri, daha seyrek vererek cezalandırıldı. Duruma kendi şoförleri bile isyan etti. Kısaca değişen hiçbir şey olmadı.

Çizen: İrmak Akçağlayan

Otobüslerimiz çok renklidir. Telefonla muhabbetler ise evlere şenlik. Sevgilisine kur yapan, kavga eden, uzaktan insanlara akıl veren, Başka kentte yaşayanların ahlakını sorgulayan, canım cicimle başlayıp "sen de kim oluyorsun lan" a varan, yetmedi kayıvaldığını çeğiştiren, uzun uzun yemek tarifi veren, iş yerindeki sıkıntısını anlatan, "ben İsparta'dayım" diye yalan söyleyen muhabbetler. Bunların tamamını yer yer not ediyorum bir gün kesin yazacağım.

Bu konuşmaların tamamı otobüslerde yapılıyor. Bazen olağan dışı sessizlik olduğunun ve bütün otobüsün kendilerini dinlediklerinin ya farkına varmazlar ya da umurlarında değildir. Bazen artık yeter noktasına gelebiliyor insanlar ve uyardıkları da oluyor. İşte o zaman kıyamet kopuyor. Kendi yaptığı şeyin ne olduğuna bakmadan, uyarıya tutuşan o kadar çok ki.

Bununla bitmiyor yolculuğumuz. O kadar üst üste biniyoruz ki sonunda çok fazla taciz oluyor. Pek çok kadın buna ses çıkaramazken, arada bir, çok ender de olsa cesur kadınlarımız da çıkıyor. Tekme tokat dövabiliyor. Bu durum ben de dâhil olmak üzere, kadınları içten içe çok mutlu ediyor.

Evet, toplu taşıma araçları bizim için, gerginlik, taciz, kavga, kaygı, gürültü, istemediğin konuşmalara zoraki dâhil olma anlamı taşıyor. Ben dört yıldır bu duruma alışmadım. Sürekli gerginlik, itiraz, tartışma hali yaşadığım için, sonunda çözümünü ileriye doğru gitmek yerine, tam tersi yönde, üç durak geriye doğru gitmekte buldum. Çünkü tüm bu olumsuzluklardan kimse ders çıkarmıyor. Gençler özellikle dirsekleyerek, üstümden atlayarak, ittirip kaktırarak otobüse biniyorlar.

Bazen de "Ajans" haberi dinliyormuşum gibi. Mahallede olup biteni dinliyorum. Kim esrar kullanıyor. Kim niye kavga etmiş. Çakmak gazı çekenlerin ruh hali. Mahalledeki kavga'nın nedeni, babasından habersiz arabayı alıp arkadaşlarına hava atmak için kaç takla attırdıkları. Hırsızlık, otomobile kaç km hız yaptıkları. Arkadaşını nerede -nasıl dövdüğü gibi. Toplu taşıma denen şey; NATO Yolu bölgesinde oturuyorsanız çiledir. İşkencedir, zulümdür. Yazın kalabalık ve havasızlıktan bayılır insanlar. Kışın havada yoğunlaşan adı ve ucuz parfümle banyo yapan gençlerimizin, sarımsak soğan ya da aşıktan mütevelli ağırlaşan nefes kokusundan, gerginlik vs. nedeniyle, nefes alamaz hale gelirsiniz. Yine bayılır insanlar. Dolmuşu da otobüsü de aynıdır.

Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek seçildikten sonra, bölge için planlanan metro çalışması projesini iptal edip (on yıldan fazladır devam eden ve bir türlü bitirilemeyen, ya da bitirilmek istenmeyen metro çalışması) Çay yoluna, Keçiören'e aldı.

Bütün bu zulme rağmen, seçimlerde AKP'nin oyu, bölgede toplam oyun 1/3'üne çıktı. Sanırım zulüm arttıkça oylar yükseliyor!

Odtü Öğrencilerinden...

Genç ODTÜ'lüler, 1970'lerdeki "o siddetperver geleneğin" çok daha ilerisinde yaratıcı eylemlilikleri ile fiili ve meşru mücadeleyi geliştirmeyi de bildi. Yine başbakanın, bir kış günü (15 Aralık 2010) ODTÜ'yü ziyaretinde, yine coplanmalarına, gazlanmalarına, gözaltına alınmalarına rağmen, ODTÜ'lü öğrenciler, başbakanlarını kartopu oynamaya davet ettiler; Kendilerini engelleyen polislerin önünde uzun eşek oynadılar.

Ve yine 2 yıl sonrasında 28 Aralık'a dair bir ODTÜ eylemi daha! Kötülerin maskelerini takan öğrenciler, "Biz kötüyüz" dediler. "Çünkü" dediler: "Roboski'de 34 insanı biz katlettik." "Çünkü" dediler: "medya mensuplarını, yüzlerce öğrenciyi, on binlerce Kürt siyasetçiyi bizim gibi düşünmedikleri için biz tutukladık." "Çünkü" dediler: "müslümanın değerlerini, kadının bedenini, çalışanın emeğini, alevinin inancını, köylünün toprağını biz iç ettik".

Biz kötü olduğumuz kadar aptalız da" dediler: "çünkü biz iyiliğin katı halini polis coplarından, sıvı halini panzer sularından, gaz halini biber gazlarından, psikolojik halini Tayyip Erdoğan'ın tehditlerinden, sosyolojik halini karaktersiz üniversite rektörlerinden öğrenemedik" dediler.

ODTÜ'lüler, 1970'lerin çok daha ilerisindedir. Şiddetin nasıl teşhir edileceğini, en iyi ODTÜ'lü öğrenciler gösterdi. /solfasol

"Daha da ODTÜ'ye Gel(e)mem!"

Bu ay Ankara'nın gündemi ODTÜ'ydü. Tahminen önümüzdeki günler ve aylarda da bu böyle olmaya devam edecek. Başbakan 18 Aralık'ta, ODTÜ'ye Göktürk-2 uydusunun fırlatma törenini izlemeye, yanında 3600 polis, 8 TOMA (tazyikli su püskürten "toplumsal olaylara müdahale aracı"), yüzlerce zırhlı araç ve binlerce gaz bombası ile geldi. ODTÜ'lülerin Başbakanı protesto girişimine Ankara polisi binlerce gaz bombası, cop ve tazyikli suyla karşılık verince olay Ankara'nın gündeminden Türkiye'nin gündemine taşındı. ODTÜ Rektörlüğü bir bildiri ile, eşine az rastlanır ama olması gerektiği gibi öğrencisine sahip çıktı.

O günden sonra, ODTÜ'de ortaya çıkan özgürlük, umut ve dayanışma havası dalga dalga bütün ülkeyi etkilemeye başladı. Gazetemiz yayına hazırlandığı saatlerde on bine yakın ODTÜ'lü Devrim Stadyumu'nda Bulutsuzluk Özlemi'nin şarkılarını söylüyordu.

ODTÜ'den yayılan özgürlük dalgasına cevap gecikmedi. 22 Aralık'tan itibaren çok kapsamlı bir toplumsal mühendislik

operasyonu başladı. Hükümet, polis, bazı üniversiteler, YÖK ve medyayı kullanarak dört koldan bu heyecanı söndürmek ve ODTÜ direnişini itibarsızlaştırmak için çalışmaya başladı. Olayların hemen ardından ilk mahcubiyetle, yarım ağızla da olsa polisi eleştiren İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin gitti, sahneye polise teşekkür eden Başbakan çıktı. İlk gün ATV'nin ayıplanan yalan haberciliği neredeyse tüm televizyonlara sirayet etti.

Bu karmaşada bize düşen, karşı dalga içinde sesi duyulmayan; ODTÜ öğrencilerine, hocalarına, GÖKTÜRK-2 uydusunu yapan ama fırlatma törenine davet edilmeyen eski TÜBİTAK çalışanlarına söz hakkı vermektir. Aylık bir gazete olmanın dezavantajlarını avantaja çevirip, gündemi derinden yakalamak için elimizden geleni yaptık. / solfasol

* Manşetimize gelince: Hiçbir yerde açık açık böyle demedi Başbakan. Ama içinden de mi geçmedi? Merak ediyorum!

ODTÜ'de Yaşananlar Üzerine >> s.12/13/14/15

Elmadağ Karacahasan Köyü'nde, Etnografik Bir Müze:

Karacahasan, Elmadağ dolaylarında bir orman köyü. Köy, 1900'lerin başında 10 haneden azmış. Koyun yaşlıları, gayri müslimlerle birlikte yaşadıklarını anlatıyor. Köy, iki-üç kez felaket görmüş.

1964'de büyük bir heyelan olmuş, 50-60 hane suya toprağa karışmış. 1999 depreminde ve sonrasında Bala depreminde de yıkılan evler olmuş, köyde. Köyde daha çok yaşlılar, gençler çalışmak için, daha çok Elmadağ ve Ankara'ya göçmüş. Köyde bir müze(!?) var... Rasim Ağbi'nin müzesi... Eski köy

yaşamına ait her şeyi toplamış, hiçbirini atmaya kıyamamış Rasim Abi. Yün eğirmek için iğler, taraklar... Ekmek tekneleri, halı ve keçe tezgahları... Karasaban, öküz, eşek koşumları, öküz arabaları, boyunluklar, köye elektrik geldiğinde köy odasının baş köşesinde kullandıkları lambalı radyo ve daha bir sürü şey...

Rasim Ağbi, müzeyi gezmeye gelenlerin elini boş çevirmiyor, bir tas soğuk ayran, belki bir bardak sıcak çay, sonra kendi yetiştirdiği kabaklardan da veriyor; köyün tarihini de anlatıyor... abo/solfasol

Silahlı Örgütlerin Bürokrasi Hevesi(!)

Özge Altınyayla - zgaltinyayla@gmail.com

Bilim yuvası, okul yuvası olmuş F tiplerimin güzel tutsaklarını misafir etmekten pek hoşlanan devletim, bu misafirlerini arttırmak için her gün yeni bahaneler üretmekte. En yenisi de "Silahlı Örgüte Üyelik Başvuru Formu" doldurmuş olmak.

13 Kasım günü 15 ilde Demokratik Haklar Federasyonu (DHF) üyelerine karşı düzenlenen operasyonlar sonucunda, Ankara'da gözaltına alınan 16 kişiden 4'ünün tutuklu yargılanmasına karar verilmişti. Bu kararı verdiren sebep ise, Ankara Demokratik Haklar Derneği'nde yapılan aramalar sonucunda bu kişiler adına "örgüt üyeliği başvuru formu" bulunduğu iddiasıydı. Savcılık fezlekesinde tarif edilen belge, bilgisayar çıktısı ve ne bir el yazması, ne bir imza ne de gerçek isim bulunmakta.

Sincan 1 No'lu F tipi cezaevinde tutuklu yargılanan Ertan Sinan Şahin, Dr. Ahmet Kerim Gültekin, Cem Kaan Gürbüz ve Sinem Mut'un iddianamesinin önümüzdeki 6-8 ay sürecinde tamamlaması bekleniyor. Bu doğrultuda iddianamenin hazırlanmasını takiben 1 ay sonrasında ilk duruşmanın yapılacağı öngörülüyor.

Odtü Fizik Bölümü Öğrencisi olan Ertan Sinan Şahin'in 4 Aralık günü kaldığı hapisshaneden kamuoyuna gönderdiği mektup ise uzunca bir süredir devam eden öğrenci tutuklamalarına son zamanlarda getirilebilecek en güzel yorum niteliğinde. "Herkes merhaba!

Ben, Ertan Sinan Şahin. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fizik Bölümü 4. Sınıf öğrencisiyim. Bu mektubu, sayıları 700'ü

aşan tutuklu öğrencilerin bir yeni üyesi olarak, sizlere, Sincan 1 No'lu F Tipi Hapishanesi'nden gönderiyorum... O gün "Astrofizik" sınavımdan çıkıp eve gitmiş ve bir sonraki gün tekrar okula gelmek ve "Termodinamik" sınavıma çalışmak için yatmışım. Gün işimden evime yapılan baskınla gözaltına alındım ve "silahlı terör örgütüne üye olmak" suçlamasıyla tutuklandım. Sahteliği birkaç günlük kriminal incelemeyle kolayca anlaşılacak bir komplo belgesi yüzünden aylarca tutuklu kalacağım. Hakkımda, internetten kolayca ulaşılabilecek birkaç basit bilgiyle hazırlanmış, bir "örgüt üyeliği başvuru" metni ve bilgisayar çıktısı. Tam bir kara komedi...

Peki bunların arkasındaki gerçek nedir? Yaptığım telefon görüşmeleri, katıldığım miting ve basın açıklamaları, attığım mailler... dosyama eklenmiş.

Ben; parasız, bilimsel, ana dilinde eğitim hakkını; her zaman savundum. Arkadaşlarıma haklarını istedikleri için soruşturma açıldığında, arkadaşları haklarını istedikleri için tutuklandığında buna karşı çıktım; basın açıklamalarına katıldım. Roboski'de insanlar katledildiğinde, ODTÜ Öğrenci Toplulukları Mail Grubu'na mail atıp eylem çağrısında bulunan da bendim ve o eyleme katıldım. Dosyamda bu gibi birçok şey bulunuyor. İşte esas gerekçe buradadır!

Sizlerin "güvenliğini" tehlikeye atabileceğim gerekçesiyle bir hücrede, bir hesap makinesine bile sahip olamadan tutuluyorum. Bu koşullarda okulumu tamamlamaya çalışıyorum.

Tüm bunlar; sizlere gözdağı, bana ders olsun diye yapılıyor! Ama biliyorum ki hepsi nafile...

Hepinize selamlar!

Ertan

04.12.2012 "

Not: Acaba silahlı örgütler, üyelik başvuru forumlarını kitapçılara da bırakmışlar mıdır? Ya da nereden temin edebileceğimi bilen arkadaşlar varsa bana bir ses etsin. Sevgiler...

Başbakan, Demokrasinin Olmazsa Olmazı Kuvvetler Ayrılığına, Yargı Denetimine Karşı Çıkıyor!?

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, "Konya Ekonomi Ödülleri 2012" töreninde yaptığı konuşmada bürokratik oligarşi ve yargının halka hizmet etmelerinin önünde engel olduğunu söyledi. Kendi iktidarlarında bile sıkıntılar yaşadıklarını belirten Erdoğan: "Maalesef yaşadığımız sıkıntılar ardında sistemin içindeki ne yazık ki yanlışlar var. Sistem düzgün kurulmamış, sistemde yaşadığımız sıkıntılar var. Düzgün kurulmadığı içindir ki umulmadık yerde, umulmadık şekilde bakıyorsunuz bürokrasi karşınıza dikiliyor, bürokratik oligarşi karşınıza dikiliyor, umulmadık yerde yargıyla karşı karşıya kalıyorsunuz... Yasama, yürütme ve yargının bu ülkede öncelikle bu milletin menfaatini düşünmesi lazım ve ardından da bu devletin menfaatini düşünmesi lazım. Eğer biz güçlü hale geleceksen böyle güçlü hale gelebiliriz, ama benim yapacağım yatırımı bir kelimedem dolayı kalkan da üç ay, altı ay erteletirsen, bu bir sene, iki sene giderse o zaman bu ülkenin, halkının bedelini asla ne tarihe hesabını verebilirsiniz, ne de bu toprağın altında yatanlara hesabını verebilirsiniz." diye konuştu.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Vedat Ahsen Coşar ise: "**Kuvvetlerin işbirliği ilkesinin işlevsel kılındığı ülkelerde birey hak ve özgürlüklerini, insan haklarını güvence altına alacak ve koruyacak olan kuvvet, yargı erkidir**" dedi. Coşar tarafından yapılan yazılı açıklamada, "Tüm demokrasilerde olduğu gibi Türkiye Cumhuriyeti de kuvvetler ayrılığı ilkesini benimsemiştir" denildi. Anayasal demokrasilerde, anayasacılık kurumunu işlevsel kılan ve onun ayrılmaz parçasını oluşturan kuvvetler ayrılığı ilkesinin gereğince yasama, yürütme ve yargı erklerinin hiç birisinin bir diğeri üstünde olmadığını belirttiği açıklamada, "Bu bağlamda, 'seçilmişlerin atanmışlara üstünlükleri' ilkesi üzerine kurulu olan klasik demokrasi anlayışının aksine, anayasal demokrasilerde, başta yasama, yürütme ve yargı olmak üzere anayasal ve kamusal yetki kullanan her organ, kendisine verilmiş olan yetkiyi, başta anayasa olmak üzere yasalara, hukukun üstün ve evrensel kurallarına bağlı olarak kullanabilir" denildi. Ve "**Birey hak ve özgürlükleri konusunda en büyük tehdidin siyasi iktidarlardan geldiği**" hatırlatıldı. TBB/abo/solfasol

Maraş Katliamı 34 Yıldır Aydınlatılmadı

Halkların Demokratik Kongresi, 34. yılında Maraş katliamı dolayısıyla yaptığı basın açıklamasında: *Maraş Katliamı dahil, 12 Eylül darbesi öncesi ve sonrasında yaşanan katliamların açığa çıkarılmamasının birinci sorumlusunun artık AKP Hükümeti olduğuna dikkat çekti.*

Açıklamada, "Halkların Demokratik Kongresi, karanlıkta kalmış bütün katliamların aydınlığa kavuşturulması için mücadele edecektir. Bütün halkların ve inançların eşit koşullarda bir arada yaşayabileceği bir Türkiye özleminin gerçekleşmesi için; 1 Mayıs 77, Malatya, Maraş, Çorum, Sivas, Gazi, Ümraniye ve Roboski katliamlarını unutturmayacağız" dedi.

Aşağıdaki ifadeler, Maraş katliamı dolayısıyla açılan davada savcı ve görgü tanıklarının ifadelerinden alınmıştır. Ancak Maraş Katliamının da sorumluları bulunamamış ve suçlular cezalandırılmamıştır.

- "Küçük çocukların ve yaşlı adamların üzerine gaz dökülerek yakılmış, insanlık dışı olaylar yaşanmıştır. Olayların başlangıcında 20 kişiye otopsi yapabilmek imkânı bulduk. Bunlar uzun menzilli silahlarla öldürülmüş idi. Daha sonra gelen ceset fazlalığından değil otopsi, kimlik tespiti bile yapmaya imkân kalmamıştı. Toplu katliam olayları, toplu halde ceset bulunmasıyla doğrulanmaktadır. Ölü sayısının resmi miktarları aşarak iki yüzü aşacağını tahmin ediyorum". (Dündar Saner – dönemin savcısı)
- "Hastaneye getirilen ölümlerden elli ikisini inceledim. Bunlardan üç tanesi sopayla öldürülmüş, diğer ölümler mermilerle... Boğularak öldürülenlerin de olduğunu söylediler. Yetmişlik yaşlılarla, üç yaşında bebekleri vurmuşlar. Bir cehennem âleminde geldim... Kurşun yağmuru altında gidip geldim..." (Mete Tan – dönemin sağlık bakanı)
- "...Hüseyin ve karısı Fatma Baz vurularak öldürüldü. Fatma Baz'ın kucağındaki küçük çocuğu 6 aylık Yılmaz da kurşunla vurularak öldürüldü..." (Hatun Köse – tanık)
- "...babam Ali, annem Hatice, ağabeyim Hüseyin YILMAZ'a

saldırıldılar. Babam, anam ve ağabeyim, 'Bizi öldürmeyin' diye çok yalvardılar. Dereden kaçarak hastaneye yetiştim. Bir gün yattım, yaralarımı sardılar, ertesi gün hastaneden çıkıp eve gittiğimde annemin, babamın ve ağabeyimin cesetlerini evimizin kapısının önünde gördüm. Babamın parmaklarını kesmişlerdi, kanını da bir kazanın içine akıtmışlardı. Annemin kafasını briketle parçalamışlardı, yüzü tanınmıyordu. Evimizi, eşyalarımızı da yakmışlardı. Her şey kül olmuştu." (İsmail Yılmaz – tanık)

- "...kocasını dedi 'Allah'tan korkun'. Kocasını çektiler öldürdüler. Ardından kadını öldürdüler... 20 yaşında bir babayı oğluyla birlikte öldürdüler... Karısının ırzına geçip, kurşuna dizdiler. Daha sonra külotunu çıkarıp sokağa attılar... Baltayla beynini parçaladılar..."
- "...karşımızda oturan ve gözü görmeyen 80 yaşındaki; yaşlı Cennet Çimen'in evine girdiler. Bu kadını, 'gel nene, gel' diyerek ellinden tutup dışarı çıkardılar. Cennet kadın, gözleri görmediği ve yaşlı olduğu için öldürülenlerden ve yakılanlardan habersizdi. Sanıklardan Cuma Yalçın ve Nuri Boğa tornavida ile gözlerini oyduklar, sonra silahla öldürdüler. Yakında bulunan helânın çukuruna baş üzeri atıp, üzerine at arabasını devirdiler. Daha sonra hem bizim evi, hem diğer evlerin tümünü yaktılar..." (Maviş Toklu – tanık) abo/solfasol

Nedir Ankara'nın sorunu?

Akın Atauz

Kentler üzerinde düşünürken / konuşurken, genellikle mekansal / fiziki durumdan ya da kültürel atmosferden / kimlik algısından, politik ideolojiden hareket ediyoruz.

Ankara üzerine olan düşüncelerimizde de, çoğu kez, kapsayıcı ve bütün zamanlar için doğru bir nitelik varmış gibi davranıyoruz. Elbette genellemeler de gereklidir ve bazı durumlarda toptan bir hüküm bildirmek zorunda kalabiliriz. Ancak böyle durumlar, ayrıntıları örten, zaman içindeki serüvenin zikzaklarını düzleştiren ve her durumun kendi içinde taşıdığı zıtlıkları ve farklılıkları yok eden bir algı yaratıyor.

Bu tür toptan yargıların, Ankara için en çok tekrarlananı, aşağı-yukarı şöyle özetlenebilir:

"Ankara gri bir şehirdir."

Bu Ankara tanımı, kentin durağanlığını, bürokratlığını ve çürümeyi, güvenlikli denetimin çelik yüzünü, soğukluğunu, fiziki mekanlarının çekici olmaktan uzaklığını ve tekdüzelikliğini, kültürel yaşamındaki çeşitlenmenin azlığını ve renksizliğini vb. gösteren, kısa bir açıklamadır. Ama çarpıcıdır ve yaygın bir biçimde benimsenmiştir.

Bu ne kadar doğru ve neden doğru? Bu kent her zaman böyle miydi? Kentin bu korkunç kasaba / taşra karakteri, hiç bir zaman kırılmadı mı ve değiştirilemedi mi?

Daha da önemlisi, nasıl ve neye göre yaparız, bir kenti değerlendirmeyi?

Bu sorulara verilebilecek olası yanıtlardan biri, belki de şöyledir: Kentin canlılığı ve renkliliği algısını en çok oluşturan, kentin hem kültürel ve sosyal olarak çeşitliliği, çok katmanlılığı ve taşıdığı birbiriyle çelişkili ve uyumsuz öğelerin çokluğu, hem de, kentin sürekli olarak öğrenen ve kendini yenileyen, yenilik yapan, yaratıcılığın ve buluşçuluğun parlak örneklerini tasarında, bilimde, sanatlarda ve politik karşı çıkışlarda/ isyanlarda gösteren parlak yüzüdür.

Evet, bir kentin kamusal alanları ne kadar bu öğelerle doluyorsa, yenilikler alışılmadık biçimlerde, sürekli ve gur bir biçimde, müzik olarak / mimari olarak / isyan olarak vb. akmaktaysa bir kentte, o kent, yaşamın kalbinin attığı ve her zaman genç ve heyecanlı bir yerdir.

Ankara için bunları ne kadar söyleyebiliriz? Yukarıda söylenenler, Paris için New York için, İstanbul için geçerli olduğu kadar, Ankara için de geçerli midir?

Daha kısa ve yalın bir soru: Ankara, öğrenen ve yenilik yapan bir kent midir?

Ankara'nın 1980 sonrasında en çok unuttuğu kavramlar, bunlar oldu ne yazık ki. Üstelik son 20 yılda da, bu eksiklikleri bile algılayabilmekten aciz biçimde, kent, sürekli sığlık, bönülük, küçük hesap çıkarıcılığı ve tekdüzeleştirilmiş bir otoriteriyenlik ve indirgenmiş-beğenisiz bir popülist politika kolaycılığıyla yönetildi.

Böyle bir kentte bir kıpırdanma, bir kıvılcımlanma, bir yenilik olabilir mi? Özgür ruhlu, çıkarıcı olmayan ve yenilikçi bir insan, böyle bir kentte yaşayabilir mi? Yaşasa da, kent yaşamının / kamusal alanlarının, yeniliklerle, göz alıcı arayışlar ve isyanlarla dolmasını sağlayabilir mi? Ankara, son yüzyıl içinde, yenilikçi bir kent olabilmek için, iki defa güçlü bir silkelene gösterdi. Bunlardan birincisi, Cumhuriyet'in ilk on yıllarındaki yenilenme / yeni oluş heyecanıydı, ikincisi de 1960-1980 arasındaki buluşçu / yenilikçi ve isyancı yıllardı. Bu dönemlerin sadece adlarını koyabiliriz burada, ama gerçekten inceleyemeyiz. Ancak her iki dönem için de, belki birkaç ipucu bırakabiliriz.

Cumhuriyetin ilk dönemleri, Ankara için gerçekten inanç ve heyecan dolu, sürekli kıpırdayan, devinim dolu günlerdi. Ancak bunların hepsi devlet tarafından tasarlanan ve verilen ve gerçekleştirilen programlardı. Yaşamı da, sanatı da ören ve sunan devletti. Cumhuriyetin ilk operası, Ankara'daki devlet operasıydı. Ankaralılar, bu yeniliklerin pasif bir alıcısıydı, ama iyi bir alıcıydı ve yenilenmeden / modernleşmeden hoşlanıyordu.

Ancak ikincisi, Ankaralıların kendisinden gelen ve aşağıdan yukarı bir yenilenmeydi. Gerçi bunun da ancak bir kesim Ankaralı için, Ankara'nın sadece bazı sınıfları için doğru olduğu söylenebilir. Böyle de olsa, kent yeninin bilgisini bulmayı, üretmeyi ve bunları kullanarak yenilenmeyi, bir anlamda "devrimci bir kent" olmayı başarmıştı. Kentin yaratıcı atmosferi öylesine gelişmişti ki, bu defa onun ruhunu yansıtan tiyatro AST olmuştu, hiçbir üniversiteye benzemeyen ODTÜ, kentin eski üniversitesinin ötesine geçerek yeni bilgiler üretmeye başlamış, yeni tartışmalar, yeni politikalar ve uygulamalar / gösteriler ve isyanlar yaratmaya başlamıştı. Bu ruh, hızla bütün kente, kentin birçok örgütüne- kurumuna, bireyine yayıldı. Bu, kentin gerçekten buluşçu / "inovatif" olduğu bir çağdı. Gerçi çok politik bir dönemdi bu. Çok gerilimli, ama bir o kadar da heyecanlıydı. Yeni ruhunu kendisi oluşturmuştu ve Türkiye'nin her tarafından, İstanbul'dan İzmir'den ve bütün kentlerden en parlak beyinler, genç bilim insanları ve öğrenciler Ankara'ya gelmeye başlamıştı. Ankara, yenilikçiliğinin doruğundaydı.

Bunu tasarımcılar, mimarlar, yenilikçi akademisyenler, yenilikçi siyasetçiler, sanatçılar, öğrenciler, kentin emekçileri, gecekonducular, hatta yenilikçi bürokratlar, hep birlikte oluşturuyorlardı. Çünkü kentin ruhu gençleşmiş, olağanın dışında bir şeyler yapabileceğini görmüş ve kanıtlamış, o zamana kadar Türkiye'de geçerli olan bilginin dış sınırlarında gezen ve ufkunu sürekli genişletebilen bir kent olduğunu, bütün ülkeye ve dünyaya gösterebilmişti.

Galiba, Ankara'nın sorunu, işte bu: Yenilikçi ruhunun, bürokratik otorite tarafından, güvenlik güçleri / militarizm tarafından soğurulmuş, emilip, yok edilmiş olması. Tıpkı korku filmindekiler gibi. Artık ruhunu kaybetmiş ve yenilik yapamaz hale getirilmiş bir kent olduğu için artık Ankara, "alış-veriş festivali" gibi festivallerle, zeka ve idrak yoksunu, himbıl politikacılarla ve yöneticilerle yetinmek zorunda kalıyor.

Kentin yeniden ayaklarının üzerine kalkabilmesi, yeniden "inovatif" bir kent olabilmesine bağlı. Ancak bu buluşçuluğun, teknik bir buluşçuluktan ibaret kalmaması gerekiyor. Buluşçuluk aynı zamanda, sanatlarda, toplumsal yaşamda, politikada, kültürel süreçlerde ve ruhunda olmalı kentin...

ODTÜ, Zorbalığa Geçit Vermedi, Vermeyecek...

ODTÜ mezunları, 1977 yılındaki 9 aylık boykot sırasında yitirdikleri arkadaşlarını anmak için 25 yıl sonra tekrar bir araya geldiler.

ODTÜ, tıpkı bugün olduğu gibi hemen her baskıcı iktidar tarafından tehlike olarak görüldü. 1977 yılında da Milliyetçi Cephe (MC) Hükümeti, ODTÜ'ye Hasan Tan'ı rektör olarak atamıştı. ODTÜ öğrencileri ve öğretim elemanları, Hasan Tan'ın rektörlüğüne başından itibaren karşı çıktılar ve 9 aylık boykot ve direnişi başlattılar. Hasan Tan, ilk iş olarak silahlı faşistlerden oluşan kalabalık bir kadroyu ODTÜ'de işe yerleştirdi. Yerleşkede öğrencilere ve öğretim elemanlarına karşı, işe alınan bu elemanların ve kolluk kuvvetlerinin karıştığı bir çok saldırı gerçekleşti. 8 Haziran'da bu saldırılardan birinde, Öğrenci Konseyi Sözcüsü Ertuğrul Karakaya, A1 kapısında yaptığı bir konuşma sonrası vurularak öldürüldü. O tarihten sonra, Eskişehir Yolu üzerindeki A1 Kapısının adı, Ertuğrul Karakaya Kapısı olarak bilindi. 2 Aralık'ta ise Rektörlük önündeki bir gösteri sırasında öğrenciler, Hasan Tan'ın silahlı faşistleri tarafından tarandılar. İbrahim Baloğlu isimli öğrenci öldürüldü. 50'den fazla öğrenci, atılan kurşunlarla yaralandı.

2 Aralık Anması, Rektörlük önündeki 9 sarı direğin önünde yapıldı. Bu 9 Sarı Direk, katliam

girişiminden bir yıl sonra, ODTÜ'deki 9 aylık boykotun anısına dikilmiş bir anıttır. Anmaya ODTÜ Mezunlar Derneği, ev sahipliği yaptı. Mezunlar Derneği Başkanı Himmet Şahin ve Rektör Ahmet Acar ile dönemin Öğrenci Temsilcileri konuşmalar yaptılar.

2 Aralık anması öncesinde 1 Aralık'ta ODTU Vişnelik tesislerinde, eski ODTU-DER ve OTK donemi ile 1980 sonrasında ODTU Öğrenci Derneği döneminde ODTÜ'de okuyan mezunlar bir aksam yemeğinde bir araya geldi. Gece şarkılar, türkülerle sona erdi. [abo/solfasol](#)

**Saldırı dolu gecelerden,
gündüzlerden
Ve savunduk ölesiye
Işık denizi, yaşam
Yaşam, ışık denizi olsun diye
Musa Saygı, 2 Aralık 1977 anıtından**

**ODTÜ'ye saldırı hiç bitmedi. 18 Aralık 2012 ODTÜ yine saldırı
altında. 2 Aralık 1977 anmasından sadece 16 gün sonra.**

Dünyanın en büyük gazeteci hapishanesi, Türkiye:

Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü –RSF, en az 42'si gazeteci, 72 medya çalışanının tutuklu olduğunu belirttiği Türkiye'yi "dünyanın en büyük gazeteci hapishanesi" olarak açıkladı. RSF, bu durumun Türkiye'nin kendini bölgesel çapta demokratik bir model ülke olarak tanıtmaya çalıştığı bir durum olduğuna da vurgu yaptı.

RSF'nin raporuna göre, bu kadar çok gazetecinin tutuklu olmasının nedeni, Türkiye'deki yargı sisteminin yürütmenin etkisinde kalması. Verilen çeşitli örneklerle medya ve yargının giderek siyasileştiği ifade ediliyor, raporda. Yine raporda tutuklu gazetecilerin önemli kısmının Kürt gazeteciler olduğunun da altı çiziliyor ve Kürt sorununun barışçı bir biçimde çözülmesinin önündeki engellerden birine de böylece işaret ediliyor. Ergenekon, Balyoz ve Oda TV davaları nedeniyle içeri alınmış gazeteciler üzerinde de çeşitli hukuksuzluklara örnekler veriliyor.

Örgüt, yaptığı araştırmalarda, Türkiye'de temel gazetecilik faaliyetlerinin sistematik bir biçimde, Türk yargı makamları tarafından suçlu ilan edildiğine dikkat çekiyor. Türkiye'deki ilgilileri, tutuklu gazetecileri derhal serbest bırakmaya çağırıyor. [rsf/abo/solfasol](#)

İş kazalarında ölen işçiler mi, kazalarla kaybedilen 7.7 milyar TL mi daha değerli!?

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, Ankara'da düzenlenen İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu konulu seminerinde yaptığı konuşmada, iş kazalarında ölen işçilerden ziyade iş kazalarının Türkiye'ye yıllık maliyetinin 7.7 milyar lira olduğunu belirterek, "işçi"den değil yine "iş"den yana vurgu yaptı. Yine aynı toplantıda, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü Kasım Özer de "iş kazaları ve meslek hastalıkları maalesef başımızı çok ağrıttırıyor" diyerek yakındı ve kimi çevrelerin iş kazalarını, iş cinayeti diye tabir etmeye başladığından da yakındı.

İstanbul İşçi Sağlığı ve İşçi Güvenliği Meclisi ise Kasım ayında iş cinayetlerinde yitirdiğimiz işçilere dönük raporunu açıkladı. Rapora göre Kasım ayında en az 82 işçi, işverenin yeterli önlemleri almaması dolayısıyla yol açtığı iş cinayetlerinde öldürüldü. Ölümde yine inşaat sektörü başı çekiyor; ölen 36 işçi, inşaat sektöründen. Maden ve metal sektöründen 20 işçi hayatını kaybetti.

İstanbul'da 13 işçi öldü, Samsun'da 6 işçi, Trabzon'da ise 4 işçi öldü. Ankara'da Kasım ayında işçi ölümü bir. Sürdürülen şantiyesinde 4 işçi, zehirlenerek öldü. Cengiz İnşaat'a bağlı Samsun Tekeköy Eti Bakır Fabrikasında sahada çalışan işçiler, 300 tonluk kapağın altında kaldı ve 4'ü ezilerek öldü.

İşverenin yeterli önlem almadığı iş kazalarında ölümler yine hız kesmedi. [isig/abo/solfasol](#)

Akıllı Şehirler: Zamanında Müdahale

Özsel Bebeli - ozselbeleli@gmail.com

Bu ay kentte karşılaşılan günlük sorunlardan bir seferliğine uzaklaşıp "hayatta başımıza keşke hiç gelmeseydi" dediğimiz felaketlerden ve bu felaketlere zamanında müdahaleyi sağlamaya yönelik teknolojilerden bahsedeceğim. iPhone ve Android uygulamalarına dayalı üç teknolojiden "bize acilen gerek" dedirten uygulama Earthquake Buddy (Deprem Dostu). Eğer deprem bölgesindeyseniz, telefonunuza bu uygulamayı yükleyerek acil bir durumda bağlantıya girilmesini istediğiniz dört kişinin bilgisini kaydediyorsunuz. Yaşadığınız bölgede Richter ölçeğine göre 5,5'ten daha kuvvetli bir deprem olur olmaz, daha önce bilgilerinizi kaydettiğiniz dört kişi anında kısa mesaj, eposta ve sosyal ağlar üzerinden sizin tam yerinize dair GPS koordinatlarını içeren ayrıntılı haber alıyor. Eğer sizinle bağlantıya giremezlerse ve kayıp olduğunuzu düşünürlerse, sevdiğinizin veya acil yardım ekiplerinin sizi bulabilmesi için gerekli konum bilgileri bu şekilde onlara ulaştırılmış oluyor ve zamanında müdahalede bulunmaları kolaylaştırılıyor. Uygulamanın bir diğer özelliği ise telefonunuzdan gönderilen coğrafi bilgilerin "cloud"da düzenli olarak kaydedilmesi nedeniyle deprem sırasında telefonunuzun hasara uğraması durumunda bile depremin hemen öncesinde kaydedilen coğrafi konum bilgilerinden hareketle bahsedilen mesajın gönderilebiliyor olması.

Sağlıkla ilgili acil durumlarda zamanında müdahaleyi sağlamaya yönelik olarak Singapur Kızıl Haçı'nın sunduğu Rapid Rescue (Hızlı Kurtarma) uygulaması da dikkate değer. Örneğin ülkemizde birçok kişi işleri nedeniyle veya kendi istekleri üzerine ilkyardım eğitimi alıyor olsa da acil müdahaleye ihtiyacınız olduğunda hemen yanbaşınızda ilkyardım eğitimi birini bulmanız aslında şansa bağlı. Oysa bazı durumlarda ambulansın size ulaşmaya çalıştığı sürede yapılacak doğru bir müdahale yaşam kurtarıcı olabiliyor. İşte bu noktada Hızlı Kurtarma uygulaması devreye giriyor. Acil bir durumda daha önceden kayıt olduğunuz bu uygulamadan tek tuşla SOS çağrısında bulunabiliyorsunuz. Bu noktada GPS teknolojisi devreye giriyor. Hem size yakın konumda olan ve ilkyardım eğitimi olan kişilere hem de ambulansa çağrı gönderiliyor; çağrıyla birlikte konumunuza dair ayrıntılı bilgi aktarılıyor. Bu şekilde hem siz zamanında ilkyarıma ulaşabiliyorsunuz, hem de ilkyardım eğitimi alan kişiler ihtiyacı olan insanlara daha sık yardım etme fırsatına sahip oluyor.

Acil durumlarda zamanında müdahaleyi kolaylaştıran bir diğer uygulama Kanada'da deneme aşamasında olan Guardly (Koruyucu). Bu uygulamaya kayıt olurken acil durumlarda sizin adınıza bağlantıya girilmesini istediğiniz aile ve arkadaşlarınızın bilgilerini girerek bireysel bir acil durum ağı oluşturuyorsunuz. Acil durum açınıza isterseniz 112 gibi kamu hizmetlerini veya kampüs güvenliği gibi yaşadığınız yere özel güvenlik hizmetlerini de dahil edebilirsiniz. Acil bir durum ortaya çıktığında uygulama anında video konferansı, kısa mesaj ve email gibi yöntemlerle bireysel acil durum açınızda kişilere ulaşıyor, tam yerinize ilişkin ayrıntılı bilgiyi aktarıyor ve zamanında müdahale edilmesini kolaylaştırıyor. Uygulama acil durum açınızda kişilerin birbirleriyle koordineli şekilde hareket edebilmelerini sağlayan bir yapıya da sahip.

Şubat ayında kentlerde ışık, Mart ayında ise altyapı onarımlarıyla ilgili yazılarda görüşmek üzere.

Not: Solfasol'ün ilk sayılarından birinde "Bekletmeyen Belediye Otobüsü" başlıklı yazımda aktardığım GPS kaynaklı gerçek zamanlı veriye dayalı uygulamaların en yenisinin EGO tarafından Ankara'da başlatıldığı haberini aldım; tüm Ankaralıları duyurulur.

Şehirde yaşarken her gün karşılaştığımız ve ilk bakışta kronik gözükten sorunları teknolojiye dayalı akıllı ürün ve sistemlerle azaltmanın mümkün olduğuna inanandanım. Bu köşede, farklı şehirlerde gördüğüm ve beni heyecanlandıran akıllı çözümleri sizlerle paylaşıyorum. Bu köşede anlatılanlarla ilgili görüşlerinizi ve sizin gördüğünüz, okuduğunuz başka akıllı çözümlerle ilgili epostalarınızı dört gözle bekliyorum.

“Çinçin, Bir Varmış Bir Yokmuş!” Kentsel Dönüşüm mü, Toplumun Mimariyle Islahı mı, Topyekûn İmha mı?

“Çinçin bir varmış, bir yokmuş” ilanını gördüğümüzde içimiz cız etti. Neydi bizi rahatsız eden diye düşünürken aklımızda onlarca soru belirdi.

Ankara'daki konut sorunu nedir? Nasıl tanımlıyoruz, Ankara'nın konut sorununu? Gecekonduyunun varlığı ve dönüşümü, ya da bütünüyle kent peyzajından silinmesi konusunda ne düşünüyoruz?

TOKİ konutlarının ne getirip ne götürdüğü hakkındaki fikrimiz nedir? Bu fikir, gecekondu yerine çeşitli konforlara sahip bir mülk edinebilecek eski gecekondulular açısından ne anlam taşıyor, Ankaralı ve TOKİ konutlarında oturmak zorunda olmayan ve kent için daha “olması gerekenler” bakımından düşünenler açısından ne anlam ifade ediyor? Zaten bir biçimde TOKİ konutunda ya da o tip bir konutta yaşayanlar bakımından yeni konut kulelerinin (silolarının) yapılması ne anlama geliyor? Konut sorunu olanlar, kiracılar, yoksullar açısından bu “imrendirmeyi” amaçlayan afiş ne anlama geliyor? Çinçin'in sadece kiracısı olup da, şimdi o gecekonduyu bile bulamayanlar ne düşünüyor? Ve daha fazlası...

Bu panolardan sağda olana bakınca, gerçekten de, “Çinçin'in artık yok olmuş” olduğunu mu anlamalıyız? Masal gibi... Ama biz ne diyebiliriz? Çok kabalaştırırsak, “keşke yok olmasaydı ve o gecekondu yaşasaydı” mı diyeceğiz, yoksa “o insanların da daha ‘modern’ bir konut çevresine sahip olmak hakkı vardı ama keşke TOKİ bu kadar çirkin çevreler yapmasaydı” mı diyeceğiz? Mevzu derin, soru çok. Haksızlık edip hepsini birden sormadık Aydan Hocaya*, ama bir ucundan başlayalım dedik konuşmaya. Önümüzdeki aydan itibaren sözü Çinçinlilere de vererek konuyu derinleştireceğiz. Konuyu tartışmamıza katkı vermek isterseniz lütfen siz de gelin, kenti birlikte tartışalım.

Solfasol: Aydan Hocam, “Çinçin Bir Varmış Bir Yokmuş” ilanını gördüğünüzde ne hissettiniz? Bu neyin ilanı: bir başarı mı, başarısızlık mı?

Aydan Balamir: “Sakıncalı” addedilen bir mahallenin topyekûn ortadan kaldırılarak “islah” edilmesini akla getiren bir ilandı. Türkiye’de kente ve topluma müdahalenin yerleşik biçimleri düşünüldüğünde, ilanın şaşırtıcı bir yanı yoktu

aslında. Meselenin pervasız bir reklam diliyle ifadesine şaşırması olmalıydı.

Çinçin'in islah edilmesi gereken bir suç odağı olarak teşhisi ve tedavi biçimi, başarısızlığımızın ta kendisidir. Kentin bir kesiminde suç varsa, öncelikle düzenin hastalığını masaya yatırmak gerekir. Düzeni sabit tutup çevreyi değiştirmekle sorunlar hallolabilseydi, erken modernistlerin “Mimarlık veya devrim. Devrime gerek kalmayabilir.” (Le Corbusier, 1925) öngörüsünün isabetli olduğunu düşünmek gerekirdi. Ya da Amerika'nın ünlü Pruitt-Igoe sosyal konut yerleşiminin dinamitlenişine (1972), yoksulluk ve suç sona ermiş olurdu –ki kamu eliyle konut üretimi yerine konutun bütünüyle özel sektöre havalesi dışında bir başarısından(!) söz edilemez. Tek başına fiziki çevreden medet umuluşu naif bir yaklaşım ise de, fiziki çevre düzeni ve niteliğinin, toplumsal projelerin başarıya ulaşmasında payı vardır. Fiziki çevre, toplumsal projelerin gerçekleşmesinde destekleyici mahiyettedir bir anlamda. Yani, “toplumun mimariyle islahı” mümkün değilse de, yaşam standartlarının yükselmesi ve kentlilik kültürünün güçlenmesi

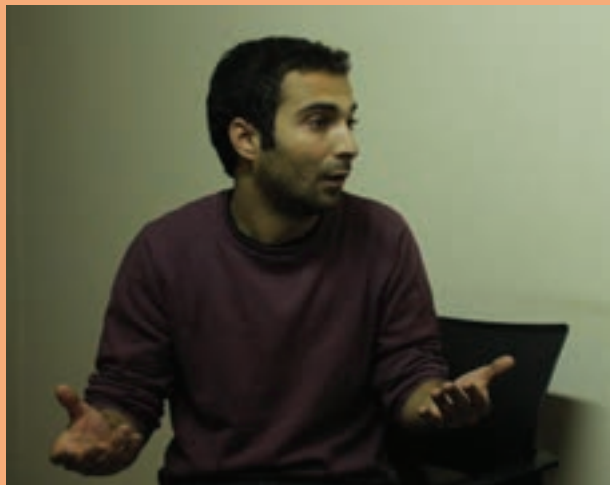
Roboskili Köylü: “Allah Razi Olsun Komutan Çok İyiydi, Şimdiye Kadar Bizi Hiç Öldürmedi”

Söyleşi/Haber: Efecan Tan

28 Aralık 2011 günü Türkiye Cumhuriyeti'nin katliamlarla dolu mazisine kapkara bir leke daha kazandı “**Roboski**” adıyla. 34 günahsız insan, F-16'larla bombalandılar. Kürdistan'la Batı'nın çoktan bölündüğünün en büyük göstergesi ise Türkiye'nin katliamdan sonra yeni yıl kutlamalarını pervasızca gerçekleştirmesi ve Türk medyasının katliamı görmezlikten gelmesi oldu. Sessiz kalmanın da ötesinde devlet erkani, mağrur ve kibirli bir üslupla ekranlara çıkıp ölenlerin arkasından demediklerini bırakmadılar. **Ölenler “kaçakçı”ydı, üstüne Kürt'tü; daha ne olsun, ölümü hak etmişti onlar, zaten suçluydular.**

Roboskili köylüler ve demokratik kamuoyu, hep şunu dillendirdi: “bir özür dilenseydi böyle olmazdı” Köylülerin acılarını derinleştiren son gelişmelerden biri ise Hava Kuvvetleri Komutanına layık görülen TSK şeref madalyası oldu. Bu ülkede devletin katliamları, cinayetleri ödüllendirdiğini bildirdik ama bu kadar açık seçik yapıldığını görmemiştik sanırım.

Biz batıda yaşamını sürdürenler (ya da ben) Roboskililerin acısına ortak olmaya çalıştık. Elimizden geldiğince empati kurmaya çalıştık. Fakat ne kadar yapabildik? Hiçbir zaman onların acısını tam olarak anlayamayacağız. Roboskililere reva görülen aşağılamalar, uğradıkları hakaretler ne olacak? Belki de ölen yakınlarından çok, canlarını acıtan duydukları sözler oldu ve artık o halk, devletten hiçbir şey beklemiyor, istemiyor da.

Katliamdan hemen sonra bölgeye giden ve yaşananları an be an takip eden Mazlum-Der Genel Koordinatörü Nurcan Aktay ve Mazlum-Der gönüllüsü Mehmet Can Çağlayan ile yaptığımız söyleşiden parçalar aktarmak, acıların ortaklaştıkça azaldığı umudunu paylaşmak istedik.

Batdakiler olarak Roboski katliamına ilişkin bildiklerimizin ne kadar az olduğunu söyleyerek, katliamın hemen ardından bölgeye giden Nurcan Aktay'a katliama ilişkin bilmediklerimizi anlatmasını, insanların ruh durumlarından bahsetmesini isteyerek başlıyorum söyleşiye.

Nurcan Aktay, Ümit Kıvanç'ın “Ağlama Anne Güzel Yerdeyim” belgeselinde anlattığı gibi, devletin her şeyi aleni yaptığını, belgeseldeki bir köylünün anlatımıyla “**yaşananların baştan aşağı hakaret**” olduğunu söylüyor. Köylülerin cenazelerin topluca gömülmesini sorgulayan devlet yetkililerini, “**topluca öldürmeyediniz**” diye cevapladıklarını anlatıyor. Olayı aydınlatmak için geldiklerini söyleyen devlet yetkililerinin, cenazelerin üzerindeki PKK bayraklarını kastederek, “**bu bezler neden cenazelerin üstünde**” diye dövercesine sorgulaması karşısında köylünün düşürdüğü konumu anlatıyor... Sonra sağlık ekiplerinin yetersizliğini ve en acısı katliamda yakınlarını kaybedenlerin (mesela Ferhat Encü'nün) “**bu işlerden uzak dur, sana iş verelim**” diyerek nasıl satın alınmak istendiğini ya da valinin, emniyet müdürünün “**çok konuşma, iyi olmaz, ortalıkta konuşmazsan sana burs veririz**” diyerek nasıl örtülü bir tehdite maruz kaldıklarını aktarıyor.

Emine Erdoğan'ın katliamın ardından köye gidişini soruyoruz, Nurcan Aktay'a. “Valiliğin müdahaleleriyle” başlıyor konuşmaya. Önce valilik birilerini gönderiyor Roboski ve Bejudan'a. Alelacele her mahalleden acılı insanlardan bir heyet oluşturulup, valinin makamına getiriliyorlar. Emine Hanım'ın ziyareti sırasında bir saldırı olmasına için tedbir alıyor kendince valilik; heyetkilerle Emine Hanım'a iyi davranılması telkin ediliyor, kulaklar çekiliyor. Ama belli ki köylünün tepkisi tersine içten içe artmış. **Sonra, adeta bir mizansen ayarlanmış. Karşılaşma sırasında, ellerine pankartlar, dövizler tutuşturulmaya çalışılıyor. Okulun müdürü, kuran kursu istiyor, köylüye iş istiyor.**

Söze karşılıyorum, “hani bizim bildiğimiz 9 maddelik talepler, ama Roboskililerin bu rapordan haberi yok? Peki kim hazırlamış bu raporu?”

Okul müdürü olduğunu söylüyor, Nurcan Aktay. Sonra Felek Encü'nün 13 yaşındaki oğluna verilen karnenin üstündeki notu anlatıyor: “**derslerine çok çalışması gerektiği**” yazılmış karnesinde, babasını kaybeden çocuğun? “**Nasıl böyle bir şey yaparsınız**” diye çıkmış, müdüre. Müdürün kötü niyetli olmadığını ama oradaki insanın ne yaşadığını bilmeyen bir adamın devlet görevlisi olduğunu anlamış, Nurcan Aktay. Psikolojik destek gereken insanlara nasıl itinayla köstek olunur, tüm detayları ile görmüş. “**şaka gibi**” diyor, acı acı güler. Sonra “zarar tespit raporu” düzenlemesini anlatıyor. “**Nasıl yani**” diyoruz, “**kaybettikleri katırlar, geçirdikleri mallar için mi?**” “**Yok**” diyor Nurcan Aktay, “**kaza yapmış arabadan bahseder gibi insandan bahseden bir devlet anlayışı bu**”.

Taziye için gittiği bir çadırda, iki aydır görev yapan komutanı duymuş köylülerden. Sormuş: “**komutanla aranız nasıldı?**” Oradan bir köylü “**Allah razi olsun çok iyi insandı, şimdiye kadar bizi hiç öldürmedi**” demiş. Orada o adam, ironi yapmadı, şaka yapmadı. Bu insanlar öyle koşullarda yaşıyorlar ki: eğer siz onları öldürmüyorsanız iyi bir insansınız, onların gözünde. İnsanların beklentisi yok. Ancak gururları var, onurlu insanlar; siz eğer parayla insanlara hakaret edip bunu parayla örtmeye çalışırsanız onlar da bunu kabul etmezler, diyerek köylülerin neden tazminatı kabul etmediklerini açıklıyor, Nurcan Aktay.

Hava Kuvvetleri Komutanının madalya ile ödüllendirilmesinden konuşuyoruz. Sonra ölenlerin “kaçakçılığı”ndan konuşuyoruz. Nurcan Aktay, oradaki insanların sınır ticaretini hiç de gayrimeşru görmediklerini, katliamdan sağ kurtulan Servet Encü'nün, kameralar karşısında “**Biz dedelerimizden beri bu işi yaparız, bizim başka çaremiz yok, yine yapacağız, yine yapacağız**” dediğini hatırlatıyor. “**Yok ki çareleri**” diyor. Sonra insanların acılarının para ya da tehditle hafifletilemeyeceğini söylüyor.

Katliamdan sonra bölgeye giden kaymakamı ve çıkan olayları soruyorum. Nurcan Aktay “bence olay bir provokasyondur” diyor. Kaymakama ölenlerin yakınlarının acılarının çok olduğu, gelmemesi gerektiği kibarca söylenmiş. Kaymakam yine de gitmiş. Çadırın birinde “katil devlet” diye bir pankartı okumuş. “**Kaldırın yoksa işlem başlatacağım hakkınızda vesaire**” demiş. Birisi “**kaymakam bey**” diye hitap etmiş. “Gençler bunu duymuş, sözü edenin kaymakam olduğu anlaşılabilir; olayların bunun üzerine gerçekleştiğini” anlatıyor. “Bir köylünün anlattığına göre öyle bir ortam oluşuyor: herkes

başlıbaşına bir toplumsal hedef olsa gerektir.

S: Ankara'nın konut sorununu siz nasıl tanımlıyorsunuz?

A.B.: Ankara'da konut sorununun Türkiye'nin konut sorunundan önemli bir farklılık göstermediğini düşünüyorum. "Konut çok, nitelik az" olarak özetlenebilecek bir tablo giderek yerleşmekte. Nitelik denince gösterişli malzeme ve büyüklük anlaşılması ise yaygın bir indirgeyici yaklaşımdır, aşılması için çok çalışmak gerekiyor. Nitelik sorunu dışında, Türkiye kentleri adaletsizdir. Toplumsal ayrışmanın, sınıf olarak katmanlaşmanın sahnesidir. Konut stoğuna nicelik yönünden bakıldığında (örneğin Murat Balamir'in araştırma sonuçlarına göre), nüfusun üçte biri ortalama üçer konuta sahipken, üçte biri tek konutlu, kalan üçte biri ise kiracıdır. Ortalama üçer konuta sahip olan kesimin rant yüzdesi serbest piyasa konutlarıyla olduğu kadar, yeni kuşak TOKİ konutlarıyla da artmakta. TOKİ eliyle oluşan konut patlaması üçüncü kesimdeki ev sahipliğini de artırmaktadır kuşkusuz; ancak aslan payının oranını değiştirmede kayda değer bir katkısı yoktur. Sayısal çokluğun nitelik yönünden bir değer üretmeyi ise, bir başka temel sorun. Türkiye kentleri çirkinlik yarışındadır. Bununla kalmayıp, günümüzde ekonomiden ekolojiye, her bakımdan sürdürülemezlik yarışındadır kentlerimiz.

S: Çinçin projesi de dahil bu tür müdahalelere moda tabirle 'kentsel dönüşüm' deniyor. Bu 'kentsel dönüşüm' müdür? Ya da tersinden sorarsak, nedir 'kentsel dönüşüm' aslında?

A.B.: Kentsel dönüşümden anlaşılması beklenen, kentlerde

toplumsal ve fiziki iyileştirmeyi hedefleyen kapsamlı programlardır. Fiziki yönden yıpranmış bir çevreyi kazıyıp yerine rant yükseltici bir imar ve yeni yapılaşma getirmek değildir. Hele, bağı bahçeyi tarlayı "kentsel dönüşüm alanı" ilan edip boşluktan rant çıkarmak hiç değildir. Mevcut bir kentsel yerleşimin, özellikle de sorunlu bir kent dokusunun var olmasını gerektirir. Fiziki yönden yıpranmış ya da baştan noksanlı olmuş bir çevre, çoğu kez sosyal çöküntüyle de birlikte seyreden bir sorun odağı olduğundan, kapsamlı yaklaşılması gereken ve elbette siyasi erki de ilgilendiren bir meseledir. Planlama ve yönetim, yenilikçi tasarım, kaynak ve risk yönetimi, kamusal mekan, ulaşım ve erişebilirlik gibi görevleri vardır, kamu yararını gözetir. Ciddi bir ekip çalışması gerektirir; plancılar, mimarlar, mühendisler, peyzaj mimarları, toplumbilimciler ve iktisatçılar sorunun teşhisi ve tedavisinde birlikte çalışır, her birine ciddi görevler düşer. Siyasetçilerin görevi, sayılan görev alanlarını hazır reçeteleriyle yönlendirip yönetmek değil, konu üzerinde çalışacak donanımlı ekipleri yapabilir kılmaktır. Kentsel dönüşüm Türkiye için, çirkinlik ve sürdürülemezlik yarışında olan kentlerin yeniden tasarlanması için eşsiz bir imkandır aynı zamanda. Bunun için de, en başta tasarımın önemini farketmek gerekiyor. Kentte-konutta zorunlu olarak niceliğin öne çıktığı savaş sonrası anlayışlar geride kalmıştır. Nitelik bir lüks değil, insanca yaşamak için bir zorunluluktur, insanlık hakkıdır. Planeti sürdürülebilirlik için yepyeni sorumluluklarla donanmış bir zorunluluktur. **Yerleşimleri patlayıcıyla dümdüz edip yerine yüksek binalar patlatmakla bu yüzyılı geçiştiremeyiz.** Yürürlükteki modeli ve alternatiflerini etrafıca irdelemeli ve konunun taraflarıyla biraraya gelip konuşmanın yollarını bulmalıyız. Öyle derin derin düşünüp ince ince onarmakla kim uğraşacak, "yok

edersin olur biter" mantığıyla hareket edersek, bunun maliyeti uzun dönemde her bakımdan yüksek olur. İyi niyetle yapılmış olabilen hatalar, sonunda niyetleriyle değil sonuçlarıyla değerlendirilir. Bu değerlendirmeyi önden yapabilecek ve daha iyisini gerçekleştirebilecek kapasitede olduğumuza güvenmek zorundayız.

* Prof. Dr. Aydan Balamir - ODTÜ Mimarlık Fakültesi Öğretim Üyesi

kaymakama saldırı olmasını bekliyor, basın kapının önünde, bir şeyin olabileceğini seziyor kaymakam, korumalarını 500 metre ilerde bırakıp geliyor, bu çok ilginç. O kaymakam orada devlet olarak algılanıyor." Böyle bir katliam sonrası devlet kaymakam düzeyinde mi gelir? Bu da başka bir konu elbette.

"Başbakan Erdoğan, Roboski'ye gidip köylüleri ziyaret edip acılarını paylaşıyor, köylülerin bu öfkeleri baki kalır mıydı", diye soruyorum. Nurcan Aktay, "Başbakan ilk günden çıkıp oraya gelseydi yine bu iş biterdi diye düşünüyorum" diyor sonra köylülerin katliamdan altı ay sonra "özür filan dilense de artık kabul etmiyoruz" deyişlerini hatırlatıyor.

Kürdistan'la Batı arasındaki duygusal kopuşu hatırlatıyorum, "Siz oradaydınız cidden bu doğru mu? Artık Kürtler bir şey beklemiyor mu?" diye soruyorum. Nurcan Aktay, cenazelerin defnedildikleri gün köylülerin, Mavi Marmara'dan örnek verdiklerini anlatıyor. "Mavi Marmara'da devlet helikopterini gönderdi, ölüleri, yaralıları taşıdı. Ama biz katliamdan sonra çocuklarımızın parçalarını çuvalarla taşırken devletin helikopteri tepemizde geziniyordu. Bize niye bu layık görülüyor" diye sorduklarını anlatıyor. Sonra hemen ertesinde yılbaşı kutlamalarının coşkuya yapıldığını, Felek Encü'nün "Beyoğlu'nda 34 köpek ölseydi, 34 Roboskiliden daha fazla değer görürdü" deyişini anlatıyor. Hiçbir yardım örgütünün Roboski'ye uğramadığının altını çiziyor ve devletin Roboskililerin rehabilite edilmesini bile istemediğinden, devletin görevlileri tarafından sürekli tacize uğrayan insanlardan örnekler veriyor. Mesela Ferhat Encü'nün, Felek Encü'nün, Kadir Encü'nün karakol komutanı ya da tugay komutanı tarafından gözaltına alınmakla tehdit edilmelerine dair duyduklarını anlatıyor.

Sıra Roboskililerin Meclise gelmelerine geliyor. Nurcan Aktay anlatıyor:

İki kez Meclise geldiler ve bütün partilerin grup başkanvekilleriyle görüştiler. İlk gelişlerinde 40 kişiydiler, 2. gelişlerinde ise 18. AK Parti grubuyla görüşürken köylüler, büyük hakarete uğradılar. Mealen söylüyorum bunu Ak Parti grup Başkanvekili Ayşenur Bahçekapılı'ya köylüler, "Başka bir yerde katliam olsaydı yine böyle mi tepki verirdiniz? Bu katliamın sorumlusu sizsiniz, adaletin sağlanmasından da siz sorumlusunuz" şeklinde konuşmuşlar.

Ayşenur Bahçekapılı, köylülere "Benim sinirlerimi bozmayın, ırkçılık yapmayın" şeklinde cevap vermiş. Ferhat Encü de şöyle demiş "Ne demek yani, ne münasebet, biz ırkçılık yapsaydık eğer, partilerden birisini ayırdık. Ama biz bütün partilerden randevu talep ettik." Bu ilk gelişlerinin hikayesinden bir kesit. İkinci gelişlerinde daha feci şeyler yaşıyorlar.

AK Parti grup başkanvekilleri randevu alıyorlar. Yine konuşurken köylüler, "aradan bu kadar zaman geçti neden hala sorumlular bulunmuyor? Eğer hükümet bunun failini araştırmazsa biz onu sorumlu biliriz" şeklinde bir şeyler söylüyorlar, sitem ediyorlar sonuçta. O da "sen ne konuşuyorsun, Başbakan

hakkında böyle konuşamazsın" diyor daha sonra "senin adın ne" diyor Ferhat'a (Encü) "Sen ne konuşuyorsun, biz size burs veriyoruz" diyor, daha sonra bu konuşma geçerken danışmanı Ferhat'ın (Encü) önüne konan kağıdı açıklıyor.

Köylüler meclise gelmeden yaşanan olay ise Ferhat'ın (Encü) önüne koyan kağıdı açıklıyor; Bir kadın köylüleri arıyor. Biz 40 kişilik burs vermek istiyoruz, diyor (bu sayı daha sonra 20 kişiye düşüyor). Roboskililer: "bursu bize kim verecek, biz devletten, hükümetten burs almıyoruz" diyorlar. Kadın da onlara şöyle cevap veriyor "bir grup iş adamı duyarlılığıyla yapıyor bunu". Köylüler de "olabilir" diyor. Bu daha sonra karşılıklı Mecliste çıkıyor. Bursu verenlerin iş adamı filan olmadığını öğreniyorlar. Tabi buna çok içeriyorlar, neye uğradıklarını şaşırıyorlar. Ferhat'ın (Encü) bunlardan hiç haberi yok. Veli (Encü) ile görüşme yapılmış; 3 ay sonra karşılıklı böyle bir şey çıkıyor.

Bunun karşısında Ferhat Encü "siz nasıl böyle bir şey yaparsınız, bize böyle hakaret edemezsiniz. Biz sizden burs istedik mi? Biz sizden katkı istedik mi?" diye çıkmış. Karşılığında siz yanlış anlıyorsunuz filan gibi tepkiler almışlar sadece. Daha sonra köylüler "hayır, lütfen listeyi çıkarın bize, biz bu parayı geri ödemek istiyoruz, sizin yaptığınız etik değil. Vele ki öyle bir şey yaptınız, biz buraya ta nereden gelmişiz, bizim önümüze böyle liste çıkarmaya hakkınız yok. Bizden habersiz bizim hesabımıza para yatırmaya da hakkınız yok" diye konuşuyorlar.

Araya Mehmet Can Çağlayan giriyor: "Vele ki bursu almış olsalardı, tazminat almış olsalardı, devlet yardım etmiş olsaydı, biz bunu hor görmeyecektik. Çünkü gerçekten buna ihtiyaçları var. Sorun şurada: devlet bunu yaparak onları itibarsızlaştırmaya çalışıyor. Bu sayede kendini meşru kılmaya çalışıyor 'Bakın yani bunlar yaşandı ama bunlara burs verdik ama bunlar hala başımızı ağrıtmaya çalışıyorlar' demek istiyor. Aileler bunun farkında çok ihtiyaçları olmasına rağmen tazminatı da, devletten gelen yardımları da kabul etmediler, diye anlatmaya devam ediyor. Bir de devletin iş bulma, para bağlama vaatlerinden söz ediyor, neler neler karşılığında?

"Roboski eğer kanamaya devam ederse, yıllar yıllar sonra Dersim

gibi mi anılacak acaba" diye soruyorum. Mehmet, Has Parti İstanbul İl Başkanı'nın "eğer bu iktidarın rengi değişirse, Ak Parti'nin yargılanacağı ilk dava Roboski davası olacaktır" dediğini hatırlatıyor. Diyor ki: "Ak Parti iktidarı velev ki 10 yıl daha sürsün. Ondan sonra rengi değişecek, taban değişecek. Biz mevcut şartlar altında adaleti konuşmanın çok zor olduğunu düşünüyoruz. Halkın üzerinde inanılmaz bir baskı var, kendi köylerinde protesto bile yapamıyorlar" diye devam ediyor.

Nurcan Aktay, sorumluların bulunmaması durumunda, ailelerin kimliklerimizi yırtarak gideriz dediklerini aktarıyor. Servet Encü'nün de söyledikleri şeyi somutlaştırmak, somut bir adım atmış olmak, karşıdakilere durumun ciddiyetini aktarmak, anlatmak için ailesi ile birlikte göç ettiğini söylüyor. Göç etmekten söz edenler, nereye sorusuna belirli bir yanıt vermiyor, Türkiye dışında her yerin olabileceğini ima ediyorlar.

Roboski katliamının sorumluları bulunup mağdurlardan özür dilenip dilenmeyeceğini, umudun olup olmadığını soruyorum.

Mehmet Can Çağlayan: "Ben Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığımdan utanç duyuyorum", diyor. "Bu insanlar, devletten birilerinin gelip yanlışlık olmuş demesini bekledi. Sadakatini sunmasını bekledi. Bir özür dilenseydi çok da fazla ısrarcı olmayacaklardı. Fakat artık kendi adaletlerini kendileri talep ediyorlar. Biz Roboskililerin göç etmesini istemiyoruz. Giderlerse kendi kendilerini cezalandırmış olacaklar. Cezalandırılması gerekenler başkaları, Roboskililer değil" diyor.

Son olarak, "Roboski örgüt elemanlarının kaynağı da değil" diye ekliyor. "Tabutların üstündeki bayraklar örgütün bayrakları değil aslında; öyle olsaydı bile bu bize uzak olmamalı. Devletin bakış açısı şu: o tabutun üstündeki bayrak var olduğu için tabutun içindekiler var! Ama işin gerçeği o değil ki: gerçekte tabutun içindekiler var olduğu için, tabutun içindekiler var. İnsanlar ve devlet bunu göremiyor."

Sorunlar Yumağı Ayaş - 03

Efecan Tan-M. İhsan Doğan-Özge Altınyayla

(Aralık Sayısı'ndan devam ediyoruz)

Ekim'de başlamıştık Ayaş'ı anlatmaya, Kasım'ı atladık, Aralık'ta devam ettik. Geldik Ocak Sayısı'na!
"Küçük bir yerleşim için bu kadar laf etmeye değer mi?" demeyin, değer.

Gereğinde 1 kişi için bile değer. (Nasıl laf ama?)

O zaman başlayalım size biraz Ekim Sayısı'nı, çokça Aralık Sayısı'nı özetlemeye...

KÜLTÜRÇEV bizi Ayaş'a götürmüştü. Biz de Ayaş'a gitmeden önce, Ayaş'ı tanımak, sorunlarına bakmak istemiş, şaşırıp kalmıştık bu küçük, ama şirin, ama güzel, ama huzurlu Anadolu kentinin sorunlarla boğuştuğunu görünce. Sonra Ayaş'a gidip, Belediye Başkanı Ali Başkaraağaç'tan dinlemiştik sorunları. Yemyeşil Ayaş'ı gezerken, uzakta, yeşillikler arasında gördüğümüz çirkin yapıların önce cezaevi inşaatı olarak başlayan, cezaevi yapılmaktan vazgeçilince, Gazi Üniversitesi'ne kampüs olarak verilmek istenen, daha sonra da Mülteci Kampı yapılmaya kalkışılan binalar olduğunu anlatmıştı. "Şu Ayaş Tüneli nedir?" demiş, karşımıza taa 2. Dünya Savaşı sonrası başlatılan Ankara-İstanbul Demiryolu bağlantısını kısaltma amaçlı bir proje çıkmıştı. 70'lerin ortalarında başlatılan "Sürat Treni" çalışmasının 80'lerde bir Ulaştırma Bakanı'nin bir emri ile rafa kaldırıldığını, o zamana kadar yapılan tüm harcamaların toprağa gömüldüğünü, ama yüklenici firmaya hala para ödendiğini anlatmıştı Ayaş Belediye Başkanı Ali Başkaraağaç. Geldik yazımızın sonuna.

SIĞINMACI KAMPI(?)

İlçenin önemli kamburlarından birine gelmişti söz. Ama, artık ilçenin değil, hızla ülkenin önemli bir kamburu haline gelmişti bu "Mülteci Kampları" sorunu. Hani Musa Kart'ın yumağa dolanmış kedi karikatürü gibi, AKP de mülteci sarmalına dolanmış, kalmıştı.

Konumuz Ayaş ya, dönelim biz yine konumuza; 2004 yılında ortaya atılmış Ayaş'a sığınmacılar için bir yerleşim birimi kurulması düşüncesi.

Başkan Ali Başkaraağaç, tam 6 buçuk yıl uğraşmış Sığınmacı Kampının yapılmaması için. Açlık grevi bile yapmış.

"Mülteci ya da sığınmacı kampı yapılması kararının iptal edildiğini okumuştuk gazetelerde." diyorum.

Başkanın gözlerine bir hüznün çöküyor, "Hayır yapılacak. İmarla ilgili bütün çalışmaları bitirdiler. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından sizin gördüğünüz binaların üst kısmına, hemen 500 metre ilerisine yeni binalar yapmak kaydıyla bin beş yüz kişilik mülteci kampı yapılıyorlar.

Bu ne demek; Irak sınırındaki, Suriye sınırındaki sığınmacılar ve diğer göçmenler burada konuşlanacak. Kabul ve Geri Gönderme Merkezi olarak yapılıyor. Bu da çok ciddi bir sıkıntı yaratacak Ayaş için. Kampın kapasitesi bin beş yüz kişi. Ama ucu açık. Yani bin yüz seksen dönüm bir arazide bu mülteci kampını yapmaya çalışıyorlar. Bu şimdilik ilk ayak. Avrupa Birliği muktesabatına göre anlaşmaları bin beş yüz."

Avrupa Birliği muktesabatı lafına takılıyor Özge, "Avrupa Birliği, Afganistan'dan, Irak'tan, Suriye'den gelecek sığınmacılara ne karışıyor. Onlara ne?"

80 MİLYON AVRO İÇİN

"Avrupa Birliği ülkeleri mülteci kamplarını kendilerine yük olarak görüyorlar. Mülteci kamplarını hem yönetmiyorlar hem de bu insanları topraklarında istemiyorlar. Onun için de bu mülteci kamplarını geri kalmış, sömürü altındaki ülkelere yönlendiriyorlar. Bunun karşılığında da para veriyorlar. Bu onlara daha karlı geliyor. Hem ticari, hem siyasi açıdan böyle düşünüyorlar ve haklılar. Siyasi anlamda ülkelerini bu sığınmacılardan arındıracaklar. Ticari anlamda da kazanmış oluyorlar."

Aklım karışıyor, "Afganistan nere, Irak nere, Suriye nere; Ayaş nere. Neden sınırda yapmıyorlar bu kampları? Bundan bir süre önce Silopi'de bir yığın olay çıktı. Diğer kamplarda da olaylar çıkıyor duyuyoruz bunları. Neden Ankara'da yapılıyor bu kamp?"

Ali Başkaraağaç, en önemli nedenin para olduğunu vurguluyor,

"80 milyon Avro gibi bir para var ortada. Bu 80 milyon Avro'yu 5 ile yaymışlar. 5 ilin ötesinde Ayaş'ı da ciddi bir merkez olarak görüyorlar. Bugün bin beşyüz, yarın 3 bin, 5 bin, 10 bin olabilir. Çünkü arazi olarak bin yüz seksen metrekare alana kuracaklar. Ciddi bir alan. Avrupa Birliği ülkelerinde mülteci kampları var. Bu kampları kapatmaya çalışıyorlar. Türk hükümetinin amacı da 80 milyon Avro'yu alabilmek. Bu 80 milyon Avro ile Avrupa Birliği mültecilerin yükünü bize taşıyacak. Tıpkı Afganistan, Irak, Suriye politikaları gibi. Burada Ayaş'ın seçilmesi hükümet açısından hiç önemli değil. Yani bu Ayaş olur başka yer olur hiç önemi yok."

Bir haber sitesinde bulduğum konuyla ilgili eleştiri yazısını başkana gösteriyorum. Yazı, Ayaş Belediye Başkanı Ali Başkaraağaç'ın, mülteci kampına karşı çıkmasını "Popülizm", "Oy Avcılığı" olarak niteliyor ve oldukça ağır bir dille eleştiriyor. Başkan, yazıyı dikkatle okuyor. Bir süre düşünüyor, "Yazıya tamamen katılıyorum." diye söze başlıyor. "Yalnız" diyor, "Popülizm noktasına, oy avcılığı noktasına katılmıyorum.

Şimdi biz Ayaşlılar, Türkiye'de mülteci kampına karşı bir duruş göstermiyoruz. Burada karşı duruş gösterdiğimiz şey tarihi dokunun bozulacağı bir, kültürel farklılıktan dolayı Ayaş'ta çatışmalar yaşanacağı, kargaşalar oluşacağı iki. Türkiye'de mülteci kampları yapılabilir. Ama bu kamplar sınır boylarına yapılmalıdır.

Sınır boylarında yapılan mülteci kamplarına karşı değiliz. Ülkemize sığınan bu kişiler kendi ülkelerinde, kendi mücadelelerini veren siyasiler de olabilir. Ama, içlerinde eroin ticareti yapanlar, hırsızlar, katiller de olabilir. Kendi ülkelerinde eziyet gören, baskı altında kalanlar da olabilir. Biz, sığınmacılara karşı değiliz. Çünkü biz de, geçmişte 60 İhtilallerini, 12 Mart muhtıralarını, 12 Eylül süreçlerini yaşadık. O dönemlerde Türkiye'den başka ülkelere kaçan, siyasi sığınma hakkı isteyen bir sürü insanımız oldu. Onların arasında benim de arkadaşlarım vardı.

O dönemde ben Mamak Cezaevi'nden yatıyordum. Eğer kaçabilseydim, ben de bir ülkede mülteci olarak sığınma hakkını isteyenlerden olabilirdim.

Ama burada şöyle bir sorun var; "Ben yaptım, oldu!" mantığından hareket yanlış sonuçlar doğurur. Bu tür projeler önce toplumda tartışılmalı, alt yapısı oluşturulmalı, alt yapı oluşturulduktan sonra nerelere stratejik anlamda konulması gerekiyorsa, o şekilde değerlendirilmeli. Yani, "Bir boş arazi buldum, ben buraya mülteci kampı yapayım. Mülteciler gelsin, yaşasın. Buradan vatandaşlık hakkını alsın, burada yaşamaya devam etsin." mantığı yanlış sonuçlara götürür bizi. Biz buna karşıyız mülteciye veyahut mülteci kamplarının oluşumuna karşı değiliz.

Yani, "Neden Ayaş?" sorusunu sorduk biz. Her zaman sorduğumuz da buydu. Şimdi Ayaş'ın tarihi dokusuna baktığımızda, hala geçmiş kültürüyle yaşayan bir memleket. Turizme açılacak, açılmaya çalışan, açılmak için hazırlıklar yapan bir memleket. Sağlık turizminde, termal turizminde, hatta kültür turizminde gündeme gelecek bir kent. Siz yok cezaevi, yok islahavi, yok mülteci kampı projeleriyle Ayaş'ın önünü keserseniz, yarın yok olmaya mahkûm bir memleket olacak."

Özge, yakaladı lafın özünü, "Peki, Ayaş'ın önünün kesilmesinde bir çıkar amacı var mı?"

İyi yere vurmuştu Özge. Başkan'ın gözleri bir an parladı; "Orda bir çıkar amacının olduğunu görüyorum. 80 milyon Avro gibi bir çıkar amacı var. Ayaş, bu 80 milyon Avro'ya feda ediliyor. Ciddi bir rakam bu 80 milyon Avro. Oysa, Ayaş'ın mülteci kampına değil, önündeki yarım kalmış projeleri çözecek yatırımlara ihtiyacı var. Örneğin, 1985'te başlanan bir cezaevi projesi var. Şu sırada bir bölümü Yarıaçık Cezaevi olarak kullanılıyor, kalan kısmı atıl duruyor. Onun ötesinde yine eski kapalı cezaevi var o da öyle duruyor." Güllüyor, "Bu cezaevinde ne hikmetse devletin en büyüklerini ağırladık dönem, dönem. Milletvekilleri Korkut Eken ağırlandı, Hasan Celal Güzel ağırlandı. Yani Ayaş'ı tarihi kimliğiyle kültürel kimliğiyle hiç tanıtmaya fırsat bulamadık. Ayaş denilince akla "Ayaş Cezaevi" geldi. Ee, şimdi Ayaş denilince akla mülteci kampı gelecek. Yani bizim tepkimiz bizim duruşumuz buna. Yoksa mülteci kamplarına karşı değiliz. Popülizm yapmak gibi bir derdimiz yok. Niye mülteci kampı olmasın ki. Ama bu Sinanlı ile Ayaş arasına sıkışan bir noktada değil. Gelişim noktasında olan bir kentte olmamalı bu kamp. Örneğin, Van'da, Tekirdağ'da, Bolu'da var. Ankara'da niye olsun mülteci kampı. Yani bir

Pakistanlı bir Sudanlı mülteci olabilir. Ama Ankara'nın Ayaş'ında olmasın. Biz de destek verelim biz de güç verelim. Ama, Ayaş'a yazık etmeyelim. Yinelemekte yarar var; biz mülteciye, sığınmacıya karşı değiliz. Çünkü geçmişte bize de siyasi sığınma hakkıyla sahip çıktık. Bir an durup, düşünüyor, "Veya şunu yapsınlar; Siyasi sığınmacıları değerlendirsinler. Alsınlar siyasi mültecileri, barındırsınlar. Siyasi mültecilerin ötesindeki sığınmacı bana göre vatan hainidir, vatanını terk edendir. Ben öyle görüyorum."

Konuyu değiştirme zamanı gelmişti artık. İçmeceleri, kaplıcaları ünlü değil mi Ayaş'ın? Sordum, "Ayaş civarında kimisi inşa halinde, kimisi terk edilmiş termal tesisler var. Ayaş'taki termal su bu tesislerin hepsine yetebilecek düzeyde mi?"

Başkan da sıkıntılıymış bu konuda, "Çağa beldesi var, o belde sınırları içinde sözünü ettiğiniz gibi inşa halinde ya da yarım kalmış tesisler var. Belde Ayaş'a bağlı değil, Gündül'e bağlı. Ama, Ayaş'ın adını kullanıyorlar. Neden, çünkü Ayaş içmece ve kaplıcaları yüzyıllardır hizmet veriyor. Yüzyıllık bir tesis burası. Ayaş'ın merkezinde kaplıca tesisimiz yok. Bir tek Başkent Hastanesi'nin tesisi var. Bir de Türkiye Barolar Birliği'nin bir binası var. Onun dışındakiler Çağa beldesinde.

Bir sondaj kuyusu açtılar. Hemen hemen 40 litre civarında bir su buldular. Etrafında hemen devre mülkler oluşmaya başladı. İleride insanların sıkıntıya düşeceğini düşünüyorum. Ciddi bir sıkıntı var. Çünkü yüz dönüm arazi üzerinde yüzlerce ortak oluşacak ve o suların da yetebileceğini sanmıyorum.

Bizim Ayaş sınırları içinde aramalarımız sürüyor. Eğer sonuç alır, belirli kaynaklar yakalarsak, devre mülk şeklinde değil de, hastaneler gibi, fizik tedavi ve rehabilitasyon merkezleri gibi, Avrupa bağlantılı ciddi sağlık kuruluşları ile işbirliği yapma projelerimiz var. Yani halkı kandırmadan, aldatmadan, sağlık turizmi hizmeti verilmesini sağlamak istiyoruz."

GEÇMİŞİN HATALARI

Geliyoruz tarıma, "Ayaş'ın organik ürünleri konusunda belediye neler yapıyor? Destekleme çalışmalarınız var mı?"

"Ayaş'ın domatesi, dutu, kirazı kadar dut pekmezi, pastırması da çok önemlidir. Dut pekmezinin evlerde yaparlar, pastırma ise kuzu veya keçi etinden yaparlar. Türkiye'de böyle pastırma yiyemezsiniz, o kadar nefistir

Sonra, biraz üzgün sürdürüyor, "Ama, biz geçmiş yönetimlerin hatasını çekiyoruz. Ben bu ürünlerin tescili için müracaat edecektim. Bir de baktık, vatandaşlardan biri hepsinin isim haklarını kapatmış. İsim haklarını alamıyoruz. Belediye olarak müracaat etsek de isim hakkı başkasında. Bizden önceki yönetimler uyanık olsalardı, akıllı davransalardı, isim haklarının tamamını almış olsalardı işimiz çok kolay olacaktı."

Başkan, Ayaşlılardan da şikayetçi, "Ben, kooperatifleşirmeyi özendirmeyi düşünüyordum. Ama, Ayaşlı, elimi kolumu bağlıyor. İşletme sahipleri, Ayaş'ın esnafı bu işlere çok yönelmiyor. Sanayileşmenin içinde hiç olmamışlar, kendi topraklarındaki mahsulü alıp yemişler, emeklilik hayatı yaşamaya çalışıyorlar. Onun için de belediyenin yapacağı hiçbir şey yok."

YA MEŞEYİ ANIMSİYOR MU AYAŞLI?

"Ayaşlı" deyince başkan, aklıma Memduh Şevket Esendal geliverdi. Edebiyatta (MEŞE) lakabını da kullanan Memduh Şevket Esendal, "Ayaşlı ve Kiracıları" romanıyla, Ayaş'ın adını edebiyata kazıdı ya, "Memduh Şevket Esendal'ı Ayaş'ta yaşatmak için bir girişiminiz var mı?" dedim. Başkanın gözleri parladı, "Evet." dedi, "Ayaşlı ve Kiracıları" romanıyla Ayaş'ı edebiyata sokan ünlü yazar ve siyaset adamı Memduh Şevket Esendal'ın adı, doğum yeri Çorlu'dan sonra Ayaş'ta da yaşayacak. Ayaş'ın her yeri güzeldir ama biz bunların arasından da en güzelini seçtik. Orada yaptığımız parka, Memduh Şevket Esendal'ın adını vereceğiz." Biraz canı sıkılmış sürdürüyor konuşmasını, "Aslına bakarsanız bunun yıllar önce yapılması gerekirdi. Ama, geç olsun da, güç olmasın dedik. Ayaşlı, Memduh Şevket Esendal'ı unutmadığını gösterecek."

"Göstersen bakalım." dedik, yazıyı yayına hazırlarken, "Biz de, gider görürüz Solfasol Ekibi olarak. Azıcık da böbürleniriz: Bizim de katkımız oldu, bu parkın yapılmasında, parka Memduh Şevket Esendal'ın adının verilmesinde." diye. Kismet, Bakalım, Ayine-i Devran Ne Suret Göstere...

Mogan Gölü Hava Alanı Olamaz

Dicle Tuba Kılıç / Görseller: Melih Özbek ve Riyat Gül
dicle.kilic@dogaderneji.org

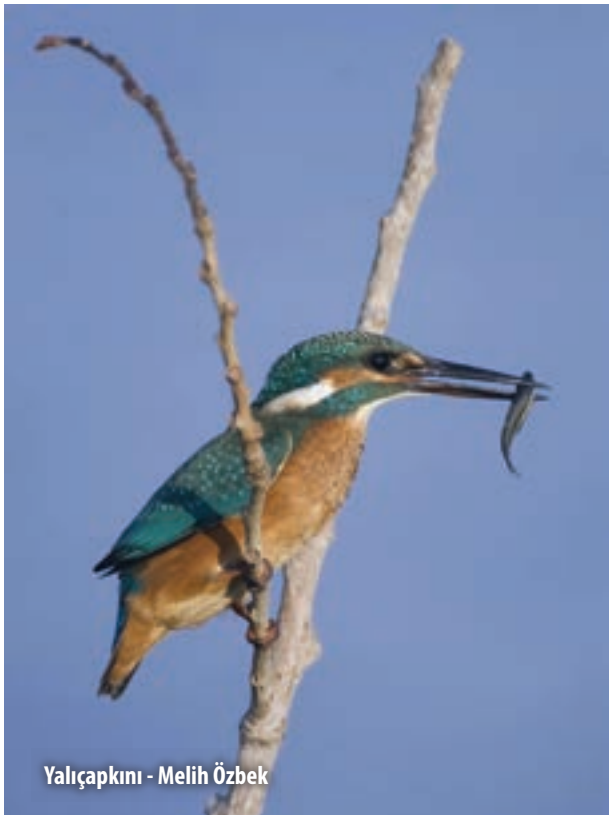
Mogan Gölü'nü hava alanı olarak kullanmak ve bu yolla İstanbul'a deniz uçakları kaldırmak için Seabird Havayolları hummalı bir çalışma sürdürüyor. Oysa Mogan, resmen koruma altında olan bir kuş cenneti. Şehir Plancıları Odası bu çalışmayı durdurmak için dava açmaya hazırlanırken, Mogan Gölü'nü korumakla sorumlu Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan bir ses yok.

Küçük Kerkenez - Melih Özbek

Mogan Gölü'nün biyolojik çeşitlilik için önemi ve değerini pek az Ankaralı bilir. Şehrin içinde yer alan bu göl aslında ülkemizdeki 305 Önemli Doğa Alanı'ndan yani Uluslar arası öneme sahip doğal alanlardan biri. Gölde nesli tehlike altında olan birçok kuş türü yaşıyor ve toplamda 200'den fazla kuş türü gözlemleniyor. Bu nedenlerle, bu göl Özel Çevre Koruma Bölgesi ve Uluslar arası Öneme Sahip Sulak Alan olarak birçok sözleşmeyle yasal olarak koruma altında.

Göl kuşlar için sadece yuvalama değil göç ve kış döneminde dinlenme ve beslenme yeri. Bazı yıllarda kuş gözlemciler gölde onbinlerce su kuşu saydı. Bu nedenle 'A' sınıfı (bir defada 25.000'in üzerinde su kuşu barındıran) bir sulak alan özelliğini aldı. Göl, sığ olması nedeniyle (en derin yeri 2,5 metre) hassas bir eko-sisteme sahip. Öyle ki, gölün herhangi bir noktasındaki değişim, göldeki tüm yaşamı doğrudan etkileyebiliyor. Gölün sığ olması hem sosyal hem de biyolojik yaşamı zenginleştiriyor. Olta balıkçılığı, kürek sporu gibi sosyal faaliyetlere olanak sağlıyor. Hayvansal plankton bakımından zenginleştiriyor. Böylece kuşlar için son derece zengin bir menü sunuyor.

Yalıçapkını - Melih Özbek

Gölün içi büyük ölçüde suyun kalitesini koruyan su içi bitkileriyle kaplı. Bunlar, suyun altına baktığınızda gölün dibinden yükselen ağaçlara benziyorlar ve gölün içinde oksijen üretiliyorlar. Gölün üzerini ise ince bir tabaka halinde sazlıklar çevreliyor. Sazlıklar da azot ve fosfat gibi zehirli atıklarla besleniyor. Böylece göl kendini hem içerden hem de dışardan temizliyor.

Mogan Gölü aynı zamanda Ankaralıların doğayla buluştuğu bir yer. Burada bir yandan yaban hayatı büyük bir zenginlik sunuyor. Bir yandan da fotoğrafçılar, sporcular, kuş gözlemciler, araştırmacılar, piknikçiler, aileler ve aşıklar bu gölde vakit geçiriyor. Kuş gözlemciler dürbün ve telekoplaryla renkli ördekleri izlerken, kuş fotoğrafçıları da bu güzel canlıların fotoğrafını çekiyor. Şehirden kaçıp kısa sürede bu gölün kıyısına ulaşabilir, burada doğanın ritmini dinleyebilir ve gün batımında binlerce kuşun dansını izleyebilirsiniz. Bazı kış aylarında göl donuyor ve kar yağdığında muhteşem manzaralar oluşturuyor. Baharda dünyada sadece bu gölün kıyısında yaşayan yanardönerler diğer adıyla sevgi çiçekleri (Centaurea tchichatcheffi) açıyor. Kısacası Mogan Gölü, Ankaralıları her mevsim başka güzellikler sunuyor.

Riyat Gül

Dört Mevsim Kuşlar

Mogan Gölü, ülkemizde kuşlar açısından önemini hala koruyan birkaç gölden biri. Bu gölü korumak için önce onu yakından tanımak gerekiyor.

Ormanda mevsim değişimi ağaçların renk değiştirmesiyle gözlemlenir. Göllerde ise ağaçların yerini kuşlar alıyor. Örneğin Mogan'da her mevsim farklı özellikte ve renkte kuşları seyrediyoruz.

Yaz döneminde ördek, batağan, patka, saztavuğu ve sazgülü türleri göldeki sazlık alanlarda kuluçkaya yatıyor. Masmavi gagası ve dik tuttuğu kuyruğuyla gezinen dikkuşluk ördeği, parlak turuncu kafasıyla dikkat çeken Macar ördeği ve gün boyu sesi kesilmeyen kamış gülü yazın ilk habercileri.

İlkbahar yağmurlarıyla birlikte yılan kartalı ve aladoğan gibi yırtıcı kuşlar gölün etrafında uçuyor. Sonbaharda da balık kartalı, karaleylek gibi göçmen kuşlar konaklıyor.

Kış döneminde mevsim soğuk olduğu kadar sessiz. Tıpkı bu aylarda gelen kuğular ve kazlar gibi. Kış çok soğuk olduğunda göl de donuyor. Çevresindeki sazlık ve bataklık alanlar ise kuşlar için sığınak olmaya devam ediyor. Kışın bittiğini Mart ayının sonunda sazlıkların içine dolan yüzlerce bıyıklı baştankara müjdeliyor.

Mogan Gölü Nasıl Kurtulur?

Hem Ankara hem de Dünyadaki biyolojik çeşitlilik için önemli olan bu gölün derdi hiç bitmiyor. Yapılaşma son hızla devam ediyor, yasadışı saz sökümlü, motorlu araçların kullanılması, balık ölümleri, kuş ölümleri gibi birçok sorunla yüzyüze kalıyor. Bunlar yetmezmiş gibi şimdi de gölden uçak kaldırılması söz konusu.

Doğa Derneği, geçtiğimiz ay bu konuda Orman ve Su İşleri Bakanlığı'na ve ilgili kurumlara resmi yazılar gönderdi ve ivedilikle bir açıklama istedi. Henüz bir geri dönüş olmadı. Oysa, Orman ve Su İşleri Bakanlığı Mogan Gölü'ne 15 dakika mesafede. Bakanlığın konuyu değerlendirecek pek çok uzmanı var. Mogan hakkında Ankara'da özel uzmanlar bulmak da hiç zor değil. Ankara'nın hemen her üniversitesinde Mogan Gölü ile ilgili onlarca makale ve tez çalışması ve Doğa Derneği gibi göl ile ilgili araştırmalar yapan sivil toplum örgütleri var.

Kızılsırtlı Örümcekkuşu - Melih Özbek

Gölün bir hava alanı gibi kullanılmasına izin verilmesi için öncelikle uzman kişi ve kurumlardan görüş alınmalı ve yasal düzenlemelere uygun bir karar verilmeli. Sulak alanların korunması yönetmeliğine göre nesli tehlike altında olan canlıların ve onların yaşam alanlarının korunması gerekiyor. Burada uçaklara izin verilecek ise arkasında çok ciddi bir bilimsel argüman olması gerekiyor. Aksine Mogan Gölü'nün yaban hayatına ve göl ekosistemine dair pek çok çalışma bulunuyor ve bu çalışmalara göre gölün korunması gerekiyor. Bu nedenlerle, Şehir Plancıları Odası Mogan Gölü'ne sahip çıkıyor ve dava açmaya hazırlanıyor.

Benzer bir şekilde Ankara Kuş Gözlem Topluluğu da Mogan Gölü'nün hava alanı olarak kullanılmasına karşı bir imza kampanyası başlattı. Bu kampanya uçuşları gerçekleştirmek isteyen Seabird Hava Yollarını şirketini hedef alıyor ve şirketin bu projeden vazgeçmesini talep ediyor.

Riyat Gül

Dikkuşluk Ördeği - Melih Özbek

Mogan'ın kurtarılması için yapılacak eylem planı aslında hiç de zor değil. Göldeki suyun temizliği için saz ve atık yönetimi yapmak, motorlu tüm araçları kaldırıp kuşlara dost araçlar kullanmak ve en önemlisi kuşları ve göldeki yaşamı tanıtarak ve sevdirek bu yaşamla insanların dost olmasını sağlamak. Mogan Gölü'nün ve içindeki canlıların yaşam hakkına saygı gösterilmesi gerekiyor.

Erguvani Balıkçıl - Melih Özbek

Roma'da Ankara

Kazım Şahin - kzmsn09@hacettepe.edu.tr

Ben bu yazımda bu ülkede bir şeylerin ters gittiğini ama yapılan uygulamaların son derece normalmiş gibi gösterildiğini anlatmaya çalıştım. Arkeolojik kazıların yayın üretip para kazanmak için yapılmaması gerektiğini, en azından tek gayenin bu olmaması gerektiğini düşünüyorum. Bir birey olarak başkentimizdeki önemli bir kültür varlığının ne durumda olduğunu sizlere göstermek istedim. Ülkemizdeki kültür varlıklarına sahip çıkmak bizim en önemli görevimiz. Eğer biz sahip çıkıp onları koruma altına almaz, gelecek nesillere aktarmazsak; insanlığımızın hiçbir manası yok. Anlattıklarımın sonra Roma'da mı Ankara, Komada mı Ankara siz karar verin...

Ankara'da bir Roma Hamamı varmış... Gideyim, göreyim dedim, neler gördüm neler? Ama önce size Ankyra'daki Roma Hamamı'ndan bahsedeyim. MS 150 yıllarında Galatyalılar'ın yapıldığı düşünülen bu hamamın, bölgedeki diğer hamamlara göre en büyüğü olduğunu belirteyim. Yani Romalı vatandaşlar için bu hamamın ne kadar işlevsel olduğunu vurguluyorum. Şehirdeki zamanlarının çoğunu burada geçiriyorlardı. Ben bunları neye dayanarak söylüyorum. Çünkü bir Roma Hamamında; spor odasından yüzme havuzuna, kitaplığa, stadyuma kadar birçok karmaşık yapı bulunur. Keşke günümüzdeki Ankaralılar da temizliğe, kültüre ve spora onlar kadar önem verseler.

Hamamın olduğu bölümün bu sefer güvenlik amacıyla mı diğer endişelerle mi bilinmez; kafesi andıran hapishane telleriyle çevrildiğini gördüm. Oysaki yine Roma Dönemi görmüş Efes ve Zeugma Antik kentlerinde Ören Yeri içinde modern korkuluklar üzerinde rahatça gezinebiliyorduk. Roma Hamamı bize küsmüş gibiydi veya biz Roma Hamamı'nı tel kafeslerin içine hapsedmiştik. Aramızdaki bu mesafeye anlam veremedim.

Üzerinde yürüdüğüm güvenli platformlardan aşağı inerken indığım bölümün merdiven mi, yoksa yarım merdiven mi ya da açkcası düşüp bir yerimizi kırılım diye oraya koyulan ucube bir girişim mi olduğunu düşünelim. Sonunda buldum: Aşağı doğru eğik biraz ilerdeki sanâyide yapılmış, ustasında garantili kaynak merdiveni! Yapıdaki bilgilendirmenin de yeteri kadar iyi olmadığını belirtmek isterim. Çünkü eski diye tabir edilen müzenin girişindeki bilgilendirme tabelalarımız, yağmur damllarına yenik düşmüşler. Yapı içindeki bilgilendirme tabelalarının gerçek bölümlerle uygunluğu tartışılır ve sergilenme açısından uzakta küçük yazıtlar olarak durması hiçbir uzmanı rahatsız etmiyor.

Tam gezimizi bitirmek üzereydik ki bir şey daha fark ettim. Biraz ilerde iki kişi bir yere tırmanıyor. Çok geçmeden bu insanların Uzakdoğulu turistler olduğunu anladım. Ülkemizi bizden çok gezen ve bizden de iyi bildiklerini düşündüğüm bu güzel insanlar, neden engelli bir atlama yapıyorlardı merak ettim. Ve tırmandıkları yere doğru yaklaşıp baktım. Konuyu fazla dağıtmadan ben size işin aslını bir çırpıda özetleyeyim. Bu geçiş yolunun üst kısmı; Roma İmparatorluğu'nun, Galatya Eyaletinin, Ankyra Belediyesine ait, alt kısmı ise Türkiye Cumhuriyeti'nin, Ankara Şehrinin, Altındağ Belediyesine ait. İki belediyenin ortak çalışması ile bu muhteşem basamaklı yol inşa edilmiş. Burada bir kültür dayanışması örneği görüyoruz.

Ankara'daki Roma Hamamı Çankırıkapı'da Ankara'nın Ulus semtinde, Çankırı Caddesi'nin hemen yanındadır. Hatta Çankırı Caddesi Roma Hamamının kalıntılarının üzerinden geçer. 1930'lu yıllarda Çankırı Caddesinin yapımına başlanırken bölgede Roma kalıntılarına rastlanıyor, Türk Tarih Kurumu tarafından araştırmalar yapılarak kazılar başlatılıyor. Askeri amaçlarla kullanılmak üzere yapılacak bir binanın inşası için daha önceden bölgenin dinamitlendiğine dair enformasyonlar var fakat ben ayrıntılı bilgiye sahip olmadığım için diğer olasılığı doğru kabul edeceğim.

Burası ülkemizin başkentinde, geçen senelerde yapılan bir arkeolojik kazı alanı. Bu arkeolojik kazı alanı, aynı zamanda küçük çocukların, yaşlı insanların ve turistlerimizin gezebileceği bir ören yeri ve açık hava müzesi. Özniteliklerini saydığım bile önemini kavrayabildiğim bu mekânın içinde, yaklaşık 4 metrelik bir açma, tahta çıtalar ve çamaşır ipinden korkuluklarla çevrilip, önlem alınmış. Ben gezerken dehşete kapıldım. Çünkü 5 yaşındaki yeğenimi de Roma Hamamı'na gezmeye götürmüştüm. Yeğenim ellerimi bırakıp birden çimlerin üzerinde koşmaya başladığında hissettiklerimi siz düşünün.

Eserler Çankırıkapı Hafriyatı'nda toplanıyor. Ne yazık ki eski eserlerin tasnifi zorluluktan, ihtiyaçtan olmuş oluyor. Tarih 1930'lar olabilir, aceleyle alıp buraya eserleri koymuş olabiliriz ama acaba hâlâ eserler o zamandan beri onları bıraktığımız gibi mi duruyor? Yaklaşık 80 yıl geçmesine rağmen, eserler hâlâ koyulduğu gibi duruyor sanki. Aslında eserler olduğu yerlerde sağa sola yuvarlanmaktan yıpranmış. Her neyse o günden bu güne kazılar belirli aralıklarla yapıldı ama eserler bir elemeye tâbi tutulup iyileri bir Osmanlı Bedesteni olan Anadolu Medeniyetleri Müzesine taşındı. Eserlerin kazılar arkeolojik kazı niteliği kazandıktan sonra yerinden alınıp başka bir yerde sergilenmesi bana pek de mantıklı gelmiyor. Bu söylediklerim Müzecilik anlayışıyla biraz çelişkili gibi görünüyor. Buranın da bir açık hava müzesi olduğunu hatırlatmak isterim.

Ancak hiç mi düşünmediniz iki büyük belediye olarak fiziksel engelli olan vatandaşlarımızı? En nihayetinde o engelli atlamadan sonra buraya koyduğunuz bu engelli platformu nedir? Burayı hem bir yol göstermeme hem de madem geçiyorsunuz alın buna basın dercesine bir iyilik mi bu? Ne bu?

Bu kadar yakınmak fazla mı diye düşünürken bu garip köprünün beni getirdiği yere de dikkatinizi çekmek istiyorum. Tren garının yapımı sırasında bulunan ve oradan buraya taşınan serbest haç planlı Bizans mezarının öyküsüne de bir bakalım. İşte o Serbest Yunan Haç Planlı Bizans mezarı korunma amaçlı formundan arındırılıp üzerine yaklaşık Otuz-Kırk santim beton atılarak restore edilmiş. Bizans kültürü ile Ankara kültürü bir başka boyutta yine sentezlenmiş..

Hayalimdeki Mahalle İki Komşu, Oniki Fikir

Anıl Ilgaz - Fatma Korkut

ODTÜ ve Çiğdemim Derneği Hayallerindeki Mahalle için Birlikte Çalıştılar

ODTÜ ile komşusu Çiğdem mahallesinin dayanışması 1960'lı yıllara kadar uzanır. ODTÜ'nün 60'lı yıllardaki rektörü Kemal Kurdaş, o zamanlar küçük bir mahalle olan Çiğdem mahallesinin ODTÜ yerleşkesiyle birlikte gelişimini destekleyen bir yaklaşım içindeydi. Çiğdem mahallesinde ilk açılan okul olan Aydımlar İlkokulunun kurulmasına Kemal Kurdaş öncülük etti. 2012 yazında ODTÜ Kimya Bölümü öğretim üyelerinden Ali ve İnci Gökmen'in Çiğdemim Derneği ile birlikte yürüttüğü "Mahalle Bostanı" projesi, bu iki komşuyu yeniden buluşturan bir proje oldu. ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü üçüncü yıl stüdyo ekibi olarak bostan projesini yerinde görmek amacıyla Çiğdem mahallesine gittik. Mahalle derneğinin çalışmaları öylesine etkileyici ve ilham vericiydi ki, her yıl üçüncü yıl tasarım stüdyosunda ele aldığımız senaryo geliştirme yöntemini Çiğdem mahallesi için uygulamaya karar verdik. "Hayalimizdeki Çiğdem Mahallesi" projesi işte böyle başladı. Projenin amacı Çiğdem mahallesi için sürdürülebilirlik senaryoları geliştirmektir. Bu amaç doğrultusunda katılımcı bir tasarım sürecinin benimsenmesi belki de projenin en önemli özelliğiydi. Süreç boyunca dernek üyeleri öğrencilerle birlikte gönüllü çalışarak tasarım sürecine katılma deneyimi yaşarken, öğrenciler de tasarladıkları senaryoların gerçek aktörleriyle beraber çalışma imkanı buldular.

Proje, mahallelilerin izlenimlerini ve problemlerini anlamak için yapılan görüşmelerle başladı. Mahalle sakinlerinin evlerinde, alışveriş merkezlerinde, okullarda, kahvede, camide ve Çiğdem mahallesinde bulunan kilisede gerçekleşen yaklaşık 120 bireysel görüşmede mahallelilerden, mahalleleri hakkındaki izlenimlerini ve hayallerindeki Çiğdem mahallesini anlatmalarını istendi. Projenin özellikle bu aşamasında mahallelinin geneline ulaşabilmek, çözüm için üretilecek olan senaryoların sürdürülebilir olmasını sağlamak açısından önemliydi. Yapılan görüşmelerden çıkan sonuçlar, Çiğdemim Derneğinden üyelerin de katıldığı bir çalışmayla analiz edilerek belli başlı problem alanları ve temalar belirlendi.

Belirlenen problem alanlarına yönelik çözüm üretmek için Çiğdemim Derneği üyesi 16 katılımcı ile öğrenciler ekipler oluşturularak birlikte çalıştılar; hayallerindeki Çiğdem Mahallesi için senaryolar geliştirdiler. Bu süreç, mahallelilerin problemlerine mahallelilerle birlikte çözüm geliştirmeyi amaçlıyordu. Ekipler geliştirilen senaryoların hayata geçirilebilmesi için sistem önerileri de hazırladılar.

Toplam altı ekibin çalıştığı süreçte önce 12 taslak senaryo geliştirildi; bu taslaklar geri bildirim almak için Çiğdem mahallesinde bulunan Atrium alışveriş merkezinde ve Çiğdemim Derneğinde sergilendi. Sergiye mahallelinin ilgisi oldukça yoğundu. Çiğdem mahallesinin geleceği için tasarlanan sürdürülebilirlik senaryoları için yine mahalleliden yorumlar, öneriler ve eleştiriler alındı. Alınan bu geribildirimle daha da geliştirilen senaryolar ve sistem önerileri finalize edilerek önce ODTÜ Mimarlık Fakültesi'nde daha sonra ise Çiğdem mahallesinde sergilendi.

Proje sürecinde geliştirilen senaryolar, sosyal ilişkilerin güçlendirilmesi ve paylaşımın desteklenmesi, atıkların geri dönüştürülmesi, çevre ve doğa bilincinin artırılması gibi birçok farklı konuyu ele alıyor.

Alet Evi. "Alet Evi" senaryosu, çoğu evde bulunan ve az sıklıkta kullanılan matkap, testere gibi el aletlerinin tek bir merkezde topluca tutulmasını, ihtiyaç duyulduğunda o merkezden kısa süreliğine ödünç alınmasını öneriyor; alet evinin atölyesi, mahallelinin bilgi ve becerilerini paylaştığı üretken bir mekan olarak da kullanılıyor. Alet evi senaryosu, mahalle derneğinin ilk benimsediği fikirlerden bir tanesi oldu; Çiğdemim Derneği, henüz proje sonuçlanmadan, ufak onarımların da yapılabileceği bir alet evi kurdu.

"Alet Evi" senaryosu

Çiğdem Sahnesi. Sosyalleşmeyi, paylaşmayı, birlikte öğrenmeyi ve üretmeyi destekleyen bir diğer senaryo da "Çiğdem Sahnesi" oldu. Bu senaryo, tiyatroyla ilgilenmek isteyenlerin birlikte kurabilecekleri amatör bir mahalle tiyatrosunu konu alıyor. Senaryoda mahalleliler, gönüllü eğitmenlerin vereceği drama kursları, ses ve nefes egzersizleri gibi eğitimlerden faydalanabiliyorlar veya kendi bilgi ve becerileri doğrultusunda kostümlerin ya da sahnenin hazırlanması gibi işlerde görev alarak ekibe dahil olabiliyorlar. "Çiğdem Sahnesi", mahallede sergilenen senaryolar arasında en ilgi çeken fikirlerden bir tanesi oldu; özellikle çocuklar, mahallelerinde bir çocuk tiyatrosu olması fikrinden heyecan duyacaklarını belirttiler.

"Çiğdem Sahnesi" senaryosu

Atık Festivali. Senaryolardan bir diğeri de mahallede başarılı bir şekilde uygulanmakta olan atıkların geri dönüştürülmesi fikrine yoğunlaştı. Atık Festivali senaryosu, geri dönüşümün daha da yaygınlaşması ve diğer mahallelere de örnek olması için geri dönüşümün pozitif yanlarını vurgulayan, eğitici ve eğlenceli aktivitelerle desteklenen bir festival fikrinden yola çıkıyor. Festivalde, mahalleliler atık malzemelerden ürettikleri yaratıcı ürünleri sergiliyor; çeşitli malzemelerin yaratıcı bir şekilde yeniden değerlendirildiği atölye çalışmalarını izliyor, çevre kirliliği ve sürdürülebilirlik konularında tartışmalara ve seminerlere katılıyor. Bu fikri ilginç bulan mahallelilerden biri, çocuğunun tetrapak meyve suyu kutusundan yaptığı

cüzdani çıkararak öğrencilere gösterdi ve bu festivalin üzerine gidilmesi gereken bir fikir olduğunu belirtti.

"Atık Festivali" senaryosu

Katılımcı bir süreçle geliştirilen bu senaryolar, gelecekte Çiğdem mahallesi ve ODTÜ arasındaki bağları güçlendiren ortak projelere ilham verebilir. Komşuluk ilişkilerinin, dayanışmanın, paylaşmanın ve birlikte üretmenin giderek azaldığı kent yaşamında, çevreyi ve insanı yeniden kurgulayan böylesi fikirlerin desteklenmesi gerçekten önemli. Sürecin tasarım öğrencileri ve mahallelinin ortak çabası ile gerçekleşmiş olması, çıkan sonuçları daha da güçlü kılıyor.

Hayalimizdeki Çiğdem Mahallesi projesine emek verenler

Çiğdemim Derneği (Çiğdem Eğitim, Çevre ve Dayanışma Derneği): Neriman Acar, Fatih Aksoy, Hüseyin Aslan, Birsan Carlak, Musa Eraslan, Ahmet Kabakçı, Erdinç Kahraman, Tülay Korkmaz, Mehmet Odabaşı, Gönül Öner, Ali Özok, Birsan Özok, C. Buket Polat, Alev Temur, Ferit Uyar, Beyhan Zülaloğlu.

ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü öğretim elemanları: Çağla Doğan, Anıl Ilgaz, Mustafa Hasdoğan, Harun Kaygan, Fatma Korkut, Sedef Süner, Senem Turhan.

Final değerlendirmeye katkıda bulunan öğretim elemanları: Aykut Coşkun, Tarık Şengül (Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü).

Öğrenciler: Ujal Abbaslı, Yasemin Akbaba, Hazal Alkan, Amin Amanpour, Pelin Aslan, Mehmet Berberoğlu, Receb Bilici, Duygu Bostancı, Burak Bozok, Çiğdem Demir, Özümcan Demir, Zeynep Sıla Demircioğlu, İrem Dilek, İdil Ertuna, Ryan Fickenscher, Ahsen Gülsen, Duygu Güroğlu, Hatice İçer, Alper Kaya, Arif Madanoğlu, Levent Muslular, Ahmet Oğuz, Dilan Özdingiş, Gülesin Özkoç, Öykü Polat, Martina Renato, Berk Saraloğlu, Selin Sarfakioğlu, Alev Sönmez, Aybars Şenyıldız, Burak Taşdizen, Tolga Tuncer, K. Sema Turhan, Burcu Uçan, Ayşegül Uzunyol, Türker Yurtsever.

ODTÜ'den Başbakan Geçti: Bir Polis Şiddeti Hikayesi

Ferdan Ergut

18 Aralık ODTÜ olayları çeşitli açılardan önemli bir tarih olarak anılacak: Bu tarih, öncelikle ve elbette AKP iktidarının her geçen gün artan otoriter yönetim anlayışının, bir muhalefet karşısında açık şiddete ne kadar yatkın olduğunu simgeleyecek. Genel çerçeve böyle olmakla birlikte bu çerçevede çok önemli bir boyutu iskalamamak gerekiyor: Polis! AKP'nin otoriterleşen iktidarı gittikçe polise dayanmaya başladı. AKP'nin bu "ihtiyacı" iyi değerlendiren polis de diğer iktidar aygıtları içinde güç kazanmaya ve dahası oldukça özerk inisiyatifler geliştirmeye başladı. Aşağıdaki yazı bir mikro olay ekseninde bu meseleyi ele alacak.

Yunus Özkazanç - 1993

ODTÜ öğrencileri nasıl bir tehdit oluşturuyordu ki bu ordu mühimmatına gereksinim duymuştu polis! Üniversite özerkliği kavramına zerre saygısı olan hiçbir Başbakan buna müsaade etmez. Tayyip Erdoğan etti!

Hikayeyi biliyorsunuz: Başbakan Erdoğan Çin'den uzaya fırlatılacak bir uyduyu izlemek için ODTÜ'ye gelir. Fakat ziyarette ilginç bir yön vardır: Bir Başbakan kendi ülkesinin en önemli üniversitelerinden birine 3600 polisin, onu aşkın panzerin eşliğinde gelmektedir. Hikayeye kişisel tanıklığımla eklemeyen önce bir not düşeyim: Bu düzeyde bir polis varlığının kendisi üniversite kültürüne yönelik başlı başına bir saldırdır. Polis hiçbir şiddet uygulamamış olsaydı bile bu böyle anılacaktı. Dünyanın hiçbir üniversitesine 3600 polis, panzerlerle, gaz bombalarıyla, sis bombalarıyla girilmez! ODTÜ öğrencileri nasıl bir tehdit oluşturuyordu ki bu ordu mühimmatına gereksinim duymuştu polis! Üniversite özerkliği kavramına zerre saygısı olan hiçbir Başbakan buna müsaade etmez. Tayyip Erdoğan etti!

Osman Sezgi - 1990'lar

Öğrenciler, polis barikatının olduğu sokağa geldiğinde durdular. Bu sırada ne yumurta, ne taş atıyorlardı. Tek yaptıkları demokratik hakları olan protesto hakkını kullanmak ve slogan atmaktı. Barikatla aralarında 100 metreye yakın bir mesafe vardı. Ve birden üzerimize gaz bombaları atılmaya başlandı.

Kişisel tanıklığımla başlıyorum: 18 Aralık günü arabamla öğle yemeğine gidiyordum. Yol boyu polisler dizilmişlerdi. Bu önemli, zira bazı polis yetkilileri polisin öğrenciyi tahrik etmemek için çok uzakta bekletildiğini söylediler. Öyle değildi. Yemekten sonra ofisime geldim. Öğrenci arkadaşlar odama geldiler ve 15.30'da bir protesto yürüyüşü yapacaklarını söylediler. Yürüyüş söylendiği zamanda başladı ve ben de öğrencilerin arasındaydım. Öğrenciler, polis barikatının olduğu sokağa geldiğinde durdular. Bu sırada ne yumurta, ne taş atıyorlardı. Tek yaptıkları demokratik hakları olan protesto hakkını kullanmak ve slogan atmaktı. Barikatla aralarında 100 metreye yakın bir mesafe vardı. Ve birden üzerimize gaz

bombaları atılmaya başlandı. İlk saldırının polisten gelmiş olmasını tespit etmek önemli.

Gaz bombalarının atıldığı andan sonra her şey kontrol den çıktı. Polis ve öğrenciler arasında 7 saat sürecek olan savaş başladı. Doğru sözcük buydu. Polis, ODTÜ öğrencisiyle savaşıyordu! Polisin hareket halinde gördüğü her kişiye, nesneye attığı gazlarla, bir üniversitede ilk kez kullandıkları ses bombalarıyla ve bazı öğrencilerin iddiasına göre plastik mermilerle ODTÜ bir savaş alanına çevrildi. Bu gaz bombalarının önemlice bir bölümü Kimya Bölümünün civarındaki göstericilere atıldı. Kimya laboratuvarları ateş alsaydı çok büyük bir facia yaşanabilirdi. Polisin ölçsüz, çıplak şiddeti dur durak tanııyordu. Endüstri Mühendisliği Bölümündeki öğretim üyelerinin odalarının camları gaz bombaları ile kırıldı. Koridorlar, derslikler gazla doldu.

Gaz her yerdedi. Sadece öğrenciler, öğretim üyeleri, çalışanlar değil, lojmanlarda oturan çocuklarımız da gazdan etkilendiler. Bir meslektaşımın kızının kan çanağına dönmüş gözüne limonu ben siktim. Bir grup öğretim üyesi çaresiz bir şekilde polisle diyalog kurmaya çalışıyordu. Arkalarını döndüklerinde onlar da gazdan nasiplerini aldılar.

O öğretim üyesi grubuyla birlikte çatışmaların yaşandığı caddeye bakan büyük bir bölüm binasının arka bahçesinde başka bir öğrenci grubuyla birlikteydik. Yani çatışmanı yaşandığı yer ile aramızda koca bir bina vardı. O binanın tepesinden uçan bir gaz bombası bulunduğumuz yere geldi. Gökten gaz bombası düşmüştü!

Çaresiz bir biçimde Başbakan'ın kampüsü terk etmesini bekliyorduk. Başbakan'la birlikte O'nu koruma iddiasıyla orada bulunan polis de gidecekti. Ama gitmediler! Başbakan kampüsü terk ettikten sonra polis 3 saat daha öğrencilerle çatıştı. Sanırım en yoğun şiddeti de geri çekilirken gösterdiler. Öğrencilerin anlatımlarına göre arka çıkış kapısına doğru geri çekilirlerken ve öğrenciler onları takip ederken daha önce orada konuşlanmış polis birlikleri birden ağaçların arasından çıkarak öğrencileri kısıp aldı. Bir öğrencinin kolu o saldırıda kırılmış. Polis, stratejik bir plan çerçevesinde savaşıyordu!

Ve nihayet polis 9.30 civarında kampüsü terk etti ve kabus bitti. Küçük bir binada uydu atılmasını izlemek üzere gelen Başbakan'ı "korumak" için küçük bir polis gücünün o bina çevresinde önlem alması yeterli olacakken 3600 polis, bütün bir kampüsü kuşatma altına almış, normalde çam kokan kampüsümüzü gazla zehirlemiş ve gitmişti.

Ertesi gün, ODTÜ Rektörü Türkiye'nin politik koşullarında cesur sayılabilecek bir çıkış yaptı ve polisin öğrenciler üzerinde uyguladığı şiddeti kınayan bir basın bildirisini yayınladı. Keza, Öğretim Elemanları Derneği, ODTÜ Mezunlar Derneği ve Eğitim Sen ODTÜ Şubesi de ortak bir bildiri yayınlayarak AKP iktidarını ve onun polisinin şiddetini kınadılar. Bir yandan basın bildirisine kaleme alınırken bir yandan da öğretim üyelerinden gelen bir günlük derse girmeme talebi değerlendiriliyordu. Sonuçta Öğretim Elemanları Derneği ve Eğitim Sen'in öncülüğünde öğretim üyeleri ertesi gün derslere girmeme kararı aldılar. Bastırılan afişlerin üzerinde "şiddet varsa, polis varsa ders yok" yazıyordu. ODTÜ tarihinin en derin saygılarından biri açıldı. Rektör'den, dekanlara; öğretim üyelerinden öğrencilere; idari personelden işçilere kadar bütün ODTÜ bileşenleri bir aradaydı. Kampüsün her bir köşesinde ayrı toplantılar yapılıyordu.

20 Aralık günü öğretim üyelerinin geniş katılımıyla dersler iptal edildi. Onun yerine ODTÜ'nün en büyük amfisi olan Necdet Bulut Amfisinde ODTÜ hocalarının katılımıyla "açık ders" yapıldı. ODTÜ'nün değerli hocası Necdet Bulut için özel bir parantez gerekli. Necdet Bulut, Türkiye'de bilgisayar alanında doktora yapan ilk hocaydı. Sosyalistti. 1978 yılında ODTÜ'den izinli olarak Karadeniz Teknik Üniversitesi'nin Bilgisayar Merkezi'ni kurmak üzere Trabzon'a gitmişti. Aynı yıl faşistlerin saldırısı sonucundan hayatını kaybetmişti. ODTÜ'lüler en büyük amfileri olan U3 amfisine Necdet Bulut'un adını verdiler. 12 Eylül 1980 döneminin Rektörü kendinden bekleneni yapmış ve Necdet Bulut'un adını amfiden söktürmüştü. ODTÜ bu utancından 2005 yılında kurtuldu ve törenle hocamızın adının yazıldığı plaket tekrar yerine çakıldı.

İşte 20 Aralık'ta yapılan "açık ders" günün anlam ve önemine en uygun yerde, Necdet Bulut Amfisinde yapıldı. Hiçbirimiz böylesi mahşeri bir kalabalığı beklemiyorduk. 450 kişilik amfide 1000 kişi vardı. Üstelik bu kez ODTÜ'ye destek ziyaretine gelen DİSK üyesi işçiler de aramızdaydı. Geç gelen birçok öğretim üyesi ve öğrenci amfinin giriş kapılarına bile ulaşamamıştı. Raşit Kaya ve Semih Bilgen hocaların derslerini dinledik.

Osman Sezgi - 1990'lar

20 Aralık itibarıyla işler ilginç bir hal almaya başladı. Ankara Emniyet Müdürlüğü sanki bir siyasal partiyiymiş gibi bir basın açıklamasıyla ODTÜ Rektörü'ne yanıt verdi. İki gün öncesinin ordu-olark-polisi, parti-olark-polise evrilmmişti. Cumhuriyet tarihi boyunca bir Emniyet Müdürlüğü bir üniversite Rektörü ile basın yoluyla polemik yapmış mıydı bilmem. Polise göre olayların tek sorumlusu ODTÜ Rektörü'ydü. Dışardan ODTÜ öğrencisi olmayanların girmesine Rektör müsaade etmişti. Nedense, polis ve Başbakan bu argümanı çok sık kullanacaktı. Eylem yapanlar içinde başka üniversitelerden öğrenciler vardı! Polis, uyguladığı şiddete bir gerekçe olmak üzere bula bula bunu bulmuştu: Bir demokratik hakkın kullanımı için diğer üniversitelerden ODTÜ'deki arkadaşlarıyla buluşmaya gelen "kökü dışarda" üniversite öğrencileri! Hacettepe ya da Ankara Üniversitesi'nden gelen öğrenciler olsa olsa terörist olabiliyorlardı! ODTÜ kapısından girerken kimlik sorulur; bilinir. Fakat öğrencilerin çeşitli taktikler kullanarak en kolay deldikleri yasaklardan biridir bu! Hemen her gün başka öğrenciler kampüse gelirler. Aslına bakılırsa gelmelerinde hiçbir sakıncanın da olmaması gerekir; ama burası Türkiye!

Hüsnü Solmaz Arşivinden

Başbakan devreye girdiğinde neler olacağını biliriz. Şimdi ODTÜ yeni saldırı dalgalarını bekliyor. Gelecektir.

Emniyetin basın açıklaması, gelecek olanın işaret fişejiydi aslında. Nihayet Başbakan televizyona çıktı ve kendinden beklenen düzeydeki açıklamayı yaptı. ODTÜ'nün ve ODTÜ'nün öğretim üyelerinin akademik saygınlıklarına saldırıyor ve itibarsızlaştırmaya çalışıyordu. Başbakan'ın veciz konuşmasında şöyle "şeyler" vardı: "Sen öğretim üyesi olsan ne olur, olmasan ne olur." "Ya siz nasıl öğretim üyesisiniz ki sizin yetiştirdiğiniz öğrenciler bunlar. Eğer buysa yetiştirdikleriniz bizim ülkemiz batmış bitmiş." Bir ülkenin Başbakanı, o ülkede bilimsel alana en büyük katkıyı yapagelmış üniversitelerden birine cephe almış, sövüyordu. Sövdüğü öğretim üyelerinin oluşturduğu o üniversite Times Higher Education tarafından hazırlanan "Dünyanın En İyi 400 Üniversitesi 2012-2013 Sıralaması"nda toplam endekslerde 206. sırada yer alıyordu. Dünyanın hangi ülkesinde bir Başbakan onur duyması gereken bir devlet kurumuyla kavgaya eder? Tayyip Erdoğan bunu da yaptı!

Başbakan devreye girdiğinde neler olacağını biliriz. Şimdi ODTÜ yeni saldırı dalgalarını bekliyor. Gelecektir. Öte yandan, geleneğin bir gücü varsa böyle anlarda ortaya çıkar işte! ODTÜ'nün geçmişinde otoriter iktidarlara mücadele dönemleri olmuştur. ODTÜ öğretim üyeleri, bilimsel bilgi üretmek için uğraş verdikleri kurumlarının politik bir mücadelenin arenasını olmasını istemezler elbette. İktidarın saldırısıyla karşı karşıya kaldıklarında ise savundukları ve uğruna kavgaya verdikleri şey aslında özerklikleridir. O olmadan bilimsel bilgi üretilemez de ondan!

Fondaki Görsel:

Banksy'nin "Çiçen Atan Eylemcisi"ne Aydan Çelik'ten ODTÜ yorumu

18 Aralık ODTÜ Direnişi SSS (Sıkça Sorulan Sorular)

Özgür Duman

18 Aralık'ta neyi protesto ettik?

Tayyip Erdoğan'ın üniversitemize gelmesini: "Bilimi satan emperyalist savaş çığırtkanı Tayyip ODTÜ'den defol" yazan bir pankartla, Tayyip Erdoğan'ın bulunduğu binaya bir yürüyüş düzenledik. Pankartta yazandan da anlaşıldığı gibi, savaş çığırtkanlığı yaparken, getirmeye çalıştığı yeni YÖK yasasıyla Bilgi Lisanslama Ofisleri kurarak bilimi patentlerken, üniversiteleri özelleştirirken, akademiyle ilgisi olmayan yandaşlarını, aynı zamanda paydaşlarını üniversite konseylerine almaya çalışırken nasıl olurdu da elini kolunu sallayarak üniversitemize girebilirdi...

Olay nasıl gelişti?

15:32 Üniversiteliler yürüyüşe birzadan başlayacak.

15:50 Yürüyüş Fizik Bölümü önünden TÜBİTAK binasına doğru başladı. Üniversiteliler "AKP'den hesabı gençlik soracak", "Tayyip defol, üniversiteler bizimdir" sloganları atıyor.

16:12 Polis, üniversiteliler henüz barikata gelmeden saldırdı, yoğun biçimde gaz kullanıyor.

16:18 Hiçbir uyarı yapmadan saldırıya geçen polis, gazlı saldırısını sürdürüyor. Yüzlerce gaz bombası atıldı.

16:23 Polisin saldırısına karşı üniversiteliler barikat kuruyor. Yoğun gaz nedeniyle kampüsteki ağaçlardan bazılarının yandığı gözlemlendi.

16:31 Üniversitelilerin üzerine TOMA sürüldü. Yoğun gaz nedeniyle bazı öğrenciler baygınlık geçirdi.

16:45 Polis tazyikli su ve gaz bombalarıyla barikatu yıkmaya çalışıyor. Çatışma kampüsün çeşitli noktalarında sürüyor. Üniversiteliler direniyor.

16:50 Akademisyenler polisin üniversitelilere saldırısını kınadığını ve üniversitelilere destek verdiğini açıkladı. Saat 16:00'da Rektörlük önünde toplanan akademisyenler üniversite yönetimini üniversitenin özerkliğine sahip çıkmaya davet etti.

16:55 Polis tarafından ses bombaları atılıyor. Polis yerleşkeye ambulansın girişini engelliyor. 16:59 Polis, gaz bombası ve ses bombası kullanmaya devam ediyor. Üniversitelilerin kurduğu barikat yanyana. Yoğun biçimde gaz bombası kullanan polis üniversitelilere yaklaşmamış durumda.

17:16 Polis gaz kullanmaya devam ediyor. Barikatın arkasından dolaşan bir panzerin üniversitelileri çift taraflı gaza maruz bıraktığı gelen bilgiler arasında. Polis hunharca saldırıyor.

17:40 Polisin fakülte içlerine gaz attığı görüldü. Elektrik Elektronik Mühendisliği ve Endüstri Mühendisliği binası gazlar altında.

17:52 Başbakan'ın konvoylarla ODTÜ'ye hareket ettiği tahmin ediliyor. Üniversiteliler Tayyip Erdoğan ve polis üniversiteyi terk edene kadar direneceklerini söylüyorlar.

18:21 Polis üniversitelilerin vücutlarını hedef alarak gaz bombalarıyla saldırmaya devam ediyor. Üniversiteliler Tayyip Erdoğan'ın üniversiteden ayrılmasıyla Rektörlüğe yürüyecekler.

18:55 Polis geri çekildi. Üniversiteliler Rektörlüğe doğru yürümeye hazırlanıyor.

19:02 Başbakan Recep Tayyip Erdoğan TÜBİTAK

binasından çıktı. ODTÜ'den 105 araçlık konvoy, 8 TOMA, 20 zırlı araç ve 3600 polisle ayrılmaya hazırlanıyor.

19:11 Rektörlüğe doğru yürüyüşe geçen üniversitelilere polis tekrar saldırdı. Çatışma devam ediyor.

19:19 ODTÜ'lü öğrenciler polis saldırısına marşlar ve sloganlarla direniyor. Çatışma 3 saati buldu.

19:26 Polis saldırısı devam ediyor. Üniversiteliler ODTÜ'yü savunmaktan vazgeçmiyor.

19:30 Polis Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Binası'nın camlarını kırarak içeri gaz bombası attı.

19:34 Tayyip Erdoğan üniversiteden çıkıyor. Polis geri çekilmeye başladı. Üniversiteliler ODTÜ'yü terketmemekte kararlı. 19:43 Yaralı öğrenciler var. Gaz bombasının ayağına gelmesi nedeniyle bir Öğrenci Kolektifleri üyesi yaralandı.

20:01 Bir Kolektif üyesi daha, başına gelen biber gazından dolayı yaralandı. Üniversite yerleşkesine çok sayıda ambulans çağrıldı.

20:29 Üniversiteliler polisi geri püskürtüyor. Çatışma halen sürüyor.

20:35 Çevik kuvvet ekipleri üniversitelilere tekrar saldırdı.

20:46 Çatışma 4 saati aşkın süredir devam ediyor.

20:50 Polis ODTÜ'den çıktı. Ancak çok sayıda yaralı var.

21:13 Başından yaralanan Kolektif Üyesinin hayati tehlikesi olduğu öğrenildi. Polisin çok sayıda yaralıya hastanede gözaltı yapmak istediği, doktorların engel olduğu gelen bilgiler arasında.

Peki sonra ne oldu?

20 Aralık

ODTÜ 'boykot' dedi. Boykot günü okulda bir yürüyüş yapıldı ve Necdet Bulut Amfisi (U-3)'nde büyük bir forum ve açık ders yapıldı. Topluca başından yaralanan Barış Barışık ziyaret edildi.

21 Aralık

Sabah erken saatlerde 10 öğrenci evinden gözaltına alındı.

Akşamüstü ODTÜ'de A1 kapısına kitlesel bir yürüyüş yapıldı ve oradan hep birlikte Kızılay'da diğer emek güçlerinin düzenlediği eyleme gidildi. Kızılay'dan tekrar ODTÜ yerleşkesinin yakın olduğu 100. Yıl'da bir yürüyüş yapılarak ODTÜ'de bir forum yapıldı ve 22 Aralık için gözaltına alınan arkadaşlarımızı almak için bir program yapıldı.

22 Aralık

Adliye önünde uzun süren bekleyiş ve eylemlilik sonucu arkadaşlarımızı aldık. **Biz kazandık.**

Ne için tüm bu çaba? Ne için?

Duygu Bostancı

Bir şey yazmalıydım dün olanlar hakkında. Kimse duymadan geçip gidivermemeli yaşadıklarımız. Birileri sesimizi duymalı medyanın çarpıtılmış haberleri arasından. Birileri duymalı gerçekten ne yaşadığımızı, ne istediğimizi, dardımızın ne olduğunu. Birileri duymalı, birileri düşünmeli ve birileri anlamalı bizi. O birileri var olmalı hala. Yoksa biz yine birbirimize anlatacağımız yine birbirimizle konuşacağız. Ama artık başkaları da anlamayı denemeli, tüm öğretilmişliklerinden sıyrılarak biraz düşünmeli, ne oluyor gerçekten çevremizde, bu ülkede, bu dünyada. Artık kendi yaşamlarımızdan kafalarımızı çıkarıp biraz etrafa bakmalıyız. Kendi hayatımız içinde öyle boğuluyoruz ki, nasıl bir suda yüzmeye çalıştığımızı bile fark etmiyoruz.

Dün ODTÜ bir savaş alanından farksızdı. Biber gazları, TOMA'lar, plastik mermiler, pusu ve darp. O beş saat boyunca yüzlerce gaz tüpü atılmış olmalı. Öğrencilerin üstüne, üzerimize. Biber gazlarından kaçarken sürekli tetikte olmalıydık, gözlerimiz yukarıda. Toz bulutu içinde kafamıza gelebilecek biber gazından zamanında kaçabilmek için. İyice yükselip tepeden düşen biber gazları, yatay olarak doğrudan üzerimize fırlatılan biber gazları. Her an olabilecek bir yaralanma tedirginliğinin üzerine gelen ses bombaları. Ses bombalarından yüksek çıkmaya çalışan seslerimiz, sloganlarımız. Yüzlerce yaşarmış göz, tıkanmış nefes biber gazından. Astım hastalarının alamadığı nefesleri içimde hissediyorum. Gaz tüplerinin yaraladığı onlarca insan. Yüzü kanlar içinde kalmış bir öğrenciyi görüyorum. Biraz uzağımdaki birinin bacağına gelen biber gazı tüpünü de. Çıplak elleriyle biber gazı tüplerini uzağa atarak gazın yayılmasını engellemeye çalışanlar var. Elleri yanmıyor, şimdilik. Her yer duman. Gaz boğazımızı yakıyor, bir araya gelemiyoruz. Gaz sürekli aramıza girip bizi dağıtıyor, yine birleşmeye çalışıyoruz. Ortama yabancılaşıyorum bir an. Burası bir üniversite mi gerçekten? Bir adam ve onunla gelen 3000 polisin yaptığı bir saldırının hedefleriyiz. Nasıl bir yer burası, nasıl desteklenen bir sistem bu ki bizi böyle bir saldırının hedefi yapabiliyor? Bizim elimizde sloganlarımızdan başka ne var? Öğrenci taş atmış. Yasal hakkı olan protestoyu bile yapmasına izin verilmeden atılan biber gazlarını soluyarak elleri bağlanmış bir şekilde beklese miydik? Her an kafamıza gelebilecek biber gazlarından kaçarken, kendi üniversitemizde böylesi bir saldırıya maruz kalmamızı izlese miydik sessizce? Nasıl savunabiliriz kendimizi 3000 polis karşısında? Bizim onlar gibi gaz maskelerimiz, kasklarımız, özel giysilerimiz de yok oysa. Plastik mermimiz de yok, silahımız yok bizim. Söylemek istediklerimiz ve düşüncelerimiz var. Onların aksine.

Tanık olduğum polis şiddetini tanımlayacak kelime bulamıyorum. İnsan değillerdi diyebiliyorum yalnızca. Orantısız güç kullandılar demek o kadar basit kalıyor ki. Yerde cenin pozisyonunda hareketsiz yatan bir insanı üç dört polisin copla ve tekmeyle dövmesini hangi kelimelerle açıklayabilirim? İki taraftan gelen polislerin olduğunu son ana kadar fark etmedim. Tel örgüler vardı sağlı sollu. Bir tarafa yöneldik önce, oradan gaz bombası gelince diğer tarafa koşmaya başladık. "Tuzakmış!" diye bağıryorduk çevremdekiler. Tuzak diyorum bu yaşadığımız dünya bir tuzak. Bir tuzakta yaşıyoruz ve fark etmiyor kimse. Diğer tarafa koşmaya başladık biber gazından, TOMA'nın tazyikli suyundan kurtulmak için. Diğer tarafta da tel örgülerle karşılaştık. Gerçek bir pusuya düştüğümüzü çok geç fark ettim. Bir anda ortaya çıkan polisin copuyla yere düştüm ve cenin pozisyonu alıp kendimi dünyaya kapadım. Bu kadar vahşice saldırılarına anlam veremiyordum. Aynı anda gelen darbelerden başımda üç dört polisin olduğunu tahmin ediyordum. Bana bunları yapabildiklerini ve o anda bunu engelleyebilecek hiçbir şey yapamayacağımı algıladığım an sustum yalnızca, bitsin diye. Okuldan çıkacakken bir anda geri dönüp bize saldırmalarının nedenini seslerindeki hırsta buldum. "Biz sizden korkar mıyız hiç?," "Sen niye geldin kız başına buraya?," "Okuyup da vatanınıza hayırlı olun!," "Gözaltı yok, dövüklerimizi almayalım". Kadınlığımız üzerinden edilen küfürler. Sanki biri onlara "Hadi çok yorulduunuz, iyi iş çıkardınız, gidip şu öğrencileri dövün de rahatlayın." demiş gibi saldırdılar üzerimize. Hırs ve nefretle dolmuşlardı bize karşı. Nasıl bu hale gelebilirdi bir insan? Nasıl bu hale getirildiler? Neyle ve nasıl beslenen bir sistem bu? Peki onlar nasıl kullandıklarının farkındalar mı? Benim kim olduğumu, ne yaptığımı bilmeden, sorgulamadan kafalarına yerleştirilen "terörist" imajını üzerimize yapııştırıp saldırdılar. Tek yapabildiğim bizi bıraktıklarında geri dönüp bağırarak oldu. "KATİL POLİS!"

Çevremizde onca savaş oluyor ve biz yine hiç olmamış gibi devam edebiliyoruz yaşamaya çünkü insan savaşa da alışıyor, şiddete de, polisin üniversiteye girmesine de, devlete de, her şeye. Alışıp her şeyi kanıksıyoruz. Dünyaya geldiğimizden beri bize dayatılan her şey bizim için çok normal, çünkü hep varlardı. Bir durup düşünmüyoruz ki ya olmasalardı, olmayabilirler miydi? Ne yapıyorum, niye yaşıyorum, niye okuyorum, niye çalışıyorum, kime çalışıyorum ben? Ne için tüm bu çaba? Ne için?

“Üzülmeysin Cumhurbaşkanım, Bizi De Çağırmadılar” Türk İşi Uzay Macerası

Söyleşi: Gözdem Üner Tubay, Mehmet Onur Yılmaz

18 Aralık'ta ilk %100 yerli Türk uydusu denen GÖKTÜRK-2 adlı bir uydu Çin'den fırlatıldı. Fırlatma ve siyasi şov için her şey hazırды ki şov kısmına ODTÜ'lüler izin vermedi. Herkesin gözleri Göktürk-1'i ararken, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün de törende olmadığı farkedildi. Ama Göktürk-2 için davet edilmesi tek unutulmuş Abdullah Gül değildi. Uydu yapan ekibin çoğunluğu orada değildi. Evet çok karışık bir şey bu uydu teknolojisi. 2, 1'den önce geliyor. Son uydu en önce fırlatılıyor. Biz de bu yüzden işi bir bilene soralım dedik. RASAT ve GÖKTÜRK uydularının “Temiz Oda Uzmanlık Grubu Lideri” ve “Üretim İş Paketi Lideri” Vedat Gün, nam-ı diğer VEDSAT ile Türkiye'nin uzay macerasını konuştuk.

Solfasol: Türkiye'nin uzay macerası ne zaman başladı?

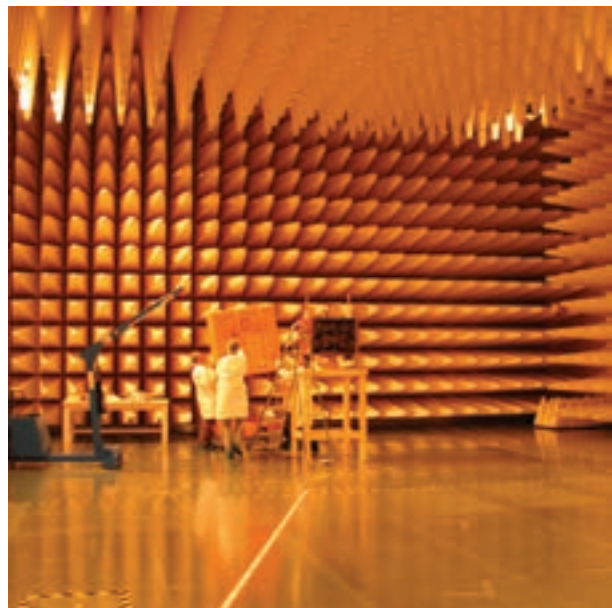
Vedat Gün: 1980'lerin sonunda TÜRKSAT'lar ile başladı. TÜRKSAT'lar haberleşme ve televizyon yayınları için düşünülmüş ticari uydulardı.

S.: Biz mi yaptık o uyduları?

V.G.: Hayır. O zamanın Ulaştırma Bakanlığı parasını verip yaptırıyordu ve yine parasını verip fırlatma organizasyonunu satın alıyordu. Adı TÜRKSAT idi ama sadece adı yerliydi. Tamamı yabancı teknolojiydi ve ticari bir satın alım işiydi.

S.: Türkiye'de bir uydu yapılabilir fikri ilk ne zaman ortaya çıktı?

V.G.: Kendi uydusunu yapmak, uydudan görüntü almak hem sivil olarak hem de askeri olarak ülkelerin ihtiyaç hissettiği konular. TÜBİTAK BİLTEN (Bilgi Teknolojileri ve Elektronik Araştırma Enstitüsü) 1998'de büyük bir atılım yaptı ve “Türkiye kendi uydusunu yapabilir” fikri ile bu uydunun ODTÜ içinde yerleşkesi olan TÜBİTAK BİLTEN'de yapılabilmesi için küçük bir ekip ile işe girişti. TÜRKSAT ekibinde çalışan iki kişiden oluşan bir ekip çalışmaya başladı. Kağıt üstünde yapar mıyız, nasıl yaparız konuşuluyordu. İlk zamanlar bir bilgisayar bile yoktu ekibin. Daha sonra 2001'de İngiltere'den teknoloji transferi yapılması için anlaşma imzalandı. 2001'de önce 8 ve sonrasında toplam 16 kişilik bir ekip olarak İngiltere'ye gittik uydu nasıl üretilir, temiz oda nasıl kurulur konularında eğitim aldık ve bu konularda yüksek lisans yapanlar oldu. Aldığımız eğitimi ilk olarak BİLSAT adlı uyduda kullandık. BİLSAT da TÜRKSAT gibi satın alınmış bir uydu idi. Ama yaptığımız görüşmelerden sonra bu uydu içine kendi yaptığımız iki modül eklemek konusunda anlaşık. ÇOBAN ve GEZGİN adlı iki modül tasarladık ve BİLSAT'la birlikte 2003'te uzaya gönderdik. ÇOBAN, çok bantlı bir uydu kamerasıydı, GEZGİN'de görüntü işlemek ve sıkıştırmak için tasarladığımız bir modüldü. Biz uyduda kullanılacak kameraları yapmayı ve görüntü iletmeyi ÇOBAN ve GEZGİN ile öğrendik.

“Devrim Arabası” ile yaşanan travmanın tekrar etmemesi için çok özendik. Her şey defalarca testten geçti.

S.: Sen bütün bu uydu maceraları içinde RASAT uydusunu ayrı bir yere koyuyorsun. Neden?

V.G.: Kesinlikle ayrı bir yere koyuyorum. İlk yerli uydu GÖKTÜRK-2 değil RASAT'tır. 2004 yılından itibaren ilk vidasından, fırlatma öncesi kameranın kapağının kaldırılmasına içinde olduğumuz, tasarımını tamamen bizim yaptığımız, modül üretimlerinin çoğu, testlerinin neredeyse tamamı Ankara'da yapılan bir uydudur RASAT. GÖKTÜRK-2 ise RASAT ile öğrenilen teknolojinin ikinci uygulamasıdır. İkisi de %100 yerli değildir. Dünya'da kimse %100 yerli uydu yapmıyor. Çok büyük oranda yerlidir. Önemli olan teknolojiye sahip olmak. RASAT'ta “Devrim” arabası ile yaşanan travmanın tekrar etmemesi için çok özendik. Her şey defalarca testten geçti. Bu durum süreci biraz uzattıysa da sonunda başarılı oldu. Çok başarılı oldu. Ama o dönemde, şimdi GÖKTÜRK-2 için koparılan fırtına koparılmadı. Gazetelerde televizyonlarda çıktı ama çok öne çıkarılmadı. Belki de kimse yapılan işe güvenmediğinden yanımızda olmadı ve uzaktan izledi.

S.: Şimdi işin o tarafına gelelim. GÖKTÜRK-2 nasıl ortaya çıktı? Siyasetin ilgisi ne zaman, nasıl başladı?

V.G.: Biz RASAT'ı yaparken 2007 yılında GÖKTÜRK-2 projesi gündeme geldi ve sözleşmesi imzalandı. RASAT'tan daha büyük ve kapsamlı bir proje olduğu için ve daha fazla kurumun işi öğrenmesi için TUSAŞ'ın da katılımıyla yapılmaya başlandı.

S.: Peki GÖKTÜRK-1 nerede bu arada? “2”den başlamadı di mi bu iş?

V.G.: GÖKTÜRK-1, GÖKTÜRK-2'den çok önce Savunma Sanayi Müsteşarlığı'nın satın alma yoluyla dışarıya yaptırmak için harekete geçtiği bir uydudur. Hatta RASAT'tan bile öncedir. O zaman çok gizliydi, adı bile gizliydi. Ama şimdi hiç bir gizliliği kalmadı. GÖKTÜRK-1 parası tıkr tıkr ödenip tamamı yurtdışında yaptırılan askeri bir uydudur. Henüz tamamlanabilmiş de değil.

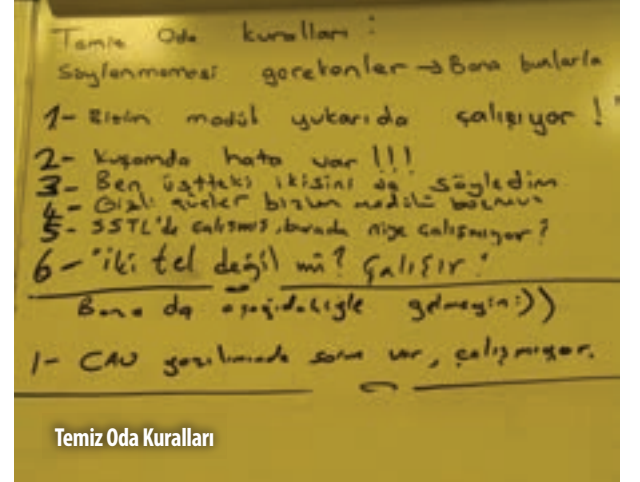

“Dünya'da çok az ülke ilk denemesinde başarılı olmuştur. Ben attım oldu diye bir şey yok. Türkiye RASAT ile bu başarıyı ilk denemede yakalamıştır. GÖKTÜRK-2 ile tekrar etmiştir.”

S.: Peki uyduyu dışarda yaptırmak ile kendimizin yapması arasında maliyet karşılaştırması nasıl? Hangisi ucuz?

V.G.: İlk yatırım maliyetini saymazsanız ki saymamalısınız, çünkü tamamen sizin olan, dünyanın her yerinden görüntü aldığımız, bunun için kimseden izin almadığımız; bir teknolojiye sahip oluyorsunuz; Türkiye'nin kendi uydusunu kendisinin yapması çok daha ucuzdur. Dünya'da çok az ülke ilk denemesinde başarılı olmuştur. Ben attım oldu diye bir şey yok. Türkiye RASAT ile bu başarıyı ilk denemede yakalamıştır. GÖKTÜRK-2 ile tekrar etmiştir.

S.: Bir uydunun ömrü nedir? RASAT örneğin, kaç yıl kalacak uzayda?

Temiz Oda Kuralları

V.G.: Bu tür uyduların ömrü görev yaptığı yörüngedeki radyasyon ve çevre koşullarından dolayı 5-7 yıldır. RASAT için de durum böyle. Ama siz 5 yıl hesaplıyorsunuz, 15 yıl da kalabilir. RASAT da, GÖKTÜRK-2 de 3-5 yıl için tasarlandı ama çok daha uzun süre görevlerini sürdüreceklerini umuyorum.

RASAT uydusunu fırlattık. Biz çok mutluyduk. Ama biraz buruktuk. Pek sahip çıkan olmadı bize. Kendi kendimize kutladık bu başarıyı.)

S.: RASAT gerçekten ilk yerli uydu olmasına rağmen GÖKTÜRK-2 kadar ses getirmede. Neden?

V.G.: RASAT uydusunu fırlattık. Biz çok mutluyduk. Ama biraz buruktuk. Pek sahip çıkan olmadı bize. Kendi kendimize kutladık bu başarıyı. Nedenini çok bilemiyoruz. Siyasi magazine dahil olmadık. Siyaseten sahiplenilmediği için olabilir. Biz de bilmiyoruz sadece bazı tahminlerimiz var. Ama biliyoruz ki siyasilerden kimse bize ve bu projeye sahip çıkmadı. RASAT uydusu fırlatıldıktan kısa bir süre sonra TÜBİTAK yönetimi görevden alındı. Bu, uydu ile ilgili bir süreç değildi belki ama fırlatmanın hemen ardından olanlar uydunun fırlatılmasının beklendiğini düşündürüyor bize. Bu, sebeplerden birisi olabilir.

Bir yıllık süreç içinde TÜBİTAK UZAY içinden 80 kişi işinden ayrıldı. Her biri üzerine uzun süredir yatırım yapılmış insanlardı.)

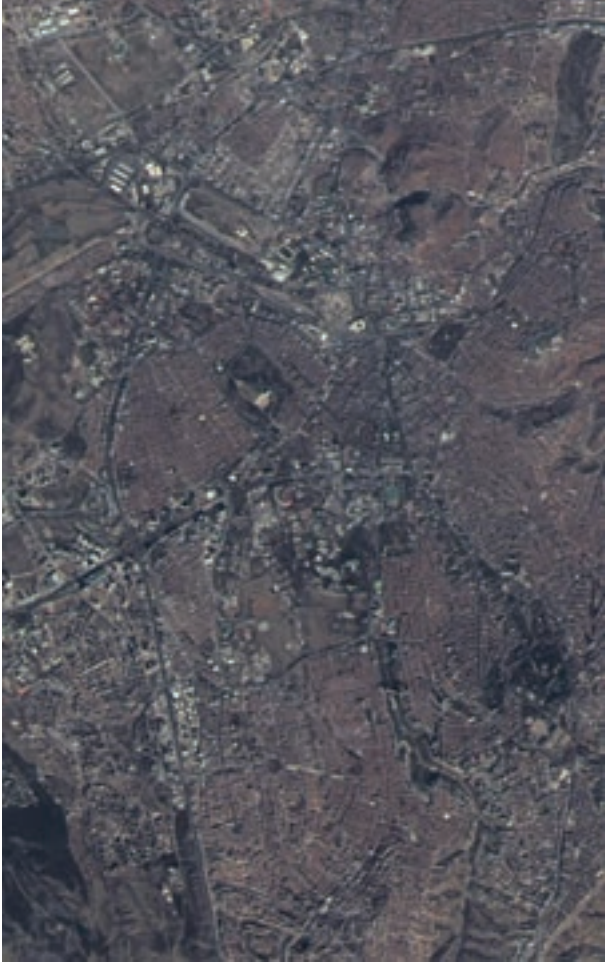
S.: 2011'de TÜBİTAK yönetimi görevden alındıktan sonra neler oldu?

V.G.: TÜBİTAK'a bağlı enstitülerde de huzursuzluk başladı. TÜBİTAK UZAY'da da çeşitli huzursuzluklar başladı. 2011 Kasım ayında TÜBİTAK UZAY'ın tüm yönetimi görevden ayrılmaya zorlandı ve çalışanlara çok ciddi baskı oluşmaya başladı. Kağıt üzerinde kimse işten atılmadı. Ama yeni yönetim, personel üzerine baskı kurup eski yönetimi sorgulayan, kurumdaki bazı uzmanları sorgulayan çok zorlu mülakatlar yapmaya başladı. Bu durumu kabullenmeyen pek çok insan “ben zaten işimde başarılıyım, size de muhtaç değilim” diyerek kimi emekli olup, kimi iş bulup, kimi onu da beklemeden işinden ayrıldı. Bir yıllık süreç içinde TÜBİTAK UZAY içinden 80 kişi işinden ayrıldı. Bu kişiler içinde üst düzey yöneticiler, uzmanlar, proje yöneticileri, uydudaki çok önemli modüllerin tasarımcısı olanlar vardı. Her biri üzerine uzun süredir yatırım yapılmış insanlardı.

S.: Peki bu kadar insan ayrıldıktan sonra GÖKTÜRK-2 nasıl oldu da başarı ile fırlatılabildi?

V.G.: Çünkü biz ayrıldığımızda GÖKTÜRK-2 %98 tamamlanmış ve sadece son testleri kalmıştı. Uydu bugün yapıp yarın fırlattığımız bir şey değil. İnsanların görevleri yavaş yavaş bitmişti ve şimdi ne yapıyoruz diyerek yeni projeler konuşulmaya başlanmıştı. Yeni uyduda kullanacağımız güç sistemi ve haberleşme sistemi ile ilgili küçük küçük çalışmaya başlamıştık. Tam bu aşamada yönetim görevden alındı ve baskılar başladı. Ayrıca ekibin tamamının ayrılmamış olmasının da etkisi var. Hala büyük bir özveri ile çalışan arkadaşlarımız var kurumda.

Fırlatma başarıya ulaştığındaki mutluluğumuz görülmeye değerdi. Bir iki saat sonra uydudan sinyal alındığını duyduğumuzda çok rahatladık. Başarmıştık.)

S.: Yani GÖKTÜRK-2 fırlatıldığında siz törende yoktunuz.

V.G.: Evet, davet edilmeyen tek kişi Cumhurbaşkanı değildi. GÖKTÜRK-2'yi yapan ekibin büyük bir kısmı da o gün orada yoktu. Hiçbirimiz davet edilmedik. Son ana kadar acaba davet edilir miyiz diye içimizden geçti. Davet edilseydik gider miydik bilmiyorum. Sadece bir kaç kişi davet edilseydik ben kişisel olarak gitmezdim. Tüm ekip davet edilseydik giderdik. Sonuçta, biz de ekipten 8-10 kişi bir araya geldik ve fırlatmayı televizyondan seyrettik. Fırlatma başarıya ulaştığındaki mutluluğumuz görülmeye değerdi. Ama bizim için sadece bir aşamayı o. Benim de içinde olduğum 3-5 kişi iki saat daha eli yüreğinde bekledik. Bir iki saat sonra uydudan sinyal alındığını duyduğumuzda çok rahatladık. Başarmıştık. O mutluluğu orada yaşamak isterdik. Gerçi Cumhurbaşkanı da davet edilmemiş ve çok bozulmuş. Davet edilmediğini duyduğumuzda Abdullah Gül'e şakayla karışık "Üzülme Cumhurbaşkanım bizi de çağırmadılar. Biz de televizyondan seyrediyoruz" diye twit atsak mı diye düşündük.

S.: TÜBİTAK UZAY'da 2011'de olan neydi? Sadece bir yönetim değişikliği mi?

V.G.: Eskiden de yönetimler değişirdi. Yeni gelen yönetimler alt kadrolara ve uzmanlara dokunmazlardı. Onlar size siz onlara alışmaya çalışırdınız. Siyasi kimlikler sorgulanmazdı. Kimse sizin orada işinizi yapmanıza engel olmazdı.

S.: Şimdi değişen nedir?

V.G.: Şimdi, hiç işi bilmeyen, konudan uzak siyasi güdümlü gelen bir yönetim var. Çok nitelikli bir CV'ye sahip olabilirler. Ama orada yapılan işin ne olduğunu tam bilmiyorlar ve tam da çözemediğimiz kriterlere, göre ayrımcılık yapıyorlar. Esas fark ise işi bilmemeleri.

S.: Daha açık sorayım o zaman, TÜBİTAK UZAY'da belirli bir görüşten insanlar mı tasfiye edildi?

V.G.: Yeni yönetim "TÜBİTAK UZAY'da hiçbir iş yapılmıyor; buraya solcuları, komünistleri, vatan hainlerini doldurmuşlar onlar da hiçbir iş yapmıyorlar" diye geldiler. Evet pek çok uzmanın dünya görüşü birbirleriyle ya da yönetimdekilerle aynı değildi. Ama bundan bağımsız olarak çok güzel işler üretiyorlardı. Yapılan onca, çok önemli işleri görünce durumu anladılar ama çok geç kaldılar. Şimdi o işleri sahiplenmek istiyorlar ama artık o işleri yapacak insanlar orada değil. Sadece uydu projesi değil sahipsiz kalan bir diğer önemli proje de BALİSTİKA'dır. Emniyete ve Jandarmaya otomatik balistik inceleme yapan yerli bir sistem geliştirildi. 15 yıllık geçmişi olan bir projeydi. Bu projedeki kilit insanların çoğu da ayrılmak zorunda kaldılar. Ne tesadüftür ki o projede de teslim edilmesine çok az süre kala oldu tüm olaylar. İnsanlar da projemizi bitirelim, sonra gideriz diye sabrettiler. Projeyi teslim ettiler ve ayrılmak zorunda kaldılar.

TÜBİTAK'ın önümüzdeki beş yıldan daha önce bu düzeyden daha yüksek yerlilik oranına sahip bir uydu yapması mümkün değil. BİLSAT'tan bu yana son 15 yıl içinde elde edilen tecrübenin çoğu kaybedildi.)

S.: TÜBİTAK GÖKTÜRK-3'ü yapıcım diye girişe yapabilir mi? Şunu anlamak için soruyorum. Tüm bu süreçte TÜBİTAK ne kaybetti?

V.G.: Yeni bir uydu yapabilir mi bilmiyorum. Konusunda uzman yöneticiler artık yok. TÜBİTAK'ta artık öyle bir enerji yok. Dahası bu düzeyde iş yapabilecek bir kadroya sahip değil. Kağıt üstünde bir sürü insan görünebilir. Ama o tecrübeye sahip insanların çoğu yok orada. GÖKTÜRK-3 de yapılabilir 5 de. Ama TÜBİTAK'ın önümüzdeki beş yıldan daha önce bu düzeyden daha yüksek yerlilik oranına sahip bir uydu yapması mümkün değil. BİLSAT'tan bu yana son 15 yıl içinde elde edilen tecrübenin çoğu 6 ayda kaybedildi. 5 takım uydu yapacağız deniyor. Ne kadar sürede yapılacak bakalım görelim.

S.: Son soru. Belki bunu ODTÜ'lü öğrencilere sormak gerek ama senin de fikrini duymak isteriz. Bu da röportajımızın saçma ve çanak sorusu olsun sana. Medya'da iddia edildiği şekliyle soralım: ODTÜ'lüler uyduyu mu protesto ediyorlardı?

V.G.: Tabi ki hayır. Orada uydu yapıldığı yıllardır biliniyor. Protesto edecek olan daha önce gelir protesto ederdi. Bir de GÖKTÜRK olsun, RASAT olsun, bu tür teknolojileri geliştirenler Başbakan'ın tepki gösterdiği ve ülkesine ihanet ettiğini söylediği hocaların öğrencileri. Protestocu öğrenciler de bundan bir kaç yıl sonra bu işlerin başına geçecek. Bu hedef şaşırtmaktır. ODTÜ'de öğrenciler jandarma görmek istemezken o kadar çok polisi görünce tepki koyması da normaldir. Bir Başbakan üniversitelilerden neden korkar anlamak mümkün değil.

* Meraklısına not: RASAT'ın yapımından fırlatılmasına kadar tüm sürecin anlatıldığı günce için bknz: <http://rasat.uzay.tubitak.gov.tr/blog>

Fırlatma başlığı kapatılmadan hemen önce, kamera kapağı çıkarılırken.

Fırlatmanın Çin'den yapılması da eleştirildi. Haklı bir eleştiri mi bu? Uydu neden Türkiye'den fırlatılmadı?

Birincisi Türkiye'nin teknik olarak bir uydu fırlatma kabiliyeti yok. Uyduyu uzayda yörüngeye yerleştirme kabiliyetine sahip çok az ülke var dünyada: ABD, Rusya, Çin, AB, İsrail, Hindistan, İran, Kuzey Kore'de var bu kabiliyet. Ama şunu belirtmek gerek; uydu fırlatabilmek demek, balistik füze teknolojisine sahip olmak demek. Bu da dünyanın her yerini vurabilmek demek. Ülkelerin uydu görüntüsü altında balistik füze yapmasından endişe ediliyor. Uydu fırlatma teknolojisine sahipseniz başlığa uydu yerine bomba koyup dünyanın istediğiniz yerine gönderebilirsiniz. Kuzey Kore'ye bu yüzden çok kızıyor Amerika.

Bir de coğrafi kısıtlılıklar var. Gönderdiğiniz uydu uzaya gidene kadar belli ülkelerin hava sahasını kullanmanız ve yolda fırlatma aracının bıraktığı parçaların düşeceği ülkelerden izin almanız gerek.

Bu da çok kolay bir süreç değil.

Bu teknolojiye sahip olmak ile ilgili tek engel teknik ve bilimsel değil. Siyasi ve diplomatik engellerin de aşılması gerekir. En büyük soru da şudur: Bunu yapmamıza izin verecekler mi?

Biz dün, Vedatla uzaya çıktık. Baya bir hazırlık gerekti tabi. Onlarca insanın onlarca yıllık emeği, onyüzbinmilyon hayal, büyükçe de bir hayal kırıklığı biriktirmemiz gerekti. Çıktık. Çıktığımız gibi de hızla fiüüyt yere indik. 15 yıllık tüm süreci Vedat'tan dinleyince bize olan buydu. "2 tel değil mi, çalışır" rahatlığı ile çok büyük bir iş başarmış bir ekibin üyesi arkadaşımız Vedat ile tekrar tanıştık. Hiç içimize sinmedi olan biten. Şunu düşündük sonra: Uyduyu yapanlar orada yokken, Cumhurbaşkanı çağırılmamış çok mu?

Bu söyleşinin şarkısı da şu olsun dedik en son:

"Bir çaresi bulunur elbet yarın, yeniden yaşamanın. Bir çaresi bulunur elbet canım, bir uyuyup uyanalım..." (Sertab Erener şarkısı ezgiyle okunacak)

Ayrımcılık Karşıtı Sempozyum'da Esmeray Nefes/Ankara'daydı Yırtık Bohça'dan Queer Hikâyeler

Kaos GL (Görseller: Gülistan Aydoğdu)

Esmeray, ilk oyununda daha çok trans bir kadının deneyimleri üzerinden gitmiştin. Bu sefer daha çok "queer" durumlar üzerine yoğunlaştın diyebilir miyiz?

Denilebilir fakat izleyenlerden daha çok eski oyunun daha çok queer durumlar üzerine olduğuna dair yorumlar var. Bana kalırsa "cinsel haller" demek, her ikisine daha uygun olur.

Oyunun başında ninenin sana anlattığı bir hikâyeyi hem Kürtçe hem Türkçe izleyiciyle paylaşıyorsun? Sahnede Kürtçe hikâyeyi anlatırken izleyicinin tepkisi ne oluyor?

Genel olarak sesiz ve tepkisiz izleniyor, Türkçe'ye geçilince bir rahatlama oluyor izleyicide. Bu da aslında hoş değil, yani insanların "anlayamayız" kaygısı oluşuyor. Bu tutum biraz beni rahatsız ediyor. İsterdim ki insanların "ben

oyunu bu dilde anlamam" kaygısı yerine "keşke biz de bu dili bilseydik" kaygısı olsa ya da insanların kendi ana dillerinde oynama hallerini anlayabilseler...

Hikâyeyi okuyucularımıza anlatmayacağız elbette ama bu hikâyeyi anlatan nineni homofobik veya transfobik olarak nitelendirmek çok mümkün değil bana göre. Sen ne dersin?

Oyunun başındaki hikâyeyi ninem bana 30 sene önce anlatmıştı. Gittikçe daha homofobik ve transfobik bir toplum haline geliyoruz. Kardeşim bana diyor ki, benim ve dedem sağ olsalardı, kesin onlar seni daha çabuk kabul ederlerdi ve daha çok sahip çıkarlardı. Ortak kuşak daha homofobik geliyor bana ama yeni kuşaklarla bu sorun çözülebilir.

10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'nde sahneye çıktın. Esmeray bu günde neleri görmezden gelemiyor? Nelerden rahatsız?

LGBT'ler zerre kadar insani temelde sistem tarafından algılanmıyor. Tabii kadınlar da. Öteki olan herkes... Diğer canlılar... İnsan merkezli bakarsa insan hakları örgütleri, valla işimiz çok zor... Zaten insan merkezli sistemler olduğu için değil midir insanların birbirine yaptıkları. Yani insan hakları örgütleri de diğer canlıları görmezden gelip insan merkezli politikalar üretmeye devam ederse sorun zor çözümlür.

Yazılarını Taraf gazetesinde yazmaya nasıl karar verdin? Okurların tepkileri nasıl?

Bir arkadaşım önerdi, ben de yazdım, kabul ettiler. Ben de yazmaya devam ettim. Tepkiler çok iyi. Olumsuz tepki almadım hiçbir okuyucudan.

Pınar Selek'in yargılandığı Mısır Çarşısı davası bizi bir kez daha üzdü. Eskilere gidecek olursak peki... Pınar Selek'le nasıl tanıştın?

Pınar Selek ile ben 95 - 96 yılları arasında tanıştım. Şaşkındım, bir arayış içindeydim. Artık bana zorla dayatılan seks işçiliğini veya bedenimi satmayı istemiyordum. Böyle bir arayış içindeyken Pınar ile yolumuz bir atölyede kesişmişti. İlk gördüğüm gün Pınar'ın -bilen bilir bu bakışı- öyle bir bakışı vardır ki, o bakışlar bana değdiğinde yeniden umut ve coşkuyla dolmuştum. Sabahları erkenden kalkmayı unuttuğum ben. Ama onu gördüğümün ertesi günü erkenden

kalkmıştım. Apar topar atölyeye gitmiştim. O atölyede başka bir hayat vardı. Sokağa attığınız herkes oradaydı. Travestiler, eşcinseller, tineri çocuklar, selpak satan çocuklar, sokakta topladıkları çöpü alıp gelenler... O çöpleri tekrardan dönüştürüp adeta bizi sokağa çöpe attınız ama biz de çöpleri böyle dönüştürüp tekrar sokağa geri getiriyoruz der gibi onlara hayat veriyordu. Günlerce gittim. Artık ben de sokakta bir şeyleri dönüştürüp, ortaya çıkardığım ürünü görüp, ondan sonra bir işe yaramanın sevincini yaşıyordum. Bir de tiyatromuz olmuştu zaman içinde. Sokaklarda tiyatro yapıyorduk. Pınar'ın suçsuz olduğunu, bizim bildiğimiz kadar onu yargılayanlarda biliyor!

Queer (Kuir): Cinsiyetlerin ve cinsel yönelimlerin (eşcinsel, biseksüel, heteroseksüel) tanımladığı kimliklerin baskıcı olduğunu ve bunların -kimlik politikası yapanlarca- sınırlarının çizildiği kadar sabit ve net olmayabileceğini iddia eden teori.

Günaydın Nergis!

Gözdem Tubay

Maç sonunda mutluyuz!

İsmi Mahmut ama Nergis diye anılmak istiyor. Sadece 2 saniye bu ruh halini düşünün. Düşünün yeter. Bu ve farklı binlerce hikâyeye... Ama bunun top oynamakla ne alakası var!

Hayatta kendi kurgularımız, yazgılarımız var, seçimlerimiz, isteklerimiz... Aynı düşünmek zorunda değiliz, aynı yolda

ilerlemek zorunda hiç değil. Bize "doğal", bize "doğru" gelmiyor olabilir, hatta bize "acayip" geliyor olabilir. Bütün "doğal", "doğru", "acayip"ler tartışmaya açık! Ama hiçbir şey hissettikleri "bana uzaylı gibi davranıyorlar" ı anlamlı kılmıyor. Hem şiddete, ayrımcılığa maruz kalıyorlar hem de dünyada dünyalı yerine uzaylı gibi yaşıyorlar.

10 Aralık gecesi ayrımcılık haftası etkinlikleri kapsamında, açılış bir dostluk maçı ve akşamında da tek kişilik bir gösteriyle yapıldı. Bir yanda Gençlerbirliği taraftar takımı Alkara'lar ve "öteki bisiklet" ekibi, karşı takımında da Ankara'nın gayri resmi gazetesi- Solfasol ve Kaos-GL karma takımı. Hakem ise ayrımcılık yüzünden işinden olmuş bir isim: Halil İbrahim Dinçdağ, eşcinsel olduğu gerekçesiyle hakemlik yapılmasına izin verilmiyor. Yahu arkadaş olay spor, mevzu futbol... sana ne, kime ne onun bunun cinsel tercihinden... Sevişmeyeceğiz ya maç yapacağız. Hem de gazozuna! Sonuç 5-5 berabere, dostluk kazandı!

Gelelim arka plana... Yine aynı akşam gittiğimiz Nefes Bar'da tek kişilik gösterisinde "Esmeray" arka planını anlattı yaşadıklarının. Travesti olmayı, öteki olmayı... Her anlattığıyla izleyenleri kahkahalara boğsa da esasen müthiş bir gerçekliği sahnedeki, anlattığı çoğu hikâyeye çok acı, çok üzücüydü.

Merak edenler için görülmeye değer bir dram sahneleniyor.

Aynı duygu, düşünce, yaşam tarzında olmasak da uğradıkları ayrımcılıklara ses çıkarmak gerek, seçtikleri yolu tartışmak değil mevzu...

Biraz daha hoşgörü, biraz daha empati... Daha az yargı; daha çok spor, sanat!

Maça hazırız!

Ayrımcılık Karşıtı Sempozyum'da Homofobiye **Kırmızı Kart**

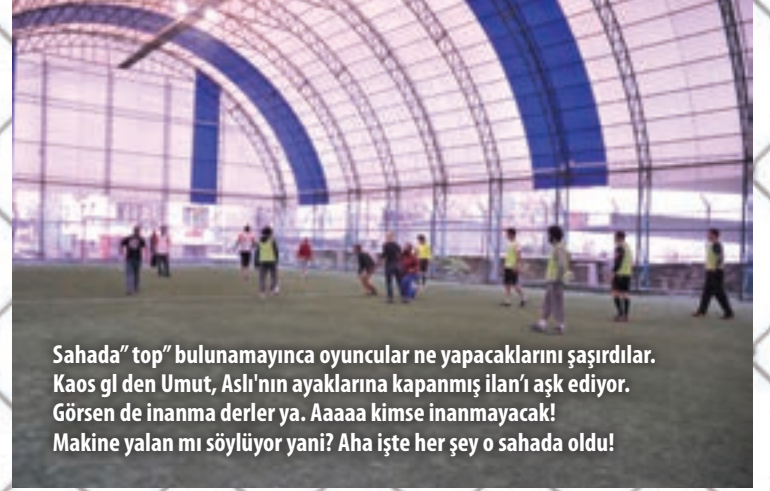
Gülistan Aydoğdu

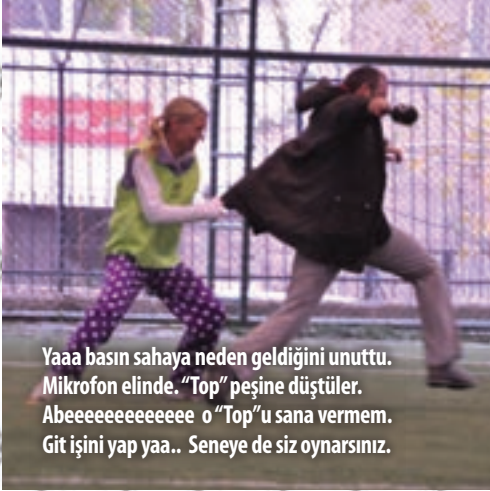
İşteeeeeee "tooop". Vay be yerde ararken gökte bulduk! Bu maçta da yok yok sahada!

Bu da ne yahu? Bir Esmeray'ın şapkası eksikti? Ne işi var ki burada? Kendisi nerede ?

Sahada "top" bulunamayınca oyuncular ne yapacaklarını şaşırdılar. Kaos gl den Umut, Aslı'nın ayaklarına kapanmış ilan'ı aşk ediyor. Görsen de inanma derler ya. Aaaaa kimse inanmayacak! Makine yalan mı söylüyor yani? Aha işte her şey o sahada oldu!

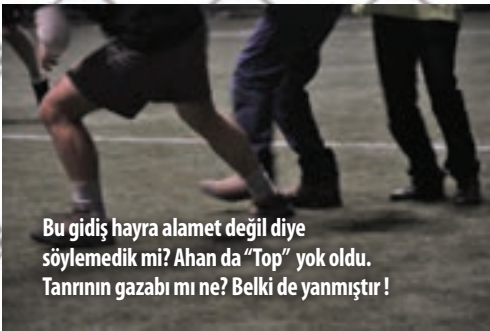
Yaaa basın sahaya neden geldiğini unuttu. Mikrofon elinde. "Top" peşine düştüler. Abeeeeeeeeeeeeeee o "Top"u sana vermem. Git işini yap yaa.. Seneye de siz oynarsınız.

İlk sarı kart Evrene Hiç topa ayağı değmediği için. "Bravoooo hakem, İbne hakem seniiiiiiiiii seviyoruzzzzzzzzz. Evren dışarııııı . Hain solfasol nasıl seviyor ..

Maç bitti Halil İbrahim demeç veriyor. Bu maç bura da bitmez. "Top"umu aldım. Vermem kimseye daha maç bitmedi merak etmeyin. Bi daha ki sefer basın ve milletvekileriyle mecliste yaparız. Belkim başbakan da oynar.

Bu gidiş hayra alamet değil diye söylemedik mi? Ahan da "Top" yok oldu. Tanrının gazabı mı ne? Belki de yanmıştır!

Solfasol sabırsız "Yaaaaaa hadi artık! Başlarım sizin fotonuza. Topu tutamıyorum! Ne zaman başlayacağız?!"

Ohhh be hiç başlamayacak sandım. Aman Allahım geliyoooooooo!!!! Kaç Gülistan kaaaaaaçç

Nihayet yaa. Tanju golü işte böyle yedi. Biz dedik "Top" a güvenme Yuvarlaktır diyeeeee.

Dinçdag "top"u görünce şaşırdı! Handiyse "Top"un nerde karşına çıkacağı da belli olmuyor. Burada da çok var galiba?. "Nasıl becerdi ters atışla? Solfasol dan korkmak lazım. Şeytana topu ters geçirecek."

İrfan da kalemi kadar kıvrak be yaa. Af örgütünden Volkan'ın ayağından kaptı. Kafa ile solladı, "SOL SOL SOLİDARİTY" gidiyor. Aman tutun bu gidiş hayra alamet değil. Kafa göz girebilir yani.

Göz Gözü Gözmeyince Zihin Katlanır Göz Kararı / Yaygara Güncel Sanat İnisiyatifi

Özgür Ceren Can

Çağdaş Sanatlar Merkezi

Hayat denen bombardımanın altında var olmayı sürdürebilmek için kent denen kirliliğin içinde bir yerlerde yuvalanmak, orada debelenmek ve yalnızca bir lekeden ibaret olarak yitip gitmekten başka bir şey değil artık yaşamak. Böyle olunca pahalı spor eşofmanları içinde yürüyüş bandı üzerinde ter döken ve önündeki ekrandan dizi seyreden esnaf insanla, çuval geçirilmiş el arabaları ile çöpleri karıştıran insan arasında lekese değer bakımından bir fark yoktur. Biz olduğu söylenen ancak bizden bambaşka bir şeymiş gibi duran insanlık, bu iki insanı barıştırabilir, savaştırabilir, ikisini birden fırınlarda yakabilir, sanat galerilerinde ya da müzelerde sergileyebilir.

Tüm bunlar olup bitirken hiç kimse hiçbir şeyin farkına varmaz. Gördüğünü, duyduğunu, hissettiğini anlamlandıramayacak kadar meşguldür kof yaşantılar içinde: Televizyonların, bilgisayarların, akıllı telefonların ve oyun konsollarının ekranlarından yüksek çözünürlüklü görüntüler akıp gider. Sokakta, toplu taşıma istasyonlarında, çarşıda, pazarda, meydanlarda asılı duran afişler, reklam panoları ve tabelalar bir görünür bir kaybolurlar. Bir apartmanın duvarına, bir otomobilin kaportasına, bir kız çocuğunun çantasına, bir çöp kutusunun kapağına ya da bir ağacın gövdesine yapıştırılmış etiketler çarpıp gözlerine. Çöplerde, kaldırımlarda, banklarda ya da masalarda, karşılarına çıkar: Unutulmuş cldler, eski gazeteler, dergiler, fanzinler, broşürler, indirim kuponları... Dahası pek çok şey etraflarını kuşatır, akıllarını çeler, gözlerini bağlar. Ankara'nın güncel sanat inisiyatifi Yaygara, kendi çekirdeği etrafında lezzetlenen geniş

bir sanatçı grubu ile gerçekleştirdiği Göz Kararı isimli sergide işte bu göz bağı ve ayarı şaşmış göz kararı hadiselerini irdeliyor. Yaygara bu sergi sürecinde günümüz sanatçıların akıl, vicdan ve iradelerini ortaya koyarak izleyiciye bir hesaplaşma rotası çiziyor. Bireyi, bombardıman altında gittikçe derinleşen hipnotik uykusundan uyanmaya, dayatılan sanal yaşam senaryolarından kurtulmaya ve kendisine evrilmeye davet ediyor.

Medya Körlüğü, Veysel Şayli, 2012

Yaygara üyelerinin de içinde bulunduğu kırk sanatçı; heykel, resim, fotoğraf, yerleştirme ve video art gibi pek çok farklı disiplini içeren çok katmanlı bir sergi oluşturmuş. Bu sanatçılar kendi göz kararlarına duydukları güvenle izleyenlerin kültür odakları tarafından baskılanan imge evrenlerini sarsıyorlar. Yaygara üyelerinden Veysel Şayli'nin "Medya Körlüğü" isimli fotoğraf dizisinde bireyler yalnızca sersemlemiş birer sosyal medyada profiline dönüşürken, Sevkett Arık'ın "Bombardıman" isimli resminde gökyüzünden geçen dev bir balina kenti balık bombardımanına tutuyor. Bu karşılaşmalar izleyicileri günlük rutinlerinden çekip çıkartarak ezberlerini tersyüz ediyor. Sibel Horada'nın "Şehrin Muhafızları" ismini verdiği ve gündelik kent yaşamının kuytularından çekip çıkardığı 80 sandalye slaydı ile gerçekleştirdiği yerleştirme, yine sanatçının bizler için seçtiği eski bir koltuğa oturularak seyrediliyor. Tozlu bir koltuğa oturup, çoktan unutulmuş ama unutulduğu halde hala tüketilen eski sandalyeler albümünün içine girmek oldukça tuhaf hissettiriyor. Ali Şentürk, Alper Aydın, Tuba Merdeşe, Genç Proje ve Mehmet Ali Boran ise serginin benim için heyecan verici diğer isimleri. Göz kararım arıza veriyor diyenlerdenseniz, sergiyi 13 Ocak tarihine kadar bir gidip görün derim.

ANKARA'DA OCAK SERGİLERİ

Derleyen: Özgür Ceren Can

Arete Sanat Galerisi

İbrahim Balaban / Resim Sergisi
15 Aralık - 10 Ocak

Anadolu insanının yaşamını, doğasını, kültürel zenginliğini, düşlerini, umudunu-umutsuzluğunu; kendine özgü masalsi bir anlatım diliyle tuvallerinde yansıtarak, çok özgün bir suretler coğrafyası sunan ressam İbrahim Balaban'ın en son yapıtlarından oluşan resim sergisi Ankara Arete Sanat Galerisi'nde açıldı. Sergi için Balaban'ın sanat evrenini ortaya koyan; Nazım Hikmet, Abidin Dino, Melih Cevdet Anday, Can Üçel, Yaşar Kemal, Sabahattin Eyüboğlu, Fakir Baykurt ve pek çok önemli yazarın yazılarını içinde barındıran bir kitap da hazırlandı.

Ankara Çağdaş Sanatlar Merkezi

Yaygara / Göz Kararı

17 Aralık - 13 Ocak

Sanatçılar: Ali Şentürk, Alper Aydın, Amin, Dawaie, Arzu Eş, Baran Çağırılı, Cevahir Özdoğan, Cevdet Sarı, Engin Aslan, Elif Yıldız, Erdal Duman, Fatih Tan, Gavin Turk, Genco Gülan, Genj Proje, Gisele Trembleau, Gizem Şendur, Johannes Vogl, Mehmet Ali Boran, Mehmet Ali Uysal, Mehmet Çeper, Mehmet Yılmaz, Mehtap Baydu, Mustafa Duymaz, Mustafa Duyulu, Osman Dinç, Osman Bozkurt, Özlem Şimşek, Saeed Ensafi, Sarkis, Serkan Demir, Sibel Horada, Sinem Dişli, Şeniz Aksoy, Şevket Arık, Tanzer Arıç, Timur Çelik, Tim Hallet, Tuba Merdeşe, Tufan Baltalar, Veysel Şayli
YAYGARA, 'Göz Kararı' sürecinde; irade

ve tavrın, otoriteyi sorgulayan, güncel gerçeklikle hesaplaşan, asıl olanın meselesini ortaya çıkaran, bireyin alternatif özelliklerini ve sosyal alanın çeşitliliğini yücelten bir anlayışla, günümüz sanatçıların akıl ve vicdanlarının kararını ortaya koymaya çalışıyor.

m 1886 Sanat Projeleri

Mike Berg

8 Aralık - 19 Ocak

Mike Berg, İmkansız Şeylere İnanmak adlı heykel ve dokumalarıyla Ankara'da, İstanbul'da yaşayan New York'lu sanatçı, mesleğine figüratif bir sanatçı olarak, mimari ortamlarda figürlerle başladı. Zamanla figürler azaldı ve mimarlık öne çıktı. Sonraları figürler tamamen ortadan kalkarak ayrıntılara, dokuya ve duvarlara dönüştü. Berg'in mimari motiflere olan ilgisi onu İslam sanatına yöneltti. İslam sanatına, kullanılan örüntü, yapı, renk ile tuğla, seramik, taş ve kumaşın yanı sıra diğer geleneksel sanat malzemeleri nedeniyle ilgi duydu. Sergide sanatçının Doğu'dan Batı'ya süzülen naif güncel kültür motifleri, Osmanlı kaligrafisi, geleneksel Türk bezeme-süsleme sanatları, Osmanlı kapı desenleri, Bizans kubbelerini çağrıştıran eritilerek, dövülerek yapılmış metal heykelleri görülebilir.

Galeri Nev

Roland Topor / Hara-Kiri

11 Ocak - 9 Şubat

Ankara Galerisi Nev yeni yıla Fransız desen ustası Roland Topor'un kişisel sergisi ile başlıyor. Galerisi Nev, sanatçının oğlu Nicolas Topor ve editörü Christian Bramsen'in de katılacağı açılış ile Topor'un 75. yaşını kutluyor. Sergide

orjinal Topor desenleri, afişleri ve yağlıbovaları ilk kez Galerisi Nev'de bir araya geliyor.

1938 yılında Polonyalı Yahudi bir ailenin çocuğu olarak Paris'te doğan Roland Topor, çocukluğunu ailesi ile birlikte Nazi işgalinden gizlenerek geçirdi; eleştirilenlere göre İkinci Dünya Savaşı yılları Topor'un ilerideki üslubu bakımından belirleyici oldu. Roland Topor sanat tarihine saçmalığın, korkunçluğun ve cinselliğin gerçeküstücü ustası olarak geçti.

Cer Modern

Gerçek Kötüler / 'Bizzat Ben Kendim'

Bir İkilem Olarak Ben

25 Ocak - 24 Şubat

Sanatçılar: Havva Altun, Aysel Alver, Nancy Atakan, Hasan Salih Ay, Zuhal Baysar, Ozan Bilginer, BASHIR Borlakov, Serkan Demir, Mümtaz Demirkalp, Elmas Deniz, Hüsnü Dokak, Erdal Duman, Fırat Engin, Engin Esen, Özlem Günyol, Mustafa Kunt, Kutlu Güreli, Aslı Işıksal, Erdal İnci, Ayşenur İpek, Fatih Kahya, Sevdal Kal, Nilay Kalınbayrak, Tuba Merdeşe, Ferhat Özgür, Necla Rüzgar, Esra Sağlık, Funda Susamoğlu, Seval Şener, Erinç Ulusoy, Seniha Ünay, Özlem Ünlü, Mehmet Yılmaz, Ümmühan Yörük
Gerçek Kötüler Cer Modern'in Galerisi B salonunda "Bizzat, Ben Kendim" başlıklı bir sergi düzenliyor. Sergi; "ben" kavramından yola çıkarak sanatçının otobiyografik sürecini konu ediniyor ve aynı zamanda 21.yy insanının ironik yaşam hallerine de dikkat çekiyor. Bireyin kendine ilişkin bilinçli bir algı oluşturma serüvenini deşifre etmeyi hedeflerken, farklı sanat disiplinlerini bir araya getirerek güncel sanatın nabzını tutuyor.

Galeri Soyut

Derya Ülker / Tefrika

11 Ocak - 30 Ocak

"Ortak hafızamızın yaşanmış rüyalarını, bir tarihin resimli sayfalarını okurcasına her gün ard arda görüyorum, bir tefrika roman gibi..." diyen sanatçının sergisi, 2012 tarihli tuval üzerine akrilik ve karışık teknikten oluşan resimlerden oluşuyor. Resimlerdeki parçalı ancak özü bütün yapı, bir benzerlik ve tekrar hissi veriyor. Terk edildiği sanılan bir renk veya anlayış yenileniyor, eski figürler, mekan ve zaman belirliyor. Yeni "doğa" olan "kent", insanla olan ilişkisi ve karşıtlığı içinde niteleniyor, figürlere zemin teşkil etmekten daha büyük bir rol üstleniyor. Bu resimlerdeki çokluklar, üstüste bindirilmiş zamanlar ve tekrarlardan türetilebilecekleri gibi, "olağanüstü haller"de bir araya gelmekle de açıklanabilir. Sanatçı "Kalabalık" arketipinin içini dolduran düzen veya düzensizliklerin temsili de amaçlıyor.

Galeri Kara

Cepheden Cartagena / Fotoğraf Sergisi

27 Aralık - 14 Ocak

Kolombiya Büyükelçiliği, Çankaya Belediyesi Galerisi Kara işbirliğiyle "Cepheden Cartagena" isimli serginin fotoğraflarını Ankara'da ikinci kez sergiliyor. Sergide Kolombiya'nın en güzel şehirlerinden biri olan Cartagena'yı temsil eden en önemli noktaları gösteren fotoğraflardan bir seçki oluşturulmuş. Serginin yaratıcısı Antonio Castañeda, fotoğraflarında izleyicinin ilgisini, sadece kentin ilgi çekici binalarının üzerine çekiyor. Castañeda'nın üzerinde çalışmış olduğu mekânlar arasında şu yerler bulunuyor: Las Bóvedas Sokağı, Heredia Tiyatrosu, Las Damas Sokağı, San Pedro Claver Kilisesi.

“Ben Ankara’dan ayrılmadım aslında!” Sibel Köse ile Ankara ve Caz Üzerine...

Söyleşi: Zeynep Ömür Yılmaz

Aralık ayının ikinci günü... Güzel bir telaş var içimde. Çünkü Türkiye'nin en iyi caz vokallerinden biriyle, Sibel Köse'yle, onu, Ankara'yı ve ikisinin ilişkisini konuşacağız. Ama mekanımız onun yaşadığı şehir: İstanbul. İstanbul'da, Ankara'yı konuşmak ilginç olacak.

Daha önceki konuşmamızda, beni, 1999'da Ankara'da başladığı ve yaklaşık yedi yıldır da "Sibel Köse Caz Vokal Atölyesi" adıyla süren atölyesine davet ediyor. Ama biz, atölye saatinden önce, etrafta oturulabilecek tek yer olan, Ankara'da da zincir halinde ve hızla çoğalmaya devam eden kafelerden birinde buluyoruz. Biraz da kafenin içindeki pop müzik istilasından kurtulmak için, kendimizi dışarıdaki masalara atıyoruz. Otoyol gürültüsü daha iyidir!

Tüm zarafetiyle ve güler yüzüyle karşımda şimdi.

Sibel Köse, Ankara'da doğmuş, üniversite öncesi eğitimini TED Ankara Koleji'nde tamamlamış ve ODTÜ Mimarlık Bölümü'nü bitirmiş. Üniversitedeyken bir sene bir mimari büroda çalıştıktan sonra, yarı zamanlı olarak 1991-95 yılları arasında SANART Görsel Sanatları Destekleme Derneği'nde koordinatör olarak çalışmış. Görsel sanatlarla ilgili çeşitli organizasyonlar yapan bu dernekte çalışırken, bir yandan da şarkı söylemeye devam etmiş.

Mimarlık bölümünü severek okuduğunu söylüyor ve ekliyor Sibel Köse: "Mimarlık çok severek yapabileceğim bir meslekti ama müzikle birlikte yürütmem mümkün olmadı. İnsanın seçimleri her zaman aynı kalmıyor..."

1990'lı yıllar. Sibel Köse, Mimarlar Derneği'nde Tuna Ötenel ile

“Bir gün Ella Fitzgerald'ın bir kasetine denk geldim. Bu kadın ne yapıyor? Ben de onun gibi bir şeyler söylemek istiyorum!” dedim kendi kendime.

Aslında caz dinlemeye ortaokul zamanlarında ablasının elindeki kasetleri, televizyondaki pop listelerini dinleyip, oyun gibi onları taklit etmeye çalışarak başlamış Sibel Köse. "Bir gün Ella Fitzgerald'ın bir kasetine denk geldim. Kasetin içinde 8-10 dakikalık "Air Mail Special" adında bir şarkı vardı ve tamamında scat* yapıyordu. İnanılmazdı. Çok etkilendim. "Bu kadın ne yapıyor? Ben de onun gibi bir şeyler söylemek istiyorum!" dedim kendi kendime. Ondan sonra araştırmaya başladım cazla ilgili her şeyi." diye anlatıyor, caz tutkusunun başlangıcını.

Çok uzun yıllar geçmese de aradan, "eski günleri" konuşmaya başlıyoruz. "Bir şeyleri bulmak çok zordu o zamanlar. Şimdi youtube'a tıklıyor, istediğin müziği anında dinliyorsun, şarkı sözlerini bulmak en fazla birkaç saniyeni alıyor. Biz o zaman albümlerden karışık kaset yaptırıp, sözlerini çıkarabilmek için, onları defalarca dinlerdik. Bir de Cinnah Caddesi'nin başında, sonradan kapanan, Amerikan Kültür Derneği'nin kütüphanesinde, bütün caz standartlarının olduğu "American Song Book"lar vardı, cilt cilt; onlardan fotokopi çektirirdim. Ama her gittiğimde sadece üç sayfaya izin verilirdi. Kitapları bina dışına çıkarmak da yasaktı. Yani her gidişimizde ancak bir şarkının kopyasını bazen yarısını alabiliyorduk." diyor gülerken. Benim de kesinlikle hemfikir olduğum sözlerle devam ediyor sonra. "Tabi ki bu biraz da macera oluyordu bizim için. Şimdi tek tuşla ulaşabileceğimiz şeyler için harcadığımız çabayı düşünüyorum da... Tabi ki daha da kıymetli oluyordu elimize geçenler. Bu iyi mi, kötü mü? İkisinin de iyi ve kötü tarafları var bence."

“Mimarlar Derneği; Ankara'da, Disiplinlerarası, Nesillerarası bir platform.”

Mimarlar Derneği'nin önce Kuleli Sokak'taki, merdivenlerle inilen birkaç katlı küçücük bir mekanında, daha sonra da uzun süre Tuna Ötenel'le, Borazan Sokak'taki mekanında şarkı söylemiş Köse. O zamanlar kapısında sıra olunan bir Mimarlar Derneği olduğunu çokça duymuştum. Beni doğruluyor: "Gerçekten de o dönemi paylaşan herkes için önemli bir yerdi Mimarlar Derneği. Orada düzenlenen kültürel, sosyal ya da sanatsal her etkinlik farklı alanlardan çok değerli kişilerin bir araya gelmesini sağlıyordu. Disiplinlerarası, nesillerarası, içinde her türlü farklılığı da barındıran, zaman içinde herkesin birbiriyle arkadaş olduğu bu topluluğun içinde olmak, Tuna Ötenel gibi bir ustayla, o dönemde bu güzel insanlara şarkı söylemiş olmak benim için çok değerli. Bu vesileyle sevgili Eren ve Murat Artu'ya da bir kez daha teşekkür etmek isterim. Yarattılan sinerji sonucunda kapıda sıra da oluyordu, valizini ofise bırakıp bir geceliğine de olsa oraya gelenler de..."

“Ben Ankara'dan Ayrılmadım Aslında!”

Sıra geliyor cevabını biraz tahmin de ettiğim "Ankara'dan neden ayrıldınız?" sorusuna. "Ankara'dan ayrılmadım aslında. İstanbul'a gelip gitmeye başlamıştım zaten. Bu geliş gidişlerin süreleri uzamaya başladı. Ve sonuçta da, 1998 yılında, bir baktım İstanbul'a gelmişim. Mimarlar Derneği'nin el değiştirmesi ve lokalin kapanması da etkili oldu sanırım. O sırada ben İstanbul'da Gramafon'da söylemeye başladım. Ankara'da eskiden müzik yaptığımız bir çok mekan da yavaş yavaş kapanmaya başlamıştı. O zaman canlı müzik çalınan Eylül, Karpici, Gece Bar gibi pek çok mekan da bugün yok artık. Aktivite ve dünya kenti olma anlamında da farklı bir potansiyeli var elbette İstanbul'un. Bütün bunların doğal sonucu olarak ve Ajan'ın daveti üzerine İstanbul'a geldim aslında."

İstanbul'da caz dinlenebilecek mekanların varlığıyla ilgili yanlış bir izlenime kapıldığımı anlıyorum, Sibel Köse'nin sözleriyle. "İstanbul çok kalabalık ve yoğun bir şehir. Her geçen gün de konserler etkinlikler artarak devam ediyor. Ama iyi müziğin canlı çalındığı kulüp ya da mekanlar yoğunluğa göre çok daha sınırlı. Eskiden çok farklı, caz ya da farklı türlerin çalındığı mekanlar vardı. Daha canlı bir sirkülasyon, paylaşım ve müzik olurdu. Her hafta buluşulur jam sessionlar** yapılırdı. Yine var tabi canlılık İstanbul'da. Ama eskisinden daha farklı geliyor, en azından bana. Ama Ankara'da oturmuş bir sanatçı/ sanatsever/akademisyen kesim var. Bazı şeyleri yapmak daha kolay. Mesela, bir yerden bir yere ulaşmak daha kolay. Yaptığın şeyi daha çok zevk için ve daha farklı bir bakış açısıyla yaptığından dolayı, onun üzerine çalışmak ve yoğunlaşmak daha kolay. Dolayısıyla Ankara'da insanlar birbirlerine daha yakın ve bağlılar. İstanbul'un dağınıklığı ve karmaşıklığı yok orada. Ankara'nın daha derli toplu ve konsantre bir yapısı vardı her zaman. Ve yine bunların sonucu olarak çok fazla sanatçı yetiştirmiştir diye düşünüyorum. Yetişme ve olgunlaşma dönemlerinden sonra, İstanbul'a gitmeleri de kaçınılmaz oluyor galiba."

“Ankara'da “yaşayan” bir caz kulübü için birilerinin elini taşın altına koymasına gerekiyor. Bu her yerde, her zaman böyle olmuştur.”

"Peki, neden Ankara'da "yaşayan" bir caz kulübü olamıyor?" sorusuna ise aynı doğrultuda cevap veriyor Köse. "Olamayacağına inanmıyorum ben. Sadece birilerinin elini taşın altına koymasına lazım. Ama bu her zaman böyle olmuştur. Dünyanın birçok yerinde de şehrin büyüklüğünden ya da potansiyelinden daha çok, bu müziği seven birilerinin elini taşın altına koymasıyla caz müziği o şehirde yaşayabiliyor. Kendi şahit olduğum dönem içinde bir ivme kazandığını belirtmeden geçmemekle birlikte cazın bu dönemde hele Türkiye'de çok popüler bir tür olduğunu savunamayız, bu nedenle işletmelerin ticari kaygıları olması da doğal. Caz klübü olmaması dinleyici olmamasından değil böyle bir yatırımın olmamasından kaynaklanıyor. Neyse ki izleyiciyle cazı buluşturan mekanlar var; Fige, Samm's,

Sibel Köse, Ankara Caz Festivali'nde

Ruhi, Cer Modern bunlardan aklıma gelenler. Bir de gurur duyulması gereken Uluslararası Ankara Caz Festivali var."

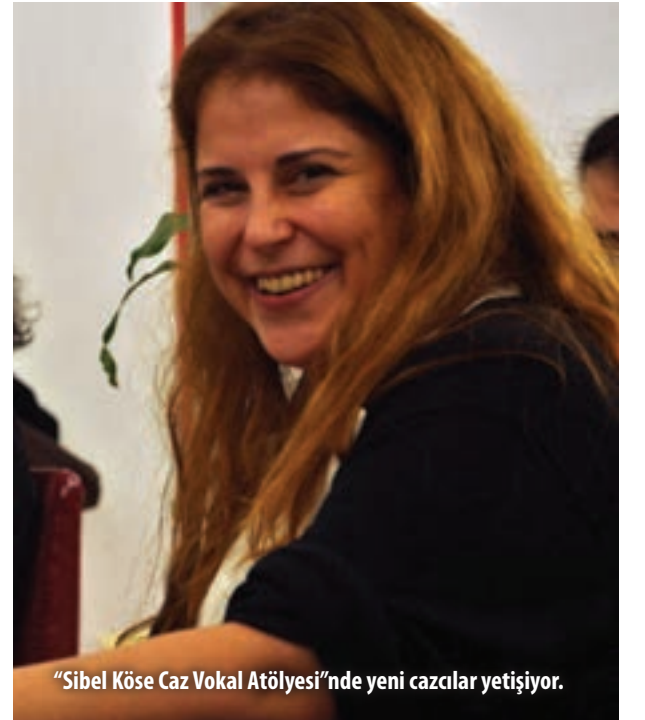
“Ankara'da yabancı gibi hissediyorum artık.”

Halen festivaller ve konserler için Ankara'ya gelmeye devam eden Sibel Köse, son birkaç yıldır kendini şehre ne kadar yabancı hissettiğinden bahsediyor. Bu şehirde doğup büyümüş bir sanatçı olarak, birçok şeyi yadırgadığını söylüyor. "Zamanın ve değişimin önüne geçemiyoruz ama Türkiye'de bazı değişimler hızlı ve acımasız oluyor. İnsan kısa bir zaman içinde büyüdüğü kenti tanıyamaz hale gelebiliyor, yabancılaşabiliyor. Kentin büyümesinden, eklemelenmesinden ve odak noktalarının değişmesinden kaynaklanan yön kaybı bir yana, tarihi, kültürel ve sosyal değerleriyle zihinlerimizde yer etmiş binaların yok edilmesi, bunların yerine birbirine çok yakın devasa alışveriş merkezlerinin ve bana göre ölçeği kaçmış çokkatlı toplu betonlar, eski caddelerin, sokakların isimlerinin değişmesi rahatsızlık veriyor bana. Öte yandan Ankara insanının özel olduğunu düşünürüm hep. Başkent olmasının verdiği siyasi ağırlığın yanı sıra, üniversitelerin de etkisiyle genç nüfusun önemli bir potansiyel olduğu Ankara'nın, Türkiye'ye her anlamda değer kazandırdığını düşünüyorum. Bu nedenle kentsel anlamda bunun yansımalarını görmek de, her Ankaralı gibi benim de arzum."

İstanbul'a yolunuz düşüyorsa ne ala... Ama Ankara'daysanız, Sibel Köse'nin nadir Ankara ziyaretlerini kaçırmayın derim ben. Bu sesi, özellikle de canlı olarak dinlemek her müzik severine nasip olması gereken bir ayrıcalık...

* *Vokalli cazda, sözsüz bir takım seslerle ya da anlamsız hecelerle yapılan bir tür doğaçlama.*

** *Müzisyenlerin provasız ve doğaçlama yaparak birlikte çaldıkları müzik olayı.*

“Sibel Köse Caz Vokal Atölyesi”nde yeni cazcular yetiştiriyor.

Bir Ankara Bienali, Yok!

Söyleşi: Özgür Ceren Can / Akın Atauz

Bir zamanlar sadece İstanbul'da bienal vardı. Biz de onu İstanbul Boğazı misali İstanbul'a mal ettik, uzun yıllar sesimiz soluğumuz çıkmadı. Ta ki Sinop, Çanakkale, Mardin ve Antakya gibi Anadolu kentlerinde bienaller gerçekleştirilmeye başlanıncaya dek. Rahatımız kaçtı ve sormaya başladık: Ankara'da neden bienal yok?

Aslında Türkiye sanat ortamında gerçekleştirilen ilk bienal 1986 yılında Ankara'da gerçekleştirilen ancak sadece dört kez düzenlenebilen "Uluslararası Asya-Avrupa Sanat Bienali". Ancak bu bienal devlet eliyle düzenlenmiş; o zaman organizasyon eksikliği ve bir takım sansür uygulamaları ile bianele bürokrasinin koyu gölgesi düşmüş. Herhangi bir teması olmayan bienalin bir çeşit panayıra dönüştüğüne dair ağır eleştiriler olmuş. En nihayetinde Ankara bienal kozunu İstanbul'a devretmiş.

Bugün gelinen son noktada Anadolu bienalleri atağa kalkmışken, Ankara'nın bienalle ilgili hiçbir kıpırtı göstermemesi Solfasol olarak biraz canımızı sıktı. Biz de konu ile ilgili sorularımızı m1886 Sanat Projeleri'nin sanat danışmanı ve Mardin Bienali'nin de küratörlüğünü yapmış olan Döne Otyam'a sorduk:

Solfasol: Ankara sanat olayları bakımından bakıldığında nasıl bir kent olarak görülüyor ve bienal ile ilgilenen/ilgilenebilecek grubun, diğer kentlerdeki topluluklardan nicelik ve nitelik bakımından bir farkı var mı?

Döne Otyam: Ankara maalesef son yıllarda hızla kan kaybetti sanat anlamında. Oysa artık bir şehrin, kültürel ve turistik yönden dikkat çekiciliği tek başına yeterli olmuyor. Hatta daha ileri giderek söyleyebiliriz ki, turistik açıdan hiçbir çekiciliği olmayan şehirler bile düzenledikleri güncel sanat etkinlikleriyle gerek ulusal gerekse uluslararası alanda dikkatleri üzerine çekebiliyorlar. Bu şehirler birden bire dünya sanat ortamının üzerinde en çok konuşulan şehirleri oluyorlar. Ankara başkent olmasına rağmen bu anlamda hala emekliyor. Bazı önemli galeriler bu açığı kapatmaya çalışıyor. Ankara birçok konuda olduğu gibi daha tutucu olmasına rağmen çok da ilgilidir. Verdiğiniz zaman neden bir bienal olmasın? O kadar değerli insan varken yapılmaması üzücü tabii.

S: Kentlerle- sanat olayları arasında böyle bir bağın oluşabilmesi için, özel nitelikler gerekiyor mu? Diğer bir deyişle, bir kentin bienal düzenleyebilmesi için ne tür zenginliklere/özelliklere ihtiyacı var? Hangi tür nitelikler, bir kentin bienal düzenleyebilmesi için elverişli koşullar oluşturuyor? Ya da İstanbul'da Venedik'te vb, Ankara'da olmayan hangi özelliklerin olduğu düşünülebilir?

D: Bence her yerde bienal yapılabilir. Periferi olmak belki de daha ilginç olabilir. Mekânlar elbette çok önemli ancak bu da yaratıcılıkla şahane noktalara gelebilir. Örneğin Mardin'deki 2.bienalde berberler, kıraathaneler gibi sirkülasyonu çok fazla olan mekânlar seçildi. Dolayısıyla bir tür 'ayaklarına' götürmüş olduk. Halkın içine sızdık. Bu düzenleme steril bir mekanda sergi düzenlemekten çok daha ilginç. Yani gereken zenginliği küratörün hayal dünyası yaratabiliyor.

S: Bir bienal, Ankara'ya ne bakımlardan katkıda bulunabilir? Bu tür bir etkinlik Ankara'da sanatla ilgili üniversitelere okuyan

öğrencilerin ötesinde hangi grupları ilgilendirir ve ne tür bir etki yaratabilir?

D: Yukarıda da söz ettiğim gibi sanat olayları kentleri gerçekten başka bir boyuta taşıyabiliyor. 1990'lardan itibaren turizm, ekonomi ve kültürel zenginliklerin yanı sıra bir şehrin prestijinin ve saygınlığının belirlenmesinde, o kentin ev sahipliği yaptığı güncel sanat etkinlikleri giderek artan bir yoğunlukta bir ölçüt oluşturdu. Documenta'nın yapıldığı Almanya'nın Kassel şehri buna çok iyi bir örnek. Nüfusu yaklaşık 30.000 olan kentte beş yılda bir düzenlenen Documenta sırasında yaklaşık üç ayda, bir milyonun üzerinde ziyaretçi geliyor. Dolayısıyla bence özellikle Ankara'nın böyle sanat olaylarına gereksinimi var. Çok çekici bir kent olmadığından önemli sanat etkinliklerine ev sahipliği yaparak cazibe merkezi haline gelebilir.

S: Diğer sanat festivallerinin; müzik festivalinin perişan durumu, sinema festivalinin, tiyatro festivalinin vb. Ankara'da oldukça amatör düzeyde ve zorluklarla götürülüyor olmasının, böyle bir bienal gerçekleştirme fikrine caydırıcı bir etkisi olabilir mi?

D: Elbette zor, en önemlisi de sürdürülebilir olması. Ama bu sadece Ankara meselesi değil. Türkiye'de sanat hala o kadar geri planda ki. Daha çok uzun yolumuz olduğunu düşünüyorum. Çok başındayız. Tamamen içselleşmesini ben görebilir miyim bilemiyorum ama ancak o zaman gerçek anlamda değerini bulacak. Devlet desteği bu anlamda çok önemli elbette. Ancak özel sektörün de bir o kadar görevi var bence. Finans sorunu gerçek bir sorun ama organize edenlere de önemli görevler düşüyor tabii.

S: Ankara'da böyle bir bienal fikrini oluşturacak ve kotası olacak düzeyde bir sanatçı/ küratör/ kurumsallaşma varlığından bahsedilebilir mi? Yoksa böyle bir bienal, sadece dışarıdan gelecek bir organizasyonla mı kotasılabilir?

D: Bence var. Çok önemli bulduğum genç sanatçılar var Ankara'da. Çok iyi sanat insiyatifleri var. Kurumsal olmasa da bu işi kotasılabilecek çok iyi bir ekip toplanabilir Ankara'da.

Ray Performans Kolektifi, ilk oyunları 'Pencere' ile 17-24 Ocak tarihlerinde Ankara Halk Tiyatrosu'nda

Ray Performans Kolektifi'nin ilk oyunu olan 'Pencere'yi, Ayşe Bayramoğlu kaleme aldı. İstismar edilen ve fuhuşa zorlanan çocukların yaşadıklarıyla baş etme sürecini konu alan "Pencere", söylemiyle Ray Performans Kolektifi'nin bu konudaki mücadelenin bir ortağı olma çabasını ortaya koyuyor. Pencere, çocuk karakter üzerinden çocuk istismarına dair bir oyun. Ancak konuyu çeşitli boyutlarla ve bakış açılarıyla ele alıyor. Tacize uğramanın, çocuk olmanın, kabullenmenin ve reddetmenin oyunu 'Pencere'. Kadın olmanın, erkek olmanın, bu anlamda toplumsal bütün kimliklerin ve aidiyetlerin sorgulamasını yapıyor. Muhafazakar toplumlarda özellikle üstü kapanan bu sosyal yarayla yüzleştiriyor, sarsıyor ve düşündürüyor. Toplumun bugün içinde bulunduğu sosyal ve politik konjoktörü de, anlattığı öyküye bir fon olarak kullanmaktan kaçınmıyor. Bir

yandan alabildiğine gerçekçi bir hikayesi olan Pencere diğer yandan bütün öyküyü içsel bir yolculuk olarak "masalçı-gerçekçi" bir yapıyla sahneye aktarıyor. Ray Performans Kolektifi, 2012 yazında Doğu Anadolu ve Doğu Karadeniz bölgelerindeki çocuklarla *Ezilenlerin Tiyatrosu* çalışmalarını gerçekleştirdi. Kolektif, bu çalışmanın ivmesiyle üretken yolculuklarına beraber devam etme kararı alan bir grubun ortak çalışma zemini oldu. Yan yana çıktıkları yolun ilk istasyonu olan Pencere'yle tiyatro üzerinden kurdukları ortak dili, sanatın diğer disiplinlerinde de üretim aracı olarak kullanmayı amaçlıyor. 17-24 Ocak tarihlerinde Ankara Halk Tiyatrosu'nda sahnelenecek oyun hakkında bilgi almak için; Cemre Kutluay: 05326466885 / raytiyatrosu@gmail.com

Kafanızı Kaldırın!

Amatör Astronom - Özgür Cengiz
ozgurcengiz2008@hotmail.com

2012 GÖKSEL OLAYLARI

2012 yılı özellikle yaz ayları, biz gözlemciler için oldukça verimli geçti. Birçok gökssel karşılaşma, tutulma ve olaya sahne olan geçtiğimiz yıl, insanlığın uzay macerası için de yeni bir sayfa oldu. Gezegen yüzeyine inen "Merak" isimli uzay aracıyla, kapı komşumuz Mars'ı daha iyi tanımaya ve anlamaya başladık. İşte 2012 yılından önemli astronomik olay başlıkları:

- 5 Ocak tarihinde dünyamız elips yörüngesi yüzünden güneşe en yakın konuma geldi. 5 Temmuz'da ise güneşe en uzak konuma ulaştı.
- Ocak ayı içerisinde Levy kuyruklu yıldızı yere en yakın konuma geldi.
- Mayıs ayında halkalı güneş tutulması yaşandı.
- Haziran ayında parçalı ay tutulmasının yanı sıra Venüs'ün Güneş'in önünden geçişine ve Jüpiter'in uydumuz tarafından örtülmesine

- tanık olduk. (Jüpiter, temmuz, ağustos, eylül, ekim ve kasım aylarında da uydumuz tarafından örtüldü)
- Temmuz ayında ise bu kez Merkür gezegeni uydumuz tarafından perdelendi.
- 6 Ağustos'ta Nasa'nın insansız uzay aracı Curiosity (Merak), Mars yüzeyine indi.
- 13 Kasım'da Güney Pasifikten izlenebilen Tam güneş tutulması olurken, 27 Kasım'da ise

Bir turu daha bitirdik. Tur derken dünyanın güneş etrafındaki bir turunu kastediyorum. Yok kıyamet mi kopacak, yok gezegenler mi hizalanacak, güneş patlamaları mı olacak sorularıyla geçti 2012'nin son günleri. Siz bu yazıları okuduğunuza göre sorular cevaplanmış demektir. Ama şimdilik bir şey olmaması ileride bu tür tehlikelerin olmayacağı anlamına gelmez. İşte bir kehanet daha size: 2029 ve 2036 yıllarında dünyamıza çok yakın geçecek 99942 Apophis asteroidi. Çarpma ihtimali 250.000'de 1. Bu görece yüksek bir oran diyebiliriz.

Venüs- Satürn kavuşumu yaşandı.
•Yıl boyunca; Quadrantidler (Ocak), Lyrid (Nisan), Eta Aquaridler (Mayıs), Güney Delta Aquaridler (Temmuz- Ağustos), Alpha Capricornidler (Ağustos), Güney ve Kuzey Iota Aquaridler (Ağustos), Draconidler (Ekim), Orionidler (Ekim), Taurid ve Leonidler (Kasım), Geminidler ve Ursidler (Aralık) ismi verilen Meteor yağmuru olayları gerçekleşti.

2013 YILI GÖKSEL OLAY BEKLENTİLERİ

Her yıl olduğu gibi, meteor yağmurları bu yıl da devam edecek. Vakti geldiğinde köşemizden bunlara ilişkin detaylı bilgileri sizlere iletteceğim. Yine gezegen-gezegen karşılaşmaları ve örtülmeler yaşanacak. Yılın ilk parçalı ay tutulması ise 25 Nisan'da bekleniyor. Tam güneş tutulması 2012'deki gibi Güney Pasifikten 10 Mayıs'ta seyredilebilecek. Mayıs ayında ayrıca ülkemizden de seyredilebilecek

ay tutulması bekleniyor. Kasım ayında ise Orta Amerika ve Afrika'dan izlenebilecek bir güneş tutulması daha olacak. Geçtiğimiz ay boyunca gökyüzünün bulutlu ve yağışlı olması dolayısıyla verimli bir gözlem yapacak zaman bulamadım. Umarım yeni yılla birlikte gökyüzümüz daha açık olur. Yeni yılda, kat kat giyisilerle, termosta kahvelerle gözlem yapmak ümidi ve herkese açık bir gökyüzü dileklerimle...

Tokat Gibi

Sevda Öndül

Ankara Devlet Tiyatrosu kuruluşundan bu yana bizleri yerli ve yabancı birçok yeni ve klasikleşmiş oyunla, bu sezonda olduğu gibi, tanıştırmaya, sahne ışıklarıyla buluşturmaya devam ediyor. Bu yapımlardan biri ünlü yazar Stephen King'in sinemaya da uyarlanan *Dolores Claiborne*'u. David Joss Buckley'in sahneye uyarladığı, Sinemis Candemir'in çevirdiği, Hakan Çimenser'in rejisörlüğünü üstlendiği oyun, 15 Aralık Cumartesi günü Şinasi Sahnesinde gerçekleşen prömiyerle Ankaralı seyircilerle buluştu.

Oyunlara gitmeden önce mutlaka konusunu okurum ki, oyunla ilgili fikir sahibi olayım. Bu sefer de öyle yaptım; konu bana ilginç ve gizemli geldi. Ve belki de bu yüzden şaşırtıcı bir dekorun olacağını hayal ettim. Salon açıldığında beklediğim gibi dekor tasarımı göremediğim için biraz hayal kırıklığına uğradığımı söylemeliyim. Oyunun ilk sahnesinde başkarakter Dolores Claiborne ve dedektif Garrett Thibodeau seyredeceğimiz olayların kilit noktasını oluşturmaktadır. Oyun gazetelerde ve haberlerde tanık olduğumuz, ülkemizde birçok kurban veren aile içi şiddeti tüm çıplaklığıyla sunmaktadır. Dolores suçlu bulunduğu gerekçesiyle Thibodeau'yla karşı karşıya gelmiştir. Ve olaylar geçmişten günümüze kadının ağızından açık açık anlatılmaktadır. Taşralı bir kadın olan kendisinden yaşça büyük Joe St. George ile evli olan ve buluş çağındaki kızları Selen'a iyi kötü bir yaşam sürmektedir. Ailesini geçindirmek için Vera Donovan adında varlıklı ve takıntılı bir kadının yanında çalışmaktadır. İkili kimi zaman hır gür içinde yaşamakta, kimi zaman da birbirine destek olmaktadır. Ailenin reisi olan Joe çalışmayan, eşinin kazandığı paraya el koyup kumara yatıran, alkolik ve içtiği zaman karısına şiddet uygulayan baba figürünü oluşturmaktadır. Ailenin tek çocuğu Selen'a annesine ev işlerinde yardım eden, çalışkan bir kızdır. Zamanla giyim tarzını ve eve geliş saatini değiştirir ve bunun altında çirkin bir gerçek yatar. Dolores bu çirkin gerçeği öğrenmesi üzerine Joe ile özel bir günde yüzleşir ve Joe için düşündüğü planı uygular. Dolores her anne gibi kızının üstüne titrer ve kendi babasından bile korumaya çalışmaktadır ve bu sebeple cadılaşır. Daha sonra da yaptıklarını polise anlatacağı. Dolores, yanında çalıştığı Vera'ya öfke ve minnet duymaktadır. Vera hastalandığında onunla ilgilenen yine Dolores olmuştur. Bir gün Vera merdivenlerden inerken düşer ve Dolores'e onunla ailesiyle ilgili

sırrı paylaşır. Vera ondan yapılması zor bir istekte bulunur. Oyun yine başladığı yerde biter.

Oyunla ilgili düşüncelerime gelince: Dekor oyunlarda nadiren görmeye alışık olduğumuz bir biçimde; minimalist tarzdadır. Kostüm seçimlerini başarılı bulduğumu söylemeliyim. Oyunculuklara değinmeden olmaz tabii. Oyunun başkarakteri Dolores Claiborne'u canlandıran *Soğuk Bir Berlin Gecesi* oyununun Katrin'i, Fulya Koçak. Koçak omzundaki yükü başarıyla taşıyor. Joe karakterinde Tolga Tuncer oyundaki rolü gereği başta benim olmak üzere oyunu seyredenlerin "nefretini kazanmıştır". Selen'a'yı oynayan Deniz Gökçe Kayhan rolünün gerektirdiği buluş çağındaki kızı ve onun çektiği acıyı, tüm inandırıcılığı ile bizlere aktarmaktadır. Zor bir kadın olan Vera Donovan'da, Serap Sağlar ve mesleğinin adamı Garrett Thibodeau'da, Tolga Çiftçi rollerini her zaman olduğu gibi başarıyla canlandırmaktadır.

Bu sezon seyrettiğim oyunlar içinde benim için öne çıkan yapımlardan biri olan bu oyunu seyrederken kendinizi her şeye hazırlayın derim, iyi seyirler...

Ayışığında Agora: Müziğin Doğası

Ali Akın Akyol - ayisigindaagora@gmail.com

"...Doğada biliniz ki hiçbir şey yok olmaz, ne bir ses, ne bir söz, ne bir hareket. Çağ ne kadar eski veya yeni olursa olsun bütün bu oluşlar oldukları andaki gibi doğanın içindedir. Bu dalgalanmada, zaman ve mesafe kavramı yoktur. Bugün dünyanın herhangi bir köşesinde söylenen sözü veya eko yapan hareketleri, yine dünyanın herhangi bir köşesinde aynı anda işitmek, dinlemek ve yakalamanın olası olduğunu görüyoruz. Yarın bizi saran doğa öğeleri içinde binlerce yıl önce söylenmiş sözleri, olduğu gibi toplayıp saptamak olanağına elbette varılacaktır. Doğanın bugün sır dolu sinesine gireceği kesin görülen insan zekâsı, beklenen gerçekleri ortaya koyacaktır. Yine bu insan zekâsıdır ki, beklediğimiz sonucu elde etmemiş olmakla beraber, bugünkü araştırmacı zekaları tatmin edecek ve tarihi aydınlatacak yeni yöntemler ve bilimler bulmuştur. İşte Arkeoloji ve Antropoloji, o bilimlerin başında gelir. Tarih bu bilimlerin bulunduğu belgelere dayandıkça kalıcı olur. Tarihi bu belgelere dayanan milletlerdir ki, kendisinin aslını bulur ve tanır..."

Atatürk'ün 1936 yılında Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesinin açılış dersini veren Afet İnan'a; dersin içeriğinin nasıl olması gerektiği hakkında yazdığı notlardan (Kültür Devrimi ve Karşı Devrimi, Ş. G. Erker, 1976) alınan bu anektotta, doğadan başlanıp arkeoloji ve tarih bilimlerine varan yolun betimi oldukça ilginçtir.

Doğanın polifonik sesleri içinde yaşıyoruz. Bir orman gecesini belki bir kamp ortamı içinde yaşayanlar bunun ne derece renkli ve katmanlı olduğunu bilirler. Son birkaç yüzyıldır doğallıktan kopmuş günümüz insanı, içinde evrildiği dağları, ormanları, denizi bir perdenin arkasından seyrederek halde düştüğü bilinç tutulmasının bir yerinde teleskobu ile karanlık evreni seyretmekle de meşgul. Oldukça merak ettiğimiz ortak geçmişimizin seslerini halihazırda duyamıyoruz ama bir gün duyacağımıza eminim. Ya da fizikçiler öyle diyor.

İnsanın kaotik doğanın sesine eklenmişliği acaba doğumu ile aldığı ilk nefes sonrasındaki ağlamaklığı

melodramatik haykırışı mı yoksa doğum öncesinden itibaren uzun süre boyunca kulağında yer eden ritmik kalp sesinden kaynaklı edimsel dümtekliği mi? İnsan doğanın kaotik salınım ve döngüsüne tam buradan mı yakalanıyor acaba? Nedense aklıma burada James Cameron'un "Avatar" filmindeki mavi derili "Na'vi" halkının tanrısal "Eywa" ağacı geliyor.

Ses insanı ne zaman varetti bilinmez ama çağlar boyunca müzik, insan hayatında sesinin tınısı olarak hep var oldu. Mağaralardan saraylara, oradan savaşlara, süreklilik avlarına doğru artan, azalan, bazen susan bazen de akıp çağlayan sesler...

Geçmiş uygarlıkların seslerini duyamasak da maddi kalıntıları yardımıyla görmek mümkün. 20-30 bin yıl öncesinde, mağara duvar resimlerine av sahnelerinde konu olan insanların donuk imgeler olmadıkları herhalde malumunuz. Ritüel hale gelen yansımalarıyla birlikte geçirilen o anlar paylaşılmış, çalgılar eşliğinde sürekli canlandırılmış olmalıdır. Birilerinin sesinin diğerlerinden daha güzel olduğu için şarkıcı, birilerinin de tercih edilen sesleri aletlerle daha iyi aktarabildiği için de müzisyen olması da kuvvetle muhtemeldir.

Anadolu'da müziğin tarihini (görebildiğimiz haliyle) Hattili ustaların Alacahöyük kent girişinde bulunan sazlı-sözlü, cambazlı bir şenlik haliyle betimledikleri duvar kabartmalarından başlatmak gerektir. Hititlerde ise görsel ve yazılı malzemelerin (resim/çivi yazılı tabletler ve kabartmalar) bolluğu, bize o dünyanın hak ettiği tüm ihtişamı ilk defa sunuyor. Bir inandık vazosu var ki muhteşem. Bayram ve bahar şenliği (Purulliya) törenlerinde, tören mekanları ve tapınaklarda, mekanlara giriş-çıkışlarda, tanrı heykelticiklerinin bir yerden başka bir yere taşınmasında hep müzik çalınırdı. Müzisyenler kralın arkasında ve önünde şarkılar söyleyip dans ederek ona eşlik ederlerdi. Yüksek rütbeli rahibeler ve hatta kraliçelerin bile bu törenlerde dans ettiği biliniyor (Eski Önasya ve Mısır'da Müzik, Belkis Dinçol; 2003). Hititlerin ikinci başkenti Şapinuva'dan ele geçen bir tabletten aktarıldığı şekliyle, iki savaşçı tarafından söylenen bir şarkı; "Nesas vaspus, Nesas vaspus tiya-mmu tiya

(Nesa giysileri, Nesa giysileri bağla beni bağla!)
nu-mmu annas-mas katta arnut tiya-mmu tiya
(Götür beni annemin yanına, bağla beni bağla!)
nu-mmu uvas-mas katta arnut tiya-mmu tiya
(Götür beni oğullarımın yanına, bağla beni bağla!)"

Hititlerden sonra Geç Hititlerin müzikle şenlendirdikleri ziyafet sahnelerini taş kabartmalarından, Van Gölü çevresine yerleşen Urartularınkini ise ele geçen bronz bir kemer parçasından takip edebiliyoruz. Friglerin ise eşek kulakları ile ünlü Midas'ı var. Güzel sanatların tanrısı Apollon'un lirinden çıkan tanrısal müziği iyi anlayamadığı için kulakları eşek kulaklarına çevrilen Midas'ın, Hermes'in esin perilerinin trajik mitolojik öyküsü çarpıcıdır. Eski Yunan Midas'a olan borcunu Herodot ile öder. Bodrumlu hemşerimiz Herodot, zamanının bilinen tarihini, eseri Historia'sında aktarıırken eserin her bölümüne güzel sanatları simgeleyen dokuz kız kardeş olan esin tanrıçalarının (müzelerin) isimlerini verir: Kalliope, "destan şairi ya da lirik şiir"; Klio, "tarih"; Polhymnia, "pantomim"; Euterpe, "flüt"; Terpsikhore, "dans"; Erato, "korolu şiir"; Melpomene, "tragedya"; Thalia, "komedyayı" ve; Urania da, "gökbilimi"ni simgeler.

Sözü günümüzle bağlamak yeğdir. Artık sanatın her dalında konusu müzik olan ürünler var. Sempozyumlar, hatta eski müzik aletlerini o zamanın teknikleriyle üreten ustalar, üniversitelerde tezler ve projeler bile var. Paylaşmaya değer bulduğum bir başka konu da bir televizyon programı. Programlar arasında gezinirken TRT Müzik'te Bülent Özveren'in sunduğu "Yasaklı Şarkılar" programına tesadüfen tanık oldum. Programın konukları Arif Sağ ve Iskender Doğan, 80'li yıllara ait bazı şarkılarının ve türkülerinin yasaklanma gerekçelerini bir yandan anlatırken diğer yandan da yine aynı kurumda ama bu sefer şarkılarını bizzat sunarak o günleri yadettiler. Cumhuriyetin ilk yıllarında da halk müziğimizi yerine klasik Türk ya da senfonik Batı müziğini daha çok dinlememiz gerekiyordu. Bu konuda bile kraldan çok kralcı olanlara ayrıca selam ederek, tarihte değil tarihle kalın dostlar diyorum.

Dostluğun Birlikteliğin Yaşandığı Tek Yer

Doğaç Mirza

Son birkaç yılın en sansasyonel olayı geldi ve geçti kıyamet kopmadı, Şirince'ye kaçanlar parayı bölge esnafında bırakıp rutin hayatlarına döndü ve 366 günlük koca bir yıl daha sona erdi, yenisi bu aybaşıda geldi. Herkesin yeni yılda yaşamdan mutlaka beklentileri vardır. Solfasol'un en genç üyesi olarak benim de gazete adına öğrenci okurlarımızdan bir beklentim var.

Sokağa çıkıp etrafa bakacak olursak kentin müdavimlerinin lise çağındaki öğrenciler olduğunu görürüz. Gazetenin 15. Sayısında (Temmuz 2012) dokuzuncu sayfada yer alan Türkiye'nin Haziranı başlıklı yazımda da vurguladığım gibi ülkemizin kaçınılmaz bir gerçeği olan üniversite sınavı var. Bu gerçek neticesinde okullardaki yetersiz öğretim nedeniyle hemen hemen her lise çağındaki öğrenci için dershaneye gitmek ya da özel ders almak kaçınılmaz oluyor. Hafta sonlarını ve hafta içi okul sonrası vakitleri dolduran bu ek eğitim nedeniyle gençliğin en hareketli çağları sıralarda geçiyor. Bu olumsuz durum karşısında üniversite sınavı hazırlık evresi boyunca "üniversiteye geçince rahatsın, bu sene her şeyi bırak derslere odaklan." Kalıbı dayatılarak neredeyse tüm yeteneklerimiz

ve ilgilerimizi kapsayan sosyal, kültürel, siyasi ve benzeri işlerden feragat edip bunları üniversiteye bırakmamız öğütleniyor. Kim bunu söylüyorsa belli ölçüde haklı fakat körü körüne ezberleyerek çoktan seçmeli soruları cevaplamaya yönelik bir sisteme tabi tutulmamız yüzünden sorgulamayan, üretemeyen, farklı bakamayan, önüne seçenek sunulmayınca ne yapacağını bilemeyen bir toplum olup çıktık.

Dershanelere gidip gelirken tüm öğrenci arkadaşlarımdan kafalarını kaldırıp toplumun yapısını, ticarethanelerin işleyişini, her gün yanından gelip geçtiğimiz mimari yapılarda neler olduğunu incelemeye; eylemsizlikleri ya da eylemleri, yapılanları ve yapılmayanları, artıları ya da eksileri, orada çalışanı ya da sadece gelip geçeni, trafikte küfürleşeni ya da ağız dolusu gülüşeni ile kentte neler olduğuna daha dikkatli bakmaya; Ankara ve Ankaralı'nın Gayriresmi Gazetesi Solfasol'e yazmaya davet ediyorum.

Ben başlayım. Sakarya Caddesindeki şu günlerde kente bakan yüzü yenilenen SSK İş hanındaki bu eski yazıyı kim fark etti ?

Ehli zevkin zevkini
Ne tazeler?
Mahir elden taze pipmiş
GÜL kahvesi tazeler

Hanım sesi bülbül sesi
Emsalsizdir GÜL kahvesi
Neden güzel GÜL kahvesi
Atadan oğula tecrübesi

ANKARA'NIN EN ESKİ KURUKAHVECİSİ

Gül Kahve®

KURULUS
İSTANBUL : 1890
ANKARA : 1922

Ankara'da Kahve Bizim İşimiz.

Hacı Bayram Caddesi No: 4
Tel: [312] 311 41 73 -310 70 71
online siparişleriniz için: www.gulkahve.com

Ocak Katledilen Gazetecilerin Ayıdır

"Bir bebekten bir katil yaratan karanlığı sorgulamadan hiçbir şey yapılmaz kardeşlerim." *Rakel Dink*

Uğur Mumcu, 24 Ocak 1993'te evinin önünde arabasına koyulan bomba ile öldürüldü. Metin Göktepe, 8 Ocak 1996'da haber peşindeyken gözaltına alındı ve gözaltında dövülerek öldürüldü.

Hrant Dink, 19 Ocak 2007'de genel yayın yönetmenliğini yaptığı gazetesi Agos'un önünde sırtından vurularak öldürüldü.

Anılarının önünde saygı ile eğiliyoruz.

Gazete Solfasol

	Büyük Tiyatro	Cüneyt Gökçer Sahnesi	Şişli Sahnesi	Küçük Tiyatro	Akın Sahnesi	Altındağ Tiyatrosu	İrfan Şahinbaş Sahnesi	Stüdyo Sahne	Oda Tiyatrosu
01 Salı									01
02 Çarşamba		HÜRREM SULTAN	DOLORES CLAIBORNE	BEN ÖDÜYORUM	33 VARYASYON	SİNEK KADAR KOCAM OLSUN BAĞIMDA BULLUNUSUN	CESARET ANA VE ÇOCUKLARI		EURIDICE'NİN ELLERİ
03 Perşembe		HÜRREM SULTAN	DOLORES CLAIBORNE	BEN ÖDÜYORUM	33 VARYASYON	SİNEK KADAR KOCAM OLSUN BAĞIMDA BULLUNUSUN	CESARET ANA VE ÇOCUKLARI		EURIDICE'NİN ELLERİ
04 Cuma	KERBELÂ	HÜRREM SULTAN	DOLORES CLAIBORNE	BEN ÖDÜYORUM	33 VARYASYON	SİNEK KADAR KOCAM OLSUN BAĞIMDA BULLUNUSUN		JERRY VE TOM	EURIDICE'NİN ELLERİ
05 Cumartesi (M)		HÜRREM SULTAN	DOLORES CLAIBORNE	BEN ÖDÜYORUM	33 VARYASYON	SİNEK KADAR KOCAM OLSUN BAĞIMDA BULLUNUSUN	CESARET ANA VE ÇOCUKLARI		EURIDICE'NİN ELLERİ
05 Cumartesi (S)		HÜRREM SULTAN	DOLORES CLAIBORNE	BEN ÖDÜYORUM	33 VARYASYON	SİNEK KADAR KOCAM OLSUN BAĞIMDA BULLUNUSUN			EURIDICE'NİN ELLERİ
06 Pazar (M)									06
06 Pazar (M)	KERBELÂ	HÜRREM SULTAN		BEN ÖDÜYORUM				JERRY VE TOM	06
07 Pazartesi									07
08 Salı	HÜRREM SULTAN	FOSFORLU CEVRİYE	YASTIK ADAM	VENEDİK TACİRİ	33 VARYASYON	YOSUNLAR		JERRY VE TOM	KREM KAMEL
09 Çarşamba		FOSFORLU CEVRİYE	YASTIK ADAM	VENEDİK TACİRİ	33 VARYASYON	YOSUNLAR	CESARET ANA VE ÇOCUKLARI		KREM KAMEL
10 Perşembe		FOSFORLU CEVRİYE	YASTIK ADAM	VENEDİK TACİRİ	33 VARYASYON	YOSUNLAR	CESARET ANA VE ÇOCUKLARI		KREM KAMEL
11 Cuma	HÜRREM SULTAN	FOSFORLU CEVRİYE	YASTIK ADAM	VENEDİK TACİRİ	33 VARYASYON	YOSUNLAR		JERRY VE TOM	KREM KAMEL
12 Cumartesi (M)		FOSFORLU CEVRİYE	YASTIK ADAM	VENEDİK TACİRİ	33 VARYASYON	YOSUNLAR	CESARET ANA VE ÇOCUKLARI		12
12 Cumartesi (S)		FOSFORLU CEVRİYE	YASTIK ADAM	VENEDİK TACİRİ	33 VARYASYON	YOSUNLAR			KREM KAMEL
13 Pazar (M)									13
13 Pazar (M)	HÜRREM SULTAN		YASTIK ADAM			YOSUNLAR		JERRY VE TOM	13
14 Pazartesi									14
15 Salı	AŞK HASTASI	FOSFORLU CEVRİYE	*TAHSİS	BEN ÖDÜYORUM	BİR DELİNİN HATIRA DEFTERİ	*KEÇİLER ADASI		BİR KAHVE MOLASI - KARINÇALAR	HÜZZAM
16 Çarşamba		FOSFORLU CEVRİYE	TAHSİS	BEN ÖDÜYORUM	BİR DELİNİN HATIRA DEFTERİ	KEÇİLER ADASI	CESARET ANA VE ÇOCUKLARI		HÜZZAM
17 Perşembe		FOSFORLU CEVRİYE	TAHSİS	BEN ÖDÜYORUM	BİR DELİNİN HATIRA DEFTERİ	KEÇİLER ADASI	CESARET ANA VE ÇOCUKLARI		HÜZZAM
18 Cuma	AŞK HASTASI	FOSFORLU CEVRİYE	TAHSİS	BEN ÖDÜYORUM	BİR DELİNİN HATIRA DEFTERİ	KEÇİLER ADASI		BİR KAHVE MOLASI - KARINÇALAR	HÜZZAM
19 Cumartesi (M)		FOSFORLU CEVRİYE	TAHSİS	BEN ÖDÜYORUM		KEÇİLER ADASI	CESARET ANA VE ÇOCUKLARI		19
19 Cumartesi (S)		FOSFORLU CEVRİYE	TAHSİS	BEN ÖDÜYORUM	BİR DELİNİN HATIRA DEFTERİ	KEÇİLER ADASI			HÜZZAM
20 Pazar (M)									20
20 Pazar (M)	AŞK HASTASI	FOSFORLU CEVRİYE	TAHSİS			KEÇİLER ADASI		BİR KAHVE MOLASI - KARINÇALAR	20
21 Pazartesi			SUNAY AKIN ANLATIYOR	*TAHSİS					21
22 Salı	KERBELÂ	*TAHSİS	DOLORES CLAIBORNE	**BEN FEUERBACH	NİZAM HİKMETİN "MEMLEKETİMDEN İNGİN MANZARALARI"NDAN ÖZBİR TABLO	KIŞ GELMEDEN		BİR KAHVE MOLASI - KARINÇALAR	DÖNÜLMEZAKŞAMIN UFKUNDAYIZ
23 Çarşamba		TAHSİS	DOLORES CLAIBORNE	BEN FEUERBACH	BİR DELİNİN HATIRA DEFTERİ	KIŞ GELMEDEN	YASTIK ADAM		DÖNÜLMEZAKŞAMIN UFKUNDAYIZ
24 Perşembe		TAHSİS	DOLORES CLAIBORNE	BEN FEUERBACH	BİR DELİNİN HATIRA DEFTERİ	KIŞ GELMEDEN	YASTIK ADAM		DÖNÜLMEZAKŞAMIN UFKUNDAYIZ
25 Cuma	KERBELÂ	TAHSİS	DOLORES CLAIBORNE	BEN FEUERBACH	BİR DELİNİN HATIRA DEFTERİ	KIŞ GELMEDEN		BİR KAHVE MOLASI - KARINÇALAR	25
26 Cumartesi (M)		TAHSİS	DOLORES CLAIBORNE	BEN FEUERBACH		KIŞ GELMEDEN			26
26 Cumartesi (S)		TAHSİS	DOLORES CLAIBORNE	BEN FEUERBACH	NİZAM HİKMETİN "MEMLEKETİMDEN İNGİN MANZARALARI"NDAN ÖZBİR TABLO	KIŞ GELMEDEN	YASTIK ADAM		DÖNÜLMEZAKŞAMIN UFKUNDAYIZ
27 Pazar (M)									27
27 Pazar (M)	KERBELÂ	TAHSİS		BEN FEUERBACH				BİR KAHVE MOLASI - KARINÇALAR	27
28 Pazartesi			**TAHSİS						28
29 Salı	HÜRREM SULTAN	CYRANO DE BERGERAC	YASTIK ADAM	SOĞUK BİR BERLİN GECESİ	33 VARYASYON	BİR HİLAL UĞRUNA		JERRY VE TOM	EURIDICE'NİN ELLERİ
30 Çarşamba		CYRANO DE BERGERAC	YASTIK ADAM	SOĞUK BİR BERLİN GECESİ	33 VARYASYON	BİR HİLAL UĞRUNA	CESARET ANA VE ÇOCUKLARI		EURIDICE'NİN ELLERİ
31 Perşembe		CYRANO DE BERGERAC	YASTIK ADAM	SOĞUK BİR BERLİN GECESİ	33 VARYASYON	BİR HİLAL UĞRUNA	CESARET ANA VE ÇOCUKLARI		EURIDICE'NİN ELLERİ

SOLFASOL'u Nerede Bulabilirsiniz?

Ankara Satış Noktaları:

Ada Kitabevi (Gordion AVM), Anadolu Kitabevi (Tunalı Hilmi Önal Pasajı), Aşyan Kitabevi (Bayındır Sok. Adil Han Kızılay), Bahar Kitabevi (Karanfil Sok. Birlik Pasajı), Dost Kitabevi (Konur Sokak), Devr-i Alem Sahaf (Tunalıhilmi Cad. Kuşulu Pasajı), Evrensel Kitabevi, Gülten Kitabevi (Karanfil Sok. Birlik Pasajı), Güven Kitabevi (Bahçelievler 7 Cad. 32. Sok.), İmge Kitabevi (Konur Sok.), Leman Kültür Konur Sokak, Leylim Kitap (Esat Cad. Pamuk Pasajı), Nazım Hükmet Kültür Merkezi, ODTÜ Öykücü Kitabevi (ODTÜ Çarşısı), ODTÜ Mimarlık Fakültesi Kirtasiye, Oku-yorum Kitabevi (Konutkent 1 Çarşısı), Orhun Kitabevi (Tunalıhilmi Cad. Tunalı Pasajı), Turhan Kitabevi (Konur Sok.).

İstanbul Satış Noktaları:

Mephisto Kitabevi: (Beyoğlu & Kadıköy Şubeleri)
Parmakizi Kitabevi (Kadıköy Akmar Pasajı No: 70/25)
Semerkand Kitabevi (Beyoğlu Süslü Saksı Sok.No: 5)
Solfasol Mekânları:
Solfasol'u okuyabileceğiniz mekânlar da var!
AST, Beyoğlu Cafe, Cafe Lins, ÇSM, EskiYeni, Nefes, Ortadünya, Şirin Çay Evi Ulus
AltKat Çarşısı, Mülkiye, Roxanne Cafe, Arkadaş Kafe Hamamönü, Tayfa Kitapkafe, Tenedos, Sarkaç Cafe ve Sakal'da, ayrıca Siyasal Kirtasiye, İHD, Ahlatlıbel, Lozanpark, Büyülfener Sinemaları, ODTÜ Sunshine'da; Kaleye yolunuz düşerse Kirit Kafede (Koyunpazarı Sokak No:60), Çarşı'da (Ayrancı Ali Dede Sokak) Solfasol bulabilirsiniz.

Ocak'ta Ankara

4 Ocak

Konser, Pili Bebek, Jolly Joker, Kızılırmak Sokak No:14 Kızılay, 22.00
CSO Konseri, Şef Erol ERDİNÇ, DJELO JUSIC, "Srebrenica Cehennemi Oratoryosu", MEB Şura Salonu, Beşevler, 20.00

5 Ocak

Yeni Yıl Konseri, Orkestra Şefi: Bujor Hoinic, Koreografi: Mehmet Balkan, Devlet Opera ve Balesi, Atatürk Bulvarı, No: 20 Opera

7 Ocak

Modern Dans, "Arda Boyları", Modern Dans Topluluğu, Müzik, Beste ve Düzenleme: Arda Erdem, İsmail Sezen, Koreograf: Özgür Adam İnanc, Libretto: Ayşegül Çelik, Devlet Opera ve Balesi, Atatürk Bulvarı, No: 20 Opera

10 Ocak

Konser, Bülent Ortaçgil, IF Performance Hall Tunus Caddesi 14/A, saat: 00.00

10-11 Ocak

CSO Konseri, Şef Raoul GRUNEIS, SOLİST : MAURICE STEGER "Blok Flüt"
DANIELE CAMINITI "Lavta", MAURO VALLI "Barok Çello", CSO Konser Salonu, Talatpaşa Bulvarı, No:38, Opera, 20.00

16 Ocak

Modern Dans, "Arda Boyları", Modern Dans Topluluğu, Müzik, Beste ve Düzenleme: Arda Erdem, İsmail Sezen, Koreograf: Özgür Adam İnanc, Libretto: Ayşegül Çelik, Devlet Opera ve Balesi, Atatürk Bulvarı, No: 20 Opera

17 Ocak

Konser, Demir Demirkan, Jolly joker, Kızılırmak Sokak, Kızılay, 21.00

18 Ocak

Konser, Athena, Jolly joker, Kızılırmak Sokak, Kızılay, 22.00

17-18 Ocak

CSO Konseri, DEVLET ÇOKSESİLİ KOROSU ve ÇOCUK KOROSU, Koro Şefi: Cem'i Can Delioorman, Çocuk Korosu Şefi: Ahter Destan, ŞEF : ANTONIN PIROLLI, SOLİSTLER : GÖRKEM EZGİ YILDIRIM "Soprano", DAMIAN GANCLARSKI "Kontra Tenor" ERALP KIYICI 'Bariton', PROGRAM: CARLL ORFF "Carmina Burana", CSO Konser Salonu, Talatpaşa Bulvarı, No:38, Opera, saat: 20.00

24-31 Ocak

Etkinlik, UMAG ve 50'den fazla sivil toplum örgütünün katkılarıyla hazırlanan "Adalet ve Demokrasi Haftası" 24 Ocak'ta başlıyor. Bu yıl 20. Kez düzenlenecek olan hafta, Mumcu'nun öldürüldüğü 24 Ocak tarihinden, Muammer Aksoy'un öldürüldüğü 31 Ocak tarihine bağlanacak. Hafta boyunca düzenlenecek sergi, söyleşi, konferans, belgesel film gösterimleri, konser ve dinletiler Çankaya Belediyesi Çağdaş Sanatlar Merkezinde...

26 Ocak

BSO Konseri, Şef: Işın Metin, Piyanos: H.J. Lim, Program: R. Wagner | Tristan ve Isolde: Prelüt, L. van Beethoven | Piyanos Konçertosu No.3, Do minör, Op.37, L. van Beethoven | Senfoni No.4, Si bemol majör, Op.60, Bilkent Konser Salonu, 20.00

20 Kasım - 11 Ocak

Sergi, Ağaç, Aida Arghavanian, Atlas Sanat Galerisi, Cinnah Caddesi No:19/1, Çankaya

7 Aralık-5 Ocak

Sergi, Elvan Alpay, Galeri Nev, Gezegen Sokak, No:5 Gaziosmanpaşa

14 Aralık-6 Ocak

Sergi, Kitschen Güncel Sanat inisiyatifi'nden 'Whatever I'm not an artist', Torun, Ballıbaşa Sokak, Küçüksak

11 Ocak-9 Şubat

Sergi, Galeri Nev, Roland Topor, Gezegen Sokak, No:5 Gaziosmanpaşa

11 Ocak-13 Şubat

Sergi, Galeri Siyah Beyaz, Ali Kotan, Kavaklıdere Sokak, 3/1-2, Kavaklıdere

AFSAD

(Bestekar Sokak No: 28/21 Kavaklıdere) www.afsad.org.tr

AST

(İzmir Cad. İhlamur Sokak, No:7, Kızılay) www.ast.com.tr

1-2-7-8-9-14-15-16-21-22-23-28-29-30 Ocak, Akademi AST
4-5-11-12-19-25-26 Ocak, Selamün Kavlen Karakolu
18 Ocak, Giderayak
6-13-20-27 Ocak, Zübük

CERMODERN

(Altınsoy Caddesi, No: 3 Sıhhiye) www.cermodern.org
16 Ekim-03 Ocak, Van Gogh Alive, Dijital Sanat Sergisi

ESKİYENİ

(Sakarya Caddesi, İnkılap Sokak 6/A) www.eskiyenibar.com

Her Çarşamba, Konser, Big Bang, 23.00

KA FOTOĞRAF GELİŞTİRME ATÖLYESİ

(Güneş Sokak, 17/5 Çankaya) www.kaatolye.com

12 Ocak, Fazlı Öztürk ile 1 Fotoğraf Atölyesi : Baykuşun 1 Gecesi

19 Ocak, Yalçın Savuran ile Filmlerdeki Fotoğraf Kareleri, - Jim Jarmush (Amerika) // Stranger than Paradise (1984), Down By Law (1986), Mystery Train (1989), Dead Man (1995)

4 Aralık, Söyleşi, Ali Saltan, Nehrin Öteki Yakası, 19.30
21 Aralık, Fotoğrafçı Okumaları, Sally Mann

NEFES

(Sakarya Caddesi, Üst geçit ayağı, Kızılay) www.nefesbar.com

Her Cuma ve Cumartesi, Murat Meriç ile Eski45likler

ORTA DÜNYA

(Kızılırmak Sokak, No:35/3, Kızılay)

Her Cuma, Behzat Ç. Gösterimleri, 22.30

PAB (Perşembe Akşamı Bisikletçileri, Ankara)

Her Perşembe, Güvenpark, 19.30

TAYFA kitapkafe

(Selanik Caddesi 82/32 Kızılay) www.tayfa.com.tr

Her Pazartesi (7-14-21-28 Ocak), Tayfa Sinema Günleri, Edebiyat Uyarlamaları, 19.30

Her Cuma (4-11-18-25 Ocak), Tiyatro Performans, Kadın Oyunları, Başak Demiral, 19.00

Cumartesileri, Permakültür Buluşmaları, 14.00

Odtü Sosyoloji Günleri (11-12-13 Mart 2013)

Her sene ayrı bir üst başlık etrafında yapılan ve 11-12-13 Mart 2013 tarihlerinde 9'uncusu düzenlenecek olan Geleneksel ODTÜ Sosyoloji Günleri'nin bu seferki üst başlığı "medya". Öncelikli olarak öğrenci sunumlarına yer verilen etkinlikte "medya" üst başlığı ile ilişkili sunum ya da atölye yapmak isteyenler sunum ya da atölye özetlerini 15 Ocak 2013 tarihine kadar odtusosyolojitolulugu@gmail.com adresine gönderebilir. ODTÜ Sosyoloji Topluluğu, Ankara dışından gelecek katılımcıların yol masraflarını karşılayamıyor olsa da bağlı buldukları kurumdan ödenek ya da izin almalarına yardımcı olabilmek adına etkinliğe katıldıklarına dair bir faks çekebiliyor. Tamamen amatör bir öğrenci etkinliği olan ODTÜ Sosyoloji Günleri sunum ve atölyelerinizi bekliyor. /Solfasol

SOLFASOL

Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi
Ocak 2013
21. Sayı
Ayda Bir Yayınlanır.

Editörler

Mehmet Onur Yılmaz,
Tanju Gündüzalp

Gönüllü Alan Editörleri:

Haber: Aydın Bodur
Kültür-Sanat: Sibel Durak

Spor: Kübra Ceviz
Web Sayfası: Onur Mat

Yayına Hazırlayanlar

A. Şebnem Soysal, Akın Atauz,
Aktan Acar, Aydan Çelik, Ayhan
Çelik, Besim C. Zırh, Birol Özdemir,
Cemre Kutluay, Demet Gülçelik,
Deniz Enli, Doğan Mirza, Ebru

Baysal, Efekan Tan, Emrah Kırımsoy,
Emre B. Altınok, Enver Arcaç, Eren
Aksoyoğlu, Ezgi Koman, Funda
Şenol Cantek, Gözdem Üner Tubay,
M. İhsan Doğan, Mehmet Öz, Mert
Renkmen, Murat Dirican, Nermin

Atılkan, Nur Yılmazlar, Olcay Koşan,
Onur Bolat, Özge Altınyayla, Özgür
Ceren Can, Özgür Yalçın, Özsel
Beleli, S. Erdem Türközü, Selda
Bancı, Selda Tuncer, Sümeyra
Ertürk, Şehnaz Azcan, Tuğba
Dirican, Umut Güner, Umut Koşan,
Vedat Gün

Katkı Verenler

A. Akın Akyol, Ahmet Çinici, Alper
Fidaner, Alper Şen, Anıl Ilgaz,
Asena Ayhan, Aydan Balamir, Ayşe
Uslu, Ayşegül Çelik, Barkın Sinan,
Berkay Erdaş, Burcu Öztürk, Can
Mengilibörü, Canberk Güner, Celal
Musaoğlu, Ceyhan Temürcü, Cuma
Hikmet, Dijle Kılınç, Dilem Koçak,
Duygu Bostancı, Eloise Dhuy,
Erhan Akça, Ezgi Tuncel, Faruk
Şahin, Fatma Korkut, Ferdan Ergut,
Fethi Yıldırım, Gökçe Tahincioğlu,
Gülistan Aydoğdu, İbrahim E.
Celal, İlke Dündar, Kazım Şahin,
Mahir Ünsal Eriş, Maksut Uzun, M.
Ali Çetinkaya, M. Atakan Foça, M.
Emin Boyacıoğlu, Mehmet Zeki,
Metin Solmaz, Mithat Sancar, Murat
Ayvaz, Murat Meriç, Murat Sevinç,
Murat Tangal, Müge Yıldırım, Necati
Koçak, Nihal Poyraz Temürcü, Ozan
Küçükusta, Özgür Cengiz, Özgür
Duman, Özhan Değirmencioğlu,
Özlem Mengilibörü, Petek Çiftçi,
Rabia Ç. Çavdar, Remzi Altunpolat,
Ruşen Ö. Özcan, Sebatî Ladikli, Sefa
Köksal, Selcan Kula, Selçuk Atalay,
Serap Günay, Sevdâ Öndül, Sevinç
Başköy, Sinan Yusufoglu, Sine Çelik,
T. Tolga Özçelik, Ufuk Altınay, Yaşar
Seyman, Yılmaz Angay, Zeynep Ö.
Yılmaz, Zeynep Yağmur

Teşekkürler

Çiğdemir Derneği, Dicle Tuba
Kılıç, Doğa Derneği, Döne Otyam,
Esmeray, Halil İbrahim Dinçdağ,
Kaos GL, Mehmet Can, Melih
Özbek, Nurcan Aktay, Riyat Gül,
Sibel Köse, Yarım Elma Kirtasiye,
Logo Tasarım
Aydan Çelik

Tasarım ve Uygulama

Çağrı Ürünay
Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri
Müdürü
Mehmet Onur Yılmaz

Yayın İdare Merkezi
Kavaklıdere Mah. Tunalıhilmi Cad.
No:54 Kat:4 Daire: 8
06660 Kavaklıdere / ANKARA
Tel - Faks: 0 312 437 76 41
bilgi@gazetesolfasol.com

Abonelik İcin
www.gazetesolfasol.com
abone@gazetesolfasol.com
0 536 956 64 26
0 533 653 32 75

İstanbul Temsilcisi

Alper Şen
İstiklal Cad. 116 Danışman Geçidi
Han Çıkmazı Sok. No: 1
Beyoğlu - İstanbul:
Tel: 0 537 683 94 70

Basım Yeri

Mattek Matbaacılık
Bas. Yay. Tan. San. Tic. Ltd. Şti.
Ağaç İşleri San.Sit. 1354.Cd (21.Cd)
1362.Sk (601.Sk) No:35
İvedik/Ankara

Tel: (0312) 433 23 10
Fax: (0312) 434 03 56
mattekmabaa@yahoo.com.tr

Basım Tarihi

30.11.2012
ISSN: 1301-8655
Yerel Süreli Yayın
4.000 Adet Basılmıştır

Etibank Binası

Etibank binası, Ankara'nın modern mimari örneklerine, savaş sonrası dönemde (1950'li yıllarda) yapılan ilk katkılardan biridir. Yenişehir'i ve kentin güneye doğru gelişmesini desteklemektedir. Değişmiş olan modernlik anlayışını bütünüyle yansıtan özellikleri vardır. Büyük kitlenin taşıdığı bütünlük ve oldukça ritmik cephe düzenlemesiyle, çok sade ve geometrik hatlardan oluşturulmuş, parçalı olmayan kitle anlayışı, açık renkli, parlak ve kaygan bir cam etkisi yaratan küçük parçalı seramik yüzey, Ankara'daki bu büyüklükteki bir kamu yapısı için bir ilkti. Sağlık Bakanlığı'nın 1920'lerin son yıllarından gelmiş olan modernizmine, yeni ve farklı bir katkı anlayışını yansıtıyor ve kentin gelişmesine yeni bir soluk getiriyordu.

Bina, 1950'li yıllarda tamamlandığında ve hizmete açıldığında, içindeki zengin Bedri Rahmi seramik panolarıyla (bunlardan biri dışarıdan geçenlerin izlemesine sunulmuştu) yeni mimari kavramlarla birlikte, kente bir sanat eseri armağanı gibiydi. /solfasol

Uğur Mumcu'nun baba tarafından dedesi, Balkan Savaşı gazisi emekli bir yüzbaşısıdır. Mumcu ailesi Ankara'nın **Solfasol Köyü**'nden geliyor. (*) Uğur Mumcu bunun için "Tamam" diyor, "İşte solculuğumun kaynağı!"

Biz Solfasol ailesi, öldürülüşünün 20. yılında, Uğur Mumcu'yu saygıyla anıyoruz. (*) **Toplum ve İnsanlar, Sayı:4, Haziran 1983**

Bu Okulda Boykot Var!

Canberk Gürer

Ankara Üniversitesi, 2008 yılında hazırlık öğrencilerinin yabancı dil eğitimlerini Gölbaşı Kampüsü'nde sürdürme kararı aldı. 2008 – 2009 eğitim dönemine kadar Tandoğan Kampüsü'nde yürütülen yabancı dil eğitimi bu tarihten itibaren Gölbaşı'ndaki Yabancı Diller Yüksekokulu'nda yürütülmeye başlandı. Ankara Üniversitesi'nin çeşitli fakülte ve yüksekokullarının taşınması ile oluşturulması planlanan Gölbaşı Kampüsü'nün ilk sakinleri böylece hazırlık öğrencileri oldu. Geçen dört sene içerisinde ise, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu dışında herhangi bir fakülte ya da yüksekokul Gölbaşı Kampüsü'ne taşınmadı.

2008 yılından bu yana, üniversite kampüsü olamamış bir kampüste eğitimlerini sürdürmeye çalışan

öğrencilerin ulaşım, barınma ve beslenme gibi sorunları çözülemedi. Eğitimlerini Gölbaşı'nda sürdüren öğrenciler hali hazırda aylık ücret ödeyerek yararlandıkları servisler ile ulaşım problemlerini çözmeye çalışmaktalar. Ücretli servisler dışındaki alternatif ise Büyükşehir Belediyesi'nin son hizmeti metrobüs(!). Beslenme konusunun çözümü için ise iki alternatif mevcut. Kampüs yemekhanesi ve yüksekokul kantini.

Yemekhane dışında alternatif bulunmayan kantinin, fiyatlarının çok yüksek olması, hazırlık öğrencilerini kantin işletmecisine karşı biraraya getirdi. Sınıf temsilcilerinin katıldığı bir toplantıda alınan karar ile 20 Aralık itibarıyla Yabancı Diller Yüksekokulu'nda kantin boykotu başlatıldı. Boykotun üçüncü

gününden itibaren kurulan bir standda öğrencilerin su, çay, poğaç gibi ihtiyaçları gönüllü katılımlar ile sağlanmaya başlandı. Öğrenciler ile kantin işletmecisi ile yapılan ilk görüşmeden ise sonuç çıkmadı. Öğrenciler talep edilen fiyatlar kabul edilene kadar boykotu sürdürmekte ısrarcılar. Katılımın yoğun olduğu boykot karşısında işletmecinin geri adım atmaması durumunda ise Gölbaşı'nda uzunca bir süre kantin boykotu devam edeceği benziyor.

Yılın ilk festivali: Pembe Hayat KuirFest

Derleyen: B. Erdaş

Pembe Hayat Derneği'nin düzenlediği **2. KuirFest** 17-24 Ocak 2013 tarihlerinde Ankara'da gerçekleşecek. Ödüllü LGBT temalı filmleri, kuir teoriiye masaya yatırarak etkinlikleri ve drag şovlara sahne olacak partileriyle KuirFest, soğuk Ankara kışına gökkuşağını yerleştirecek.

Pembe Hayat Lezbiyen, Gey, Biseksüel ve Trans (LGBT) Dayanışma Derneği'nin düzenlediği 2. KuirFest, 17-24 Ocak 2013 tarihleri arasında Ankara'da yapılacak. LGBT hakları mücadelesine sanat aracılığıyla ifade alanları yaratmayı amaçlayan festival, Türkiye ve dünya sinemasından LGBT temalı filmlerin yanı sıra, kuir teoriiye tartışmaya açacak paneller ve sıradışı partileriyle Ankara kışına renk katmaya hazırlanıyor.

Gösterimlerin Kızılay Büyüğü Fener Sineması ve Goethe Enstitüsü'nde yapılacağı KuirFest'te bilet fiyatları **öğrenci 7 TL, tam 10 TL**. Biletler 7 Ocak'tan itibaren Büyüğü Fener Sineması gişelerinde satışa sunulacak.

Filmler

Sağanak (Cloudburst, 2011) **Yönetmen:** Thom Fitzgerald. Milan, Philadelphia ve San Francisco gey ve lezbiyen filmleri festivallerinde en iyi film seçilmişti.

Işık Açık Kalsın (Keep the Lights On, 2012) **Yönetmen:** Ira Sachs. Yılın en iyileri listesinde sıklıkla karşımıza çıkan ve Berlin'de Teddy Ödülü'nü kazanan, Işık Açık Kalsın, kişisel bir eşcinsel aşk hikâyesi olmasının yanı sıra, günümüz ilişkilerine, bağlanma ve bağlılık sorunlarına dair yüzleşme olanağı sunan etkileyici bir bağımsız film.

Ağır Ablalar (Heavy Girls, 2012) **Yönetmen:** Axel Ranisch. Yönetmenin ilk uzun metraj filmi olan Ağır Ablalar, hüznü ve neşeyi bir arada barındıran, hafızalardan çıkmayacak komik ve naif bir film.

Ruj İzi (Lipstickka, 2011) **Yönetmen:** Jonathan Sagall. İlk filmi Urban Feel'den (1999) 12 yıl sonra kamera arkasına geçen İsraili yönetmenin ilk gösterimini Berlin'de yapan filmi, Filistin sorunu ve lezbiyen aşkın iç içe geçtiği psikolojik bir drama.

Güzel Babam (Lovely Man, 2011) **Yönetmen:** Teddy Soeriaatmadja. Endonezya sinemasının üretken isimlerinden birinin yönettiği film, dünyanın en büyük müslüman ülkesi Endonezya'da çekilen ilk trans temalı film olma özelliğini taşıyor.

Asi ve Genç (Young & Wild, 2012) **Yönetmen:** Marialy Rivas. Bloklar (Blokkes, 2010) adlı kısa filmiyle adından söz ettiren Şilili yönetmenin ilk uzun metraj filminde ilgi çekici ve tabu yıkıcı bir tema üzerinden ilerliyor: Ergen cinselliği.

Uzaylı Lezbiyen Ruh Eşini Arıyor (Codependent Lesbian Space Alien Seeks Same, 2011) **Yönetmen:** Madeleine Olnek. KuirFest'in en sıradışı filmi, dünyaya düşen bir uzaylı kadınlı utangaç Jane arasındaki aşkı anlatıyor.

Belgeseller

Pişman Olanlar (Regretters, 2010) **Yönetmen:** Marcus Lindeen. Krakow'da ve İsveç Akademisi Ödülleri'nde en iyi belgesel film seçilen Pişman Olanlar, 60'lı yıllarda cinsiyet

değiştirme operasyonu geçiren Orlando Fagin ve Mikael Johansson'ın hikâyesini anlatıyor.

Vito (2011) **Yönetmen:** Jeffrey Schwarz. Yılın en çok konuşulan belgesellerinden biri olan Vito, Hollywood'un ipliğini pazara çıkaran meşhur Sakıncalı Film Dolabı'nın (The Celluloid Closet) yazarı Vito Russo'nun hayatını anlatıyor.

Audre Lorde: Berlin Yılları, 1984 – 1992 (Audre Lorde: The Berlin Years 1984 to 1992, 2012). **Yönetmen:** Dagmar Schultz. Belgesel, Amerika'da siyah feminist hareketin önemli figürlerinden biri olan lezbiyen şair ve yazar Audrey Lorde'nin Berlin'e konuk profesör olarak gittiğinde otoriteye karşı ürettiği sözlerinin ve çalışmalarının Berlin'de yaşayan siyahi kadınların hayatlarında nasıl bir devrim yarattığını anlatıyor.

Etkinlikler

- Audre Lorde: Berlin Yılları, 1984 – 1992'nin gösterimi ardından yapılacak ve lezbiyen aktivizminin konuşulacağı söyleşi.
- Türkiyeli sinema ve tiyatro oyuncusu LGBT oyuncuların konuşmacı olacağı "Perde Açılıyor" paneli.
- Başak Ertür ve Alisa Lebow'un Bülent Ersoy'un Şöhretin Sonu adlı filminden yola çıkarak yapacakları "Bülent Ersoy'un Kanunla İmtihanı" başlıklı panel.
- Drag şovlara sahne olacak partiler.

Ayrıntılı bilgi için:

Gizem Bayıksel

E-posta: press@pembehayat.org

Tel: +90 312. 433 85 17

Adres: Ataç-1 Sokağı 3/8 Yenişehir/ANKARA